

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

RAPPORT DA GESTIUN E QUEN 2023

Cuntegn

3 Rapport annual

33 Quen dalla vischnaunca Tujetsch

33 Quen annual

50 Quen dalla circulaziun dils mieds finansials

51 Bilanza

53 Statisticas

55 Annexa tier il quen

61 Rapport dalla cumissiun da gestiun

62 Quen dalla Residenza Dulezi SA

63 Bilanza

64 Quen da gudogn e sperdita

65 Annexa tiel quen annual

66 Rapport digl organ da revisiun

67 Quen dalla Sedrun Mustér Turissem SA

67 Bilanza

68 Quen da gudogn e sperdita

69 Annexa tiel quen annual

70 Rapport digl organ da revisiun

71 Autoritads e cumissiuns communalas

72 Officials, funcziunaris e collaboraturs communalas

74 Differentas registraziuns ed informaziuns

Rapport da gestiun e quen 2023

Preziadas convischinas, preziai convischins

Il rapport da gestiun dat mintg'onn la pusseivladad alla suprastonza communal d'informar las convischinas ed ils convischins davart ils pli impurtonts schabetgs politics digl onn vargau. Ina gronda part dil rapport da gestiun fuorma la presentaziun dil quen annual 2023. Il resultat digl onn 2023 cun in gudogn da rodund 1,7 milliuns francs ei sco igl onn avon fetg buns. Quei bien resultat ha lubiu alla suprastonza communal da far la remessa planisada da 200'000.00 francs per donns da malaura. Ultra dallas cefras fuorma il rapport dil president communal sco era dallas gerauas e dils geraus ina impurtonta part integrala dil rapport da gestiun. La suprastonza communal tgamuna il menaschi dalla vischnaunca cun la precauziun duida. Ina gronda midada duront igl onn da gestiun 2023 ha ei dau cun l'aboliziun dil cussegl da vischnaunca e cun l'applicaziun dallas novas prescripziuns dalla nova constituiun communal. Tier tuttas decisiuns preveda la suprastonza communal ils principis d'examinar la fatschenta sin basa objectiva e cun tractar tuttas persunas gestamein. Sin fundament dallas explicaziuns da quest rapport san ins attestar che las autoritads communalas han tgamunau fetg bein ils affars da vischnaunca e quei cul grond sustegn e la cumpetenta lavur da tuttas collaboraturas e tuts collaboraturs dallas diversas partiziuns dils differents menaschis communalas. Quella lavur ha contribuì ad in fetg bien resultat da gestiun.

Sin las paginas 5 – 7 ei l'activitad politica resumada. Quei che ha plaz sin in pèr paginas ha denton cuschunau ina lavur immensa. Las lavurs preparatorias per las singulas fatschentas sco era l'elavuraziun dils messadis corrispundents, basegnan lavur professiunala e fetg bia temps. Quella lavur vegn sutschazegia da di per di e pretenda meinsvart da spustar autras lavurs impurtontas. Cun las publicaziuns dils protocols en nies feigl uffizial dalla vischnaunca – La Tuatschina – han las convischinas ed ils convischins mintgamai la pusseivladad da s'informar bein davart las fatschentas actualas, davart las decisiuns dil cussegl da vischnaunca e dalla radunonza da vischnaunca. Ultra da quei ein era tuts messadis publicai sin nossa pagina d'internet. Vinavon ha la suprastonza communal informau pli ras gadas ad ina sera d'informaziun davart tematicas ni fatschentas actualas.

Per quei motiv vegn desistiu en quei rapport d'ina resumaziun da tuttas fatschentas tractadas. Tonaton eis ei impurtont dad informar vus, preziadas convischinas e preziai convischins, davart projects ch'ei vegni tractai el decuors digl onn 2023. Las fatschentas dilucidadas suondan buca tenor successiun dil tractament el cussegl da vischnaunca ni dalla radunonza da vischnaunca:

Projects da baghegiar dalla vischnaunca da Tujetsch

Sanaziun dil Bogn Sedrun

Las lavurs da sanaziun han entschiet igl avrel 2022 e vegnan a cuzzar entochen igl october 2024. Cun cuosts previ da rodund 12 milliuns francs ei quei project da sanaziun segiramein il pli grond project singul e basegna nossa cumpleina atenziun. Las lavurs succedan tenor plan da termin ed ils cuosts schain ella rama dil preventiv.

Nova Casa Depuoz

Cun la decisiun davart il susteniment finanziel dil cantun Grischun da 5.1 milliuns francs e cun la decisiun dalla vischnaunca da Tujetsch da dar il dretg da spazzar il baghetg vegl, sa l'instituziun Casa Depuoz realisar il project. La planisaziun da detagl per la nova casa Depuoz ha aschia saviu vegnir realisada. Mo sche tuttas instituziuns porschan maun e sorprendan lur obligaziuns – seigi quei finanzielmeins ni cun lavurs – san projects da tala dimensiun vegnir realisai.

Sanaziun dalla staziun Sedrun

L'entschatta 2024 ei il project da sanaziun dalla staziun a Sedrun vegnius predeliberaus davart la Viafier Matterhorn Gotthard (MGB) ed ei inoltraus agl Uffeci da traffic federal (BAV) per preexaminaziun. La MGB quenta cun ina lubientscha da baghegiar el decuors digl onn 2025. Las lavurs da sanaziun vegnan ad haver liug la secunda mesadad 2026 ni l'entschatta 2027.

Projects da fotovoltaic a Scharinas ed a Nalps

Il project da fotovoltaica a Scharinas (SedrunSolar) ha saviu vegnir planisau e concretisau sin fundament dalla decisiun dalla radunonza da vischnaunca dils 18 d'uost 2023. Il suveran da decidu unanimamein en favur dil project e vitier era dau il dretg da baghegiar. L'energia alpina sco purtadra dil project ei cun tutta forza vid la planisaziun da detagl e quenta survegnir la lubientscha da baghegiar el decuors dalla stad 2024. Las premissas tecnicas per realisar quei project ein favoreivlas, denton ston era las cundiziuns economicas esser empermettentas. Schebein il project sa vegnir realisau vegn decidu el decuors dil matg – zercladur 2024. Schebein l'energia alpina realisescha il project persula ni sut tgei organizaziun, ei actualmeins aunc buca decidu. Gest sco las premissas semuossan, vegn ina sligaziun optimala eligida.

Il project da fotovoltaica a Nalps (NalpSolar) vegn planisau dall'Axpo. Las cundiziuns per ina realisaziun da quell'ovra ein bia pli complicadas che quella a Scharinas. La parcella preveda da surbaghegiar ei ina part dalla facultad da tuttas vischnauncas da concessiun. Tier la scadenza dalla concessiun (Heimfall) igl onn 2048, ston tuttas vischnauncas pertuccadas sco era il cantun Grischun dar lur consentiment.

La projectadra ei lundervi da sclarir las cundiziuns giuridicas ed ina via pusseivla. Cheu tucca ei principalmein da reglar las relaziuns dils dretgs dallas vischnauncas da concessiun ensemen cul cantun Grischun e quei sur il datum digl onn 2048 ora, cun quei ch'il dretg da baghegair per l'ovra fotovoltaica va lunsch sur quei datum ora.

Casa da scola a Rueras

Il project d'ina casa da giugs a Rueras ha buca survegni sustegn dil suveran a caschun dalla tractaziun dil preventiv 2024. La suprastanza communal ha deplo-
rau quella decisiun cun quei ch'ina casa da giugs ha-
vess alzau l'attractivitat dalla destinaziun turistica cun
porscher gest allas famiglias in'activitad en cass da
malaura. Quella purschida nova cun relativ mudests
cuosts e mo pintgas adattaziuns vid il baghetg havess
purtau sper il Bogn Sedrun dapli pernottaziuns ed al
vitg da Rueras dapli traffic. Sin giavisch d'in convischin
vegn la suprastanza communal uss a sclarir ils cuosts
da spazzar quei object ed iniziar studis per ina surba-
ghegiada da habitaziuns per indigens.

Pendenzas revisiun da leschas ed ordinaziuns

Las suandontas leschas novas ni midadas da leschas ed ordinaziuns ei vegnidas approbadas igl onn 2023/24:
(rv = radunonza da vischnaunca / cv = cussegl da vischnaunca / sc = suprastanza communal)

Leschas ni ordinaziuns:	approbau:	en vigor:
Constituziun communal	urna, 27.11.2022	01.07.2023
Lescha davart ils dretgs politics dalla Vischnaunca Tujetsch	cv, 02.06.2023	01.07.2023
Lescha davart l'indemnisaziun dallas autoritads	cv, 02.06.2023	01.07.2023
Lescha da pumpiers e status pumpiers Sursassiala	rv, 30.06.2023	01.01.2023
Lescha e regulativ davart l'economisaziun dils rumians	rv, 27.09.2023	01.01.2024
Lescha per far diever dallas vias d'uaul e da funs	rv, 21.06.2023	01.01.2024
Lescha davart il parcar e campar sin intschess communal	rv, 18.08.2023	01.12.2023
Lescha davart il provediment d'aua	rv, 25.10.2023	01.01.2026
Lescha davart la dismessa d'auas piarsas	rv, 25.10.2023	01.01.2026
Ordinaziun davart las multas davart la lescha d'encurir cristallas e lavar aur	sc, 05.12.2023	18.12.2023
Ordinaziun tier la lescha davart il parcar e campar	sc, 18.12.2023	01.12.2023
Ordinaziun davart las multas tier la lescha davart il parcar e cam.	sc, 18.12.2023	18.12.2023
Regulativ da taxas tier la lescha da santeri	sc, 01.05.2023	01.05.2023
Regulativ da fatschentas dalla Vischnaunca Tujetsch	cv, 28.06.2023	01.07.2023

La suandontas leschas ed ordinaziuns ein en elaboraziun ni vegnan approbadas 2024:

Leschas ni ordinaziuns:	tractaziun:	en vigor:
Regulativ da fatschentas per la direcziun communal	sc, 08.01.2024	01.01.2024
Regulativ davart il sustegn per uniuns e gruppaziuns d'interess	sc, 05.02.2024	01.01.2024
Regulativ da fatschenta dil Bogn Sedrun	sc, 04.03.2024	04.03.2024
Lescha per la concessiun da terren en dretg da baghegiar	stad 2024	immediat
Lescha da baghegiar en connex cun la revisiun dalla planisaziun locala		

Projects da baghegiar da tiarzas personas ed interpresas

Lubientscha da baghegiar per ils resort a Dieni

Ils 24 da schaner 2024 ha la suprastanza communal saviu dar la lubientscha da baghegiar per il resort a Dieni. Sco la projectadra Development AG Andermatt Swiss Alps (ASA) ha informau la suprastanza commu-
nala crodi la decisiun pertuccont la realisaziun dil re-
sort el decuors dalla stad 2024. Eifer quei temps vegn
la suprastanza communal a far tuttas preparativas
necessarias en connex cul project dil resort. Equiva-
lent al project Casa Depuoz a Sedrun, vegn la visch-
naunca era a stuer far prestaziuns per che quei project
vegni realisaus. La gruppa da lavur ch'ei gia vegnida
activada en ina emprema fasa, vegn a reprender sia
lavur cun la decisiun dalla realisaziun definitiva.

Casti da Putnengia

A caschun dil tractament dil preventiv 2024 ha il suve-
ran buca susteniu la procedura dalla finanziaziun d'ina
tuor dil casti da Putnengia, aschia che la suprastanza
dil Forum cultural Tujetsch sto decider co vinavon. El
decuors digl unviern e privamera 2024 ha ei dau en-
tginas posiziuns publicas e la suprastanza communa-
la ha saviu delucidar lur posiziun ella Tuatschina digl
avrel 2024.

Revisiun generala dalla planisaziun locala

La revisiun generala dalla planisaziun locala ei ina gronda pendenza dalla suprastanza communal che pretenda in engaschi cumplein. Specialmein igl uffeci da baghegiar, il genau responsabel sco era ils cussegliaders e giurists ein engaschai fetg. Igl onn 2023 ha la revisiun totala dalla lescha da baghegiar saviu vegnir terminada. La translaziun per romontsch ei incaricada. Ina gronda pendenza ei da reglar la damonda davart en tgei rama ils clavaus en zona da baghegiar astgan vegnir baghegiati entuorn en ina habitaziun da vacanzas. Las cundiziuns da rama ha la suprastanza vuliu reglar en in muossavia, il qual ha dau bia lavur e basignau cussegliaziun ed intermediaziun cun gl'Uffeci dalla tgira da monuments sco era cun la planisadra dil territori dalla vischnaunca. Sco davos ha la suprastanza elavurau in muossavia pertuccont il baghegiar ella zona da schurmetg dil vitg. Tut quels documents vegnan el decuors dalla primavera e dalla stad deliberai definitivamein per saver cuntinuar cun la procedura da collaboraziun. Suenter quella procedura vegn l'entira revisiun per approvaziun all'urna. La suprastanza communal vegn ad organisar pliras occurrenzas d'informaziun, aschia ch'ils detagls dalla revisiun san vegnir dilucidai allas convischinas ed als convischins.

Actividad politica

Votaziuns all'urna

Igl onn 2023 han las elecziuns communalas dalla cumissiu da gestiun, dil cussegl da scola, dils gerai sco era dil president communal giu liug. Plinavon han las elecziuns federalas dil cussegl dils stans sco era dil cussegl naziunal giu liug, ina votaziun cantunala ed ina votaziun federala.

A caschun dallas elecziuns communalas dils 7 da matg 2023 ein suandontas persunas vegnidas eligidas egl εμπrem scrutini:

President communal:

- Martin Cavegn cun 292 vuschs

Suprastanza communal:

- Nicole Giossi cun 337 vuschs
- Daniel Schmid cun 260 vuschs
- Désirée Willimann cun 257 vuschs
- Guido Monn cun 213 vuschs

Cussegl da scola:

- Tania Loretz cun 326 vuschs
- Ronny Levy cun 289 vuschs

Cumissiu da gestiun

- Guido Friberg cun 44 vuschs
- Arno Berther cun 31 vuschs
- Primus Deragisch cun 30 vuschs

Tuttas treis persunas ch'ei vegnidas eligidas ella cumissiu da gestiun han fatg valer lur dretg da refuser l'elecziun. Il biro electoral ha lu retschert duas novas candidaturas per la cumissiu da gestiun. Aschia ein Silvio Schmid e Reto Schmid vegni eligi entras ina elecziun tgeua dalla suprastanza communal als 26 da zercladur 2023.

Ils 12 da mars 2023 ei vegniu votau sin intschess cantunala davart la realisaziun d'in center da scola aulta specialisada dil Grischun. La participaziun ei stada fetg bassa cun 20,27%; 163 (86,24%) da 196 votantas e votants han approbau la realisaziun d'in center da scola aulta specialisada dil Grischun.

Ils 18 da zercladur 2023 han giu liug votaziuns federalas en connex cun treis tematicas:

- Realisaziun dil project OECD/G20 davart l'imposiziun da grondas gruppas d'interpresas. La participaziun ei stada buna cun 39,10%; 294 (84,00%) da 373 votantas e votants han approbau la realisaziun dil project.
- Lescha federala davart las finamiras en la protecziun dil clima, l'innovaziun ed il rinforzament dalla segirezia energetica. La participaziun ei stada la medema cun 39,10%; 231 (64,17%) han approbau la lescha federala.
- Midada dils 16 da december 2022 dalla lescha COVID-19. La participaziun ei stada 38,89%; 231 (65,44%) da 371 han approbau la midada dalla lescha COVID-19.

Ils 22 d'october 2023 ha il pievel Tuatschin votau davart il cussegl dils stans sco era davart il cussegl naziunal. La participaziun pertuccont las elecziuns dil cussegl dil stan ei stada en rama usitada cun 43,20%. Eligi ein; Stefan Engler (312 vuschs), Martin Schmid (259 vuschs), Hans Vetsch (33 vuschs) e singuls (60 vuschs).

Pil cussegl naziunal ei la participaziun medemamein stada fetg aulta cun 45,90%. Vegni eligi ein: Martin Candinas, Anna Giacometti, Roman Hug, Magdalena Martullo-Blocher e Jon Pult.

Radunonza da vischnaunca

Duront igl onn 2023 han sis radunonzas da vischnaunca giu liug.

Venderdis, ils 2 da zercladur 2023 ha il pievel approbau unanimamein da dissolver la corporaziun schigentera solara da gliet Cadi, medemamein unanimamein ei vegniu approbau la revisiun totala dalla lescha davart ils dretgs politics dalla vischnaunca Tujetsch ed era la revisiun totala dalla lescha davart l'indemnisiun

dallas autoritads communalas e cumissiuns dalla vischnaunca Tujetsch. Las elecziuns dalle cumissiuns permanentas pil trienni 2023–2026 han medemamein giu liug ed eligi ein vegni:

Cumissiu da baghegiar:

Bruno Caduff	Suppleants:
Franz Decurtins	Marcus Munsch
Ursin Schmid	Maurin Cavegn
Hubert Solèr	

Cumissiu da verificaziun:

Flurina Deragisch
Guido Flepp
Rezia Giger

A caschun dalla radunonza dils 18 d'ust 2023 ha il suveran decidu unanimamein da dar il consentiment alla vischnaunca per la realisaziun d'in grond indrez fotovoltaic a Scharinas – Cuolm Val. Cun 69 vuschs gie (3 vuschs na) han ils votants dau il consentiment agl indrez fotovoltaic Cuolm Nalps. Vinavon ei il contract dil dretg da baghegiar cun l'energia alpina vegnius approbaus cun 69 vuschs gie (3 vuschs na).

La medema sera ei la nova lescha davart il parcar e campar sin intschess communal vegnida approbada cun 48 vuschs gie (6 vuschs na, 1 abstenziun).

Mesjamna, ils 27 da settember 2023, ha il pievel tuatschin approbau unanimamein las adattaziuns dalla lescha per far diever dalle vias d'ual e da funs cun vehichels a motor sco era las adattaziuns dalla lescha e dil regulativ davart l'economisaziun dils rumians dalla vischnaunca da Tujetsch.

Medemamein unanimamein ei vegniu approbau la contribuziun ord il fondo per la promoziun dil svilup economic per la Andermatt-Sedrun Sport AG en la summa da frs. 100'000.00.

La mesjamna dils 25 d'october 2023 ha il suveran approbau cun 49 vuschs gie (2 vuschs na, 1 abstenziun) la lescha davart il provediment d'aua dalla vischnaunca da Tujetsch. La lescha davart la dismesa dalle auas piarsas ei vegnida approbada cun 47 vuschs gie (4 vuschs na, 1 abstenziun).

A caschun dalla radunonza dils 6 da december 2023 ha il suveran approbau unanimamein la midada dalla protocollaziun dalle radunonzas da vischnaunca, aschia che sulettamein ina cuorta resumaziun dalla fatschenta, dalla tractaziun e dil conclus vegnan ussa protocollai.

Cun 97 vuschs gie (1 vusch na, 1 abstenziun) ha il pievel approbau il preventiv 2024. Il quen d'investiziuns 2024 cun investiziuns nettas da frs. 9'377'120.00 ei vegnius approbaus unanimamein. Cun tscharna unanima ein il pei da taglia d'entrada e la facultad pigl

onn 2024 (95 %) dalla taglia sempla dil cantun ed il pei da taglia sin schischom (1,5 ‰) pigl onn 2024 vegni approbai.

Cussegl da vischnaunca

Igl onn 2023 ha il cussegl da vischnaunca salvau sias davosas 5 sedutas e decidu davart las suandontas fatschentas:

- Affittaziun dalle parcelles ella zona da mistregn
- Passapei a Tschamut – credit d'impegn
- Dissoluziun dalla corporaziun schigentera solara da gliet Cadi
- Lescha davart ils dretgs politics dalla vischnaunca Tujetsch
- Lescha davart l'indemisaziun dalle autoritads communalas e cumissiuns dalla vischnaunca Tujetsch
- Project archiv cultural Tujetsch – contribuziun supplementara
- Rendaquens 2022 (Vischnaunca Tujetsch ed energia alpina)
- Lescha da pumpiers e statuts pumpiers Sursassiala
- Nova lescha davart il parcar e campar sin intschess communal
- Revisiun dil reglament per far diever dalle vias d'ual e da funs cun vehichels a motor
- Revisiun dalla lescha e dil regulativ davart l'economisaziun dils rumians
- Contribuziun ord il fondo per la promoziun dil svilup economic per la Andermatt-Sedrun Sport AG
- Revisiun dil regulativ da fatschentas dalla vischnaunca da Tujetsch

Suprastonza communal

La suprastonza communal ha salvau 37 sedutas d'uront igl onn 2023 e tractau totalmein 510 fatschentas.

Cumissiu da baghegiar

La cumissiu da baghegiar ei s'entupada a 21 sedutas egl onn 2023 e tractau 198 predamondas, damondas ni annunzas da baghegiar.

Occurenzas d'informaziun

Ils 2 d'ust 2023 ha giu liug l'informaziun annuala publica per ils possessurs da secundas habitaziuns. A quell'informaziun prendan mintgamai biars la caschun da s'informar e da saver far damondas. Igl ei previu da far in'adequata informaziun sulettamein per ils indigens la primavera 2024.

Conclusiun

Ils differents departements vegnan ad informar sin las proximas paginas davart il curriu e passau igl onn 2023. Silsuenter suonda il quen annual 2023, la survesta dalle autoritads communalas, informaziuns interessantas per nossa populaziun e differentas statisticas.

Nus lein prender la caschun ed engraziar a tut ils organs pil sustegn, pigl engaschi sco era per la confidenza enviers la vischnaunca da Tujetsch. Quella stema vala per la suprastanza communal, las cumissiuns e cussegls. La èra dil cussegl da vischnaunca ei ida a fin culs 30 da zercladur 2023. Il cussegl ei staus 49 onns in bien ed era critic cusseglader pils affars dalla suprastanza communal.

Secapescha lein nus era buca munchentar dad engraziar alla populaziun tuatschina ed als fideivels hosps e possessurs da secundas habitaziuns per lur fidonza. In sincer engraziament e tut laud meretan nossas collaboraturas e nos collaboraturs. Els han mussau in ferm engaschament e stuviu agir meinsvart spontanmein e flexibel. Per lur engaschi e preziosa valur, lur prontadad da segidar in cun l'auter, per lur loialitad e fidonza meretan tuts in grond compliment ed in engraziel fetg.

Administraziun communal e finanzas

Martin G. Cavegn
President communal

Administraziun communal

Il team dall'administraziun communal ei cumplets per la fin 2023. Anflar personas qualificadas sil sector dall'administraziun ei ozildi ina gronda sfida. Las cundiziuns d'ina piazza da biro attractiva ein oz semidadas dil tuttafatg. Vegneva avon paucs onns aunc encuretga plazzas stablas da 100% a liunga vesta, ein ozildi plazzas flexiblas preferidas cun incumbensas da 20% entochen 80%, e quei oravontut cun temps da lavur flexibel. Vinavon ston las incumbensas esser interessantas ed il patrun sto porscher pusseivladads da luvrar ordvart (Homeoffice) e perfecziun professiunala. La suprastanza communal ha sut quellus novas cundiziuns tuttina saviu anflar personas giuvnas e motivadas. Per saver offerir in plaz da lavur attractiv egl avegnir, ein denton ulteriurs pass necessaris. Per exempel ein era la paga ni las circumstanzias dallas segiradas socialas d'adattar allas relaziuns dalla concorrenza. La substituziun da mintga post da lavur en cass d'accident ni maldispostadas ei era fetg impurtanta. Sco davos sto la vischnaunca porscher bunas relaziuns da viver en vischnaunca. En quei grau ei la munconza da pusseivladads da habitar la pli gronda sfida, la quala ei da liquidar aschi spert sco pusseivel. La menadra dall'administraziun ei incumbensada d'elavurar in

survesta da tuttas lavurs administrativas, da definir lur necessitad dil temps da lavur, per aschia saver sutta-metter alla suprastanza communal ina buna documentaziun per la definiziun dil diember da conluvreras e conluvrers.

Midadas da personal en l'administraziun communal

La suprastanza communal ha eligiu igl onn 2023 tschun novas luvreras per l'administraziun communal. La suprastanza selegra sin ina buna collaboraziun ed ei fetg satisfatga d'haver anflau luvreras competentas. Resumau ei il pensum per il menader/a dil center communal vegnius reducius per 20% e persuerter han ins creau ina nova piazza d'assistenza per la direcziun à 50%. Vinavon ei il pensum d'antruras dalla contabilitad da 100% che cumpeggia oz in pensum da 80% vegnius alzaus cun in ulteriur pensum da 20%.

Administraziun communal – Simona Giossi sco nova menadra dall'administraziun el pensum da 80%

Il fevrer 2023 ha la suprastanza communal eligiu Simona Giossi sco successura da Simon Collenberg. Simona ha terminau igl onn 2013 il studi d'informaziun (bachelor) alla Scol'aula specialisada FHGR a Cuera. Ils davos onns ha ella luvrau sco menadra d'in team e menadra dil fatg dalla grupp d'events en la biblioteca Pestalozzi ad Oerlikon.

Miez fenadur ha Simona Giossi entschiet sia nova piazza sco menadra dall'administraziun communal. Simona Giossi vegn a terminar ina scolaziun per obtenir il certificat professiunel per l'administraziun publica.

La piazza dalla menadra dall'administraziun communal vegn da niev partida si en duas parts. Simona Giossi vegn ad esser responsabla pils suandonts camps d'incumbensa: Responsabla superiura dil center communal, organizaziun dall'administraziun communal cun tut las partiziuns, redacziun dils protocols e messadis dalla suprastanza communal sco era dalla radunonza da vischnaunca, la survigilanza dils collaboraturs, la survigilanza dalla contabilitad, dil rendaquen e dil preventiv sco era da tuttas lavurs administrativas. Medemamein vegn ella a surpender entginas lavurs pigl archiv communal en collaboraziun cun Tarcisi Hendry el pensum da 10% – 20%. Aschia vegn l'incumbensa sco menadra dall'administraziun communal ad haver ina rama da rodond 60% la quala vegn adattada cun igl agid dall'assistenza dalla direcziun.

Administraziun communal (assistenta dalla direcziun) – Larissa Berther sco nova collaboratura el pensum da 50 %

La suprastanza communal ha eligiù Larissa Berther sco nova assistenta dalla direcziun communal. Larissa ha absolviu il studi da persunas d'instrucziun primara alla Scol'aula da pedagogia dil Grischun ed ha luvrau ils davos 5 onns sco scolasta da classa sin divers scalems. L'entschatta avrel ha ella entschiet sia nova piazza tier la vischnaunca da Tujetsch. Sco assistenta dalla direcziun communal ei Larissa responsabla per las suandontas incumbensas: Susteniment tier l'elavuraziun dil preventiv ed il rendaquen, survegionza dallas leschas e collaboraziun tier revisiuns da talas, administraziun dils contracts, survegionza sur dils projects ed era tuttas lavurs da redacziuns da brevs, leschas, posiziuns eav. L'assistenta dalla direcziun sustegn era il president communal ed ils gerai en lavurs preparatoricas, sclariments generals e giuridics sco era tier organisaziun da sedutas internas ed externas.

Administraziun communal (uffeci da baghegiar) – Sibylle Deflorin nova collaboratura ad interim el pensum da 40 %

Sibylle Deflorin ha entschiet fin matg sco substituziun per Anja Pally ch'ei en congedi da maternitad ell'administraziun digl uffeci da baghegiar. Ella ei engaschada temporar tochen fevrer 2024 en in pensum da 40 %. Sibylle Deflorin ha absolviu igl emprendissadi sco designadra da construcziun aulta ed ei medemamein engaschada el team da pedels dalla vischnaunca. Sibylle Deflorin ei stada pronta da s'engaschar en in pensum buca durabel. La suprastanza communal vegn gest tenor il quantum da lavur digl uffeci da baghegiar e da projects a decider schebein l'incumbensa temporara vegn prolunghida ni buc.

Administraziun communal (contabilitad) – Judith Cathomen sco nova collaboratura el pensum da 20 %

Fin fenadur ha Judith Cathomen da Segnas entschiet sia nova piazza sco collaboratura per la contabilitad en in pensum da 20 %. Judith Cathomen ha terminau igl emprendissadi mercantil tier la vischnaunca da Mustér. Ella ha experientscha da lavur en l'administraziun da diferentas fatschentas privatas sco era dil sector public. Las incumbensas da Judith Cathomen ein da tschaffar

ils crediturs, segidar tier l'introducziun dalla registraziun digitala dils crediturs e diversas lavurs da contabilitad.

Naven digl october ei l'anteriura contabilista **Karin Bär** engaschada tier la vischnaunca cun quei che Judith Decurtins ha giu in accident il settember. Karin Bär lavura tenor basegns e la suprastanza communal ei zun engrazieivla ch'ella stat a disposiziun e segida.

Administraziun communal – Vanessa Tuor sco nova collaboratura el pensum da 100 %

L'entschatta settember ha Vanessa Tuor entschiet sco nova collaboratura. Ella ha gest terminau siu emprendissadi mercantil cul profil E tier la Distec SA a Mustér e remplazza Sarah Flury che vegn a surprendre igl onn vegnent igl uffeci da taglia e la controlla da habitonts. Las incumbensas da Vanessa Tuor cumpeglian il survetsch da telefon e spurtegl, corrispondenza, lavurs administrativas generalas sco era facturaziuns ciclicas (taxas da hosps e turissem, taxas da rumians eav).

Engraziament a Simon Collenberg

Miez mars 2023 ha Simon Collenberg terminau sia piazza sco menader dil center communal suenter siat onns ed ei ius ella bassa per sefatschentar da novas sfidas professiunalas. Per siu grondius e cumpetent engaschi lein nus engraziar da tut cor a Simon, giavischond ad el ed a sia dunna tut bien e buna sanadad per lur futur.

Finanzas

Quen da gudogn e sperdita 2023

Il quen annual 2023 vegn menaus strictamein tenor las determinaziuns dil model da contabilitad HRM2.

Il quen da gudogn e sperdita siara cun expensas totalas da frs. 15'606'222.62 visavi entradas totalas da frs. 17'310'588.35. Aschia seresulta in gudogn annual da frs. 1'704'365.73.

El quen annual 2023 ei la facultad administrativa vegnida amortisada cun total frs. 432'100.00. Vinavon eis ei vegniu fatg ina remessa supplementara da frs. 200'000.00 per donns da malaura sco previu el preventiv.

Sin fundament da quels fatgs e risguardond las prelevaziuns nettas ord las finanziaziuns specialas (providiment e dismessa dall'aua, economisaziun dil rumien e dil fondo per il svilup economic) da netto frs. 187'923.99 seresulta ina atgna finanziaziun resp. in cashflow da frs. 2'148'541.74. En cumparegliaziun

cun igl onn vargau d'in cashflow da frs. 2'604'532.70 ei quei ina reducziun da frs. 455'990.96. Visavi il preventiv semuossa denton ina differenza positiva da frs. 1'732'021.74. Tier la cumparegliaziun cun il resultat digl onn 2022 eis ei da menziunar che durant igl onn 2023 ein seresultai plicuosts tier l'administraziun generala da frs. 55'5563.23 (plicuosts tier igl uffeci da baghegiar, cussegliaziun giuridica ed tier la IT) sco era principalmein tier las ovras socialas. Tier la sparta cultura, sport e temps liber han il preproject per il casti da Putnengia, contribuziuns per projects culturals e sponsuradis sco era las occurrenzias specialas sco il concert da Nadal caschunau plicuosts da rodund frs. 63'000.00.

Las amortisaziuns sin la facultad administrativa muntan a frs. 432'100.00. Cunquei che la facultad administrativa ei vegnida amortisada ils davos decennis pulitamein seresultan igl onn 2023 amortisaziuns mudestas. Tenor las prescripziuns dil model da contabilitad HRM2 eis ei buca pli lubiu da far amortisaziuns supplementaras. Quei possibilitescha d'ina vart da cumparegliar fetg bein il quen annual a liunga vesta. Da l'autra vart ha la suprastanza communal buca pli la pusseivladad da far reservas tgeuas sin la facultad administrativa.

Las entradas 2023 ein curdadas ora cun varga frs. 2'059'388.00 pli aultas che prognosticau el preventiv. Quella differenza serelulta dil budgetar fetg precaut. Cun calcular las entradas plitost pessimisticamen e cun risguardar ils cuosts cumpleinamein, stuess ei dar in gudogn. En special han las taglias communalas cun in surpli d'entradas da rodund frs. 720'000.00 e las taglias specialas da rodund frs. 620'000.00 attribuiu a quei resultat positiv.

Da menziunar specialmein ei ina reducziun dallas entradas visavi il preventiv tier il tscheins d'aua da rodund frs. 203'000.00 ed la digren ord il gudogn brut dil hanletg d'energia da concessiun e participaziun da rodund frs. 104'000.00. La cumpart dil godogn annual dall'energia alpina ha perencunter saviu vegnir augmentaus igl onn 2023 (ord gudogn annual 2022) per frs. 170'000.00 sin frs. 270'000.00.

Quen d'investiziuns

Il quen d'investiziuns dalla facultad administrativa cumpeggia expensas per investiziuns egl import da frs. 5'668'457.83 ed entradas da subvenziuns e contribuziuns da frs. 3'799'516.51, aschia ch'ei seresultan investiziuns nettas da frs. 1'868'941.32. Las grondas investiziuns ein stadas la sanaziun dil Bogn Sedrun cun rodund frs. 3'744'431.02 e las sanaziuns dallas vias communalas da rodund frs. 998'704.40. Plinavon ei vegniu investiu ella sanaziun digl indrez d'electrotecnica dalla serenera rodund frs. 202'792.85 ed el-

las maschinas da transport per il menaschi tecnic da frs. 435'745.55.

Cefras indicativas

Ina impurtanta cefra indicativa, ch'era il cantun Grischun tila a néz per cumparegliar las vischnauncas, ei la facultad netta per persuna. Cun abstrahar ils deivets totals dalla vischnaunca pils 31.12.2023 da frs. 10'372'211.94 dalla facultad finanziaia da frs. 20'398'916.42, seresulta ina facultad netta da frs. 10'026'704.48. Cun divider quella summa entras il diember dils habitonts da 1'238 per la fin 2023, seresulta ina facultad netta per habitont da frs. 8'099.11. Quei munta in alzament da frs. 357.00 per habitont. Quella cefra indicativa ei fetg buna, cunzun sch'ins cumpareglia tala cun vischnauncas che han enstagl d'ina facultad netta schizun in deivet netto; quei vul dir ch'ils deivets dalla vischnaunca survargan la facultad finanziaia.

Tenor las indicaziuns dil cantun vegn ina vischnaunca cun in deivet per habitont sur frs. 5'000.00 giudicada sco vischnaunca cun in fetg ault deivet. Sebasond sin quella calculaziun savess la vischnaunca da Tujetsch investir varga frs. 16 milliuns cun prender si l'entira summa cun capital jester. Ina autra cefra indicativa che vegn buca risguardada dil cantun Grischun ei il deivet a liung termin per habitont. Ils deivets a liunga vesta muntan per la fin digl onn 2023 a frs. 7'545'000.00. Quei ei in alzament da frs. 545'000.00 ch'ei d'attribuir agl emprést niev en connex cun la contribuziun unica per la sanaziun dil Bogn Sedrun da frs. 408'000.00 (emprém pagament).

La pli impurtanta cefra indicativa ei segiramein il cashflow. Quel munta pigl onn 2023 a rodund frs. 2'148'541.74 ed ei per rodund frs. 456'000.00 pli bass che gl'onn vargau. Cun quella entrada vegnan las investiziuns e las amortisaziuns dils deivets a liung termin finanziaidas.

Las grondas investiziuns sco la sanaziun dil Bogn Sedrun, las sanaziuns dallas vias da quartier pretendan d'augmentar ils deivets a liunga vesta. Quellas a liung temps da 30 tochen 40 onns deivets che san vegnir reduci cuntinuadamein culs cashflows dil futur.

Investiziuns supplementaras vegnan ad esser necessarias en connex cul project dil ressort a Dieni. Duess il ressort vegnir construius sco planisau, vegn quel a purtar alla vischnaunca grondas entradas supplementaras, las qualas lubeschian da far las investiziuns corrispondentas. El decuors digl onn vegn a semussar en tgei rama las investiziuns ed ils cuosts annuals vegnan a semover. Tonaton astg'ins dir ch'in ressort a Dieni purtass alla vischnaunca sco era alla regiun ina fetg gronda plivalur persistente.

Baghegiar, forestalesser ed ambient

Guido Monn
gerau

Baghegiar

Midadas da personal

Fin fenadur 2023 ei Anja Pally ida en congedi da maternitad. Muort la gronda activitad sil sector da baghegiar ha la vischnaunca encuretgi ina substituziun per quei temps.

Sibylle Deflorin ha entschiet fin matg sco substitutad Anja Pally ell'administraziun digl uffeci da baghegiar. Sibylle Deflorin ha absolviu igl emprendissadi sco dessignadra da construcziun aulta ed ei medemamein engaschada el team da pedels dalla vischnaunca.

Situaziun da baghegiar

L'activitad da construcziun en la Val Tujetsch ei stada fetg gronda igl onn 2023. La vischnaunca da Tujetsch ha denter auter realisau ils suandonts projects:

- Sanaziun Via Cavorgia (secunda etappa)
- Sanaziun Via Dentervitgs (catram da fin)
- Sanaziun ed engrondaziun dil Bogn Sedrun
- Formaziun e migliur dalla piazza sut Tgèsa Alva
- Sulada entuorn la Truaisch, Rueras
- Sanaziun e cuvrida dil plaz entuorn il begl a Surrein
- Spazzar baghetg vegl Tgèsa s. Vigeli
- Nova colligiazion d'electricitad center d'informaziun Alpsu
- L'applicaziun dallas determinaziuns dalla nova lescha da parcar

Parallelmein ha la vischnaunca fatg lavurs per il manteniment ordinari vid vias, parcadis e sendas, damai che talas secattavan buca en in bien stan. Igl uffeci da baghegiar ha priu si e documentau il stan dallas vias, passapeis e parcadis. Aschia vegnan las investiziuns fatgas tenor prioritad.

Per igl onn 2023 ha la vischnaunca impudiu rodund frs. 409'000.00 pil manteniment da vias e parcadis. Ultra da quellas investiziuns han personas privatas investiun en differentas renovaziuns grondas e pintgas ni realisau engrondaziuns da lur habitadis. Medemamein ei era vegniu realisau novas casas d'ina famiglia. Per tractar tut las fatschentas da baghegiar ei la cumissiun da baghegiar s'entupada a 21 sedutas. En tut ei vegniu inoltrau 198 predamondas, damondas ni annunzias da baghegiar. Vitier ha ei duvrau supplementarmein nundumbrevilas uatgas e sedutas sils plazzals da project.

Sanaziun dil passapei

Sin il tschancun naven dil Sontget dils Gediun entochen a Camischolas ei il passapei vegnius sanaus. Per garantir ch'ils pedunzs hagian ina via segira e cumadeivla e per evitar problems d'infrastructura pli grondas ha la vischnaunca decidiu da metter regularmein a disposiziun mieds finanzials per sanar ils passapeis. Quellas investiziuns procuran da tener sin in ault nivel la qualitad dils passapeis e porschan aschia era avanzatgs a liunga vesta damai ch'ins po evitar exepensas pli grondas cun mantener cuntinuadamein.

Parcadi a Rueras

La cuvrida dil parcadi a Rueras sesanflava en in fetg schliet stan. Previu era sulettamein da far certas cuntschadiras e remeduras. Cunquei che l'offerta ei stada in toc pli bassa che calculau ha la suprazion communal decidiu da sanar cumplettamein il parcadi. Aschia ei era gest vegniu adattau la deflussiun dall'aua schubra. Cun quella investiziun basegna ei negin manteniment vid quei parcadis ils proxims onns. Ultra da quei ha la nova lescha da parcar pretendiu d'adattar corrispundentamein la marcaziun da tut ils parcadis per garantir ina buna gestiun tenor la nova lescha da parcar.

Il niev parcadis a Rueras

Via d'access a Dieni (sper stalla)

La via d'access sesanflava en in schliet stan. Oriundamein era planisau da sanar la via mo parzialmein. Grazia ad ina buna coordinaziun davart la vischnaunca

La via d'access sesanflava en in schliet stan.

han plirs projects da sanaziun saviu vegnir realisai il medem mument. Aschia havein nus saviu marcar offertras attractivas per las lavurs da manteniment. Questa concentrasiun dils plazzals ha possibilitau d'optimar ils cuosts e d'augmentar aschia il fatg economic dil project. En vesta da quellas cundiziuns favorivlas ein ins sedecidi da surtrrer cumplettamein la via cun in niev catram da fin.

Signalisaziuns

Las novas signalisaziuns

Ina finamira principala ei stada d'optimar ed untar las signalisaziuns da traffic sin igl entir territori communal. Quella mesira duess buca mo migliurar il traffic, mobein era haver ina influenza sin igl aspect dil vitg. En quei connex ei vegniu demontau entginas signalisaziuns e remplazzau talas entras novas per contonscher in maletg unitaric. Proxim onn vegn continuau cun l'adattaziun e cumplettaziun dallas signalisaziuns.

Resort Dieni

La damonda da baghegiar pil resort a Dieni ei stada in grond process che ha fatschentau intensivamein igl uffeci da baghegiar durant igl entir onn. La complexitad d'in tal project ha duvrau numerusas sedutas e gronda lavur administrativa. Il grond diember da documents e d'actas necessarias che han stuiu vegnir inoltradas e verificadas ei staus immens.

Senza il sustegn d'in advocat fuss ei praticamein buca stau pusseivel da dumignar in tal project. Ina dallas pli grondas sfidas ei stau da buca far sbagls formals perquei che mintga sbagl pudess retardar considerablamein la procedura. La necessitad da tractar tut ils aspects dalla damonda da baghegiar a moda exacta e precisa ei stada d'impurtonza decisiva.

Effectivamein eis ei buca da quintar ch'in semeglient project en tala dimensiun vegni realisau proximamein en nossa vischnaunca. Finalmein ei vegniu concediu la lubientscha da baghegiar il schaner 2024, in document voluminus da 50 paginas che marchescha la terminaziun d'ina procedura d'approbaziun preteniusa e da lunga durada.

Sanaziun Via Cavorgia (secunda etapa)

La via a Cavorgia silla costa dretga naven dalla punt sur il Rein da Nalps e la finiziun digl uaul demussava differents donns. Per l'ina secattavan las construcziuns purtontas da betun per part en in stan desolat e per l'autra era la via se deformada encunter val muort in sustegn insufficient dalla vart sut. In'examinaziun entras il biro d'inschigniers ha demussau ch'ina part dallas construcziuns purtontas ha stuiu vegnir sanada ni remplazzada urgentamein. La fundaziun dils mirs existents era buca pli garantida en entgins loghens. Ina cumpart dalla sanaziun giudem ei succedida igl onn 2022. Igl onn 2023 ei vegniu continuau cun la part sura dalla via. Cunquei ch'il project ha saviu vegnir optimaus ed ils cuosts ein aschia stai in ton pli bass che previu, ha la suprastanza communal decidu dad aunc far certas migliuraziuns ed adattaziuns el caraun a Crappa/Claus. Quellas lavurs ein previdas d'exequir la primavera 2024 parallelmein cun il project dalla sanaziun via Cavorgia. Muort effienza resp. respargn ellas installaziuns e cun adattaziun detagliadas vid il project vegn'ins a saver tener en fetg bein ils cuosts calculai.

Sanaziun Via Dentervitgs

La sanaziun dalla Via Dentervitgs ha cuzzau sur dus onns ora. Il catram aveva grondas sfendaglias ed ils urs dalla via eran tschessai. La neiv saveva buca vegnir rumida bein. Tier marschaunas restavan puozs d'aua ni glatsch ellas umbrivas dallas casas. Ils paradis privats havevan en plirs loghens buca las altezias correctas. Leu curreva l'aua da meteo buca naven e caschunava medemamein donns e glatsch durant igl unviern.

Pli u meins ein tut las parcelas cunfinontas cun la via Dentervitgs surbaghegiadas, aschia che la sanaziun ei capitada il dretg temps. En connex cun la sanaziun ein era las auas da meteo vegnidas spartidas. Uonn

ei la via aunc vegnida surtratga cun il catram da fin. Aschia ein las lavurs da construcziun cumplettamein terminadas. Ils cuosts finals ein in toc pli bass che la calculaziun dil credit previu.

La nova Via Dentervitgs

Bogn Sedrun

La radunonza da vischnaunca ha concediu ella seduta dils 17 da zercladur 2022 in credit d'impegn per la sanaziun ed engrondaziun dil Bogn Sedrun. Quei ei stau il culp da partenza per in project ambizius cun la finamira da modernisar igl entir indrez tecnic per puder satisfar allas pretensiuns e prescripziuns futuras. Las lavurs da sanaziun ein vegnidas lantschadas il

zercladur 2023. En vesta dalla dimensiun e dalla complexitad dil project eis ei stau necessari da garantir ina coordinaziun intensiva e regulara denter tut las persunas participadas. Duront igl onn 2023 ei vegniu organisau varga 30 sedutas dall'jamna. Ultra da quei han giu liug numerusas sedutas da coordinaziun cun ils planisaders, cun ils architects e cun ils specialists per discutir e coordinar detagliadamein mintga aspect dil project. Questas sedutas ein stadas indispensablas per puder survegilar il progress, per puder identificar ad uras impediments eventuels e per sviluppar sligiazions effectivas.

Ina survegilonza ed ina controlla precisa dil project ei stada da gronda impurtonza perquei ch'ins ha constatau in augment dalla complexitad en differents secturs dil project. Quei ha pretendiu in'attenziun aunc pli precisa da tut ils involvai perquei che mintga sbagli pudess caschunar cuosts supplementars considerabels. En quei connex ha la controlla da qualitat giugau ina rolla centrala per garantir che las lavurs correspundien als pli aults standards e ch'il preventiv vegni observaus.

Actualmein ein las lavurs da construcziun progredidas senza incaps pli gronds. Quei ei in attestat d'ina planisaziun conscienzusa e digl engaschament da tut ils involvai. Sch'il project cuntinuescha tenor il plan da termins, san ins quintar che las lavurs da sanaziun ed engrondiment vegnien terminadas fin october 2024. L'inauguraziun dil bogn ei prevedida pil meins october.

Plazza sut Tgèsa Alva

Ensemen cun in biro d'architectura ha igl uffeci da baghegiar elavurau differentas variantas cumplessivas per la formaziun dil plaz sut Tgèsa Alva. Il project ei vegnius repassaus cun quita e reponderaus pliras gadas per anflar ina sligaziun optimala.

En connex cun la midada da construcziun ei vegniu scarpau giu la cumpart dil local da rumien. Il plaz ch'ei resulta ch'ei tras dalla vart encunter la via ei vegnius humusaus. Malgrad las stentas eis ei buca stau pusseivel da transferir la staziun da trafo en in auter liug, aschia che questa part dil baghetg ei vegnida mantegnida. Medemamein ein la lingia da telefon ed il candelaber vegni dislocai en in auter liug per optimar il maletg general dalla piazza.

Ultra da quei ei vegniu installau ina piazza da seser attractiva ch'envida da guder il contuorn. Plinavon han ins installau in moloc che dat alla piazza ina dimensiun estetica supplementara.

La realisaziun da quest project ha senza dubi giu in'influenza considerabla sil maletg dil vitg ed augmentau la funcziunalitad dil spazi public el contuorn dalla Tgèsa Alva.

Plaz sper la Truaisch

Igl onn 2023 ha il Forum cultural Tujetsch priu ina mesira remarcabla cun spustar la Truaisch sin la parcella 1513 a Rueras. Quei pass ei staus d'impurtonza culturala per mantener in object historic ed el medem mument dar ina nova attractivitat al liug. Cun in agir inschignius eis ei reussiu da mantener igl object e da possibilitar il medem temps in'utilisaziun moderna e funcziunala.

Ultra dalla dislocaziun dalla Truaisch han ins construui in plaz attractiv che accentuescha il scharm da siu contuorn. Il plaz ei vegnius surtratgs cun crappa da sulada. Quei ha buca mo scaffiu ina surfatscha estetica,

mobein era ina colligiaziun cun il stil da construcziun che reflectescha la historia dil vitg.

In'attenziun ei stada quella da contonscher ina integrasiun harmonica dallas surfatschas verdas entuorn la Truaisch. Questas stentas han gidau da dar veta alla piazza e da crear ina atmosfera naturala. Ils cuosts han ins saviu tener en ina rama acceptabla damai che la vischnaunca, l'energia alpina e l'Aua Cristalla han contribuui lur cumpart vid l'investiziun.

Plaz a Surrein

Entas las munconzas ed ils deficits constatai ha igl uffeci da baghegiar decidu da suttametter il plaz a Surrein ad ina sanaziun cumplessiva. Oravontut il sector entuorn il begl pretendeva mesiras per migliurar sia attractivitat e funcziunalitad. Sco part da questa renovaziun ei la piazza vegnida surtratga cun crappa da sulada. Quei ei buca mo stau in augment estetic, moibein ha era garantu la resistenza dalla cuvrada.

Questa sanaziun muossa danovamein la forza d'investiziuns pintgas che pon haver ina influenza enorma sin il maletg dil vitg. Entas il manteniment d'in tal plaz vegn buca mo la qualitat da viver dallas habitontas e dils habitonts migliurada, moibein era il potenzial turistic vegn rinforzaus. La concepziun e la tgira premurusa da quels loghens gidan a mantener e promover igl ambient ed il scharm singular da nossa val.

Spazzar baghetg vegl Tgèsa s. Vigeli

Igl onn 2023 ei vegniu fatg in pass significativ cun spazzar il baghetg vegl dalla Tgèsa s. Vigeli. Quest proceder ha buca mo marcau la fin d'ina era, moibein ha era fatg plaz per in niev project e pil svilup da nossa regiun. En consequenza dalla spazzada ei buca mo vegniu eliminau structures veglias, moibein era integrav novs elements el baghetg restont. Ins ha creau

ina nova entrada che migliura igl access tier la part dil baghetg restont che senumna da niev Flur Alpina. Ultra da quei han ins construiu ina nova colligiazion alla reit d'energia. Quei ei in pass impurtont en direcziun dalla persistenza e dall'efficienza energetica. L'integraziun dallas tecnologias modernas d'energia contribueschan buca mo alla reducziun dall'impronta ecologica, mobein possibilitescha era da spargnar cuosts a liunga vesta.

La sfida dalla sanaziun ei stada d'allontanar il material d'asbest a moda segira. Pervia dallas rescas da sanadad e dallas prescripziuns eis ei stau necessari da prender mesiras da precauziun tut specialas. Grazia a sia efficienza ed ad ina moda da proceder bein coordinada eis ei tuttina reussiu alla vischnaunca da spargnar certs cuosts e da realisar il project cun success. Alla fin han ins tuttina aunc saviu spargnar rodund frs. 150'000.00 dil credit calculau cun frs. 795'000.00.

Nova colligiazion d'electricitad center d'informaziun Alpsu

Dapi bunamein dus onns ha il center d'informaziun sin il pass Alpsu puspei aviert sias portas per visitadras e visitaders. Duront quei temps han ins fatg persenn ch'il provediment d'electricitad seigi buca sufficients. Specialmein han ins constatau stretgas tier il provediment d'electricitad per apparats sco televisiuns, glich dalla tuor e frestgeras ch'ei indispensablas per in menaschi speditiv e cuntentaivel per visitadras e visitaders.

Per puder far frunt a quest problem eis ei vegniu concludiu da conceder al center d'informaziun ina

nova colligiazion da forza electrica. Questa mesira ha igl intent d'extender la capacitad dil provediment d'electricitad e da garantir che tut ils apparats electrici funcziunien a moda fidada. Cun installar ina nova colligiazion da forza electrica vegn buca mo migliurau la funcziunalitad dil center d'informaziun, mobein era augmentau la qualitat dallas experientschas dallas visitadras e dils visitaders.

Questa investiziun conferma igl engaschament da porcher a visitadras e visitaders in center d'informaziun modern e confortabel, che satisfas allas pretensiuns dil 21avel tschentaner. Grazia alla migliuraziun dall'infrastructura vegn il center d'informaziun sin il Pass Alpsu ad esser vinavon in punct da contact impurtont per visitadras e per visitaders che vulan s'informar davart la bellezza cuntrada e saver dapli davart la regiun.

L'applicaziun dallas determinaziuns dalla nova lescha da parcar

La situaziun da parcadis sin territori dalla vischnaunca da Tujetsch ei vegnida percepida sco nuncuntenteivla ed ins ha pudiu dumignar differentas sfidas. Per l'ina aveva ei en certs loghens ina munconza da parcadis publics per visitaders, hosps dalla gastronomia e per clients da differentas fatschentas. Da l'autra vart aveva ei memia paucs parcadis per indigens. Plirs possesurs da habitaziuns da vacanzas havevan buca atgnas pusseivladads da parcar per lur hosps. Ils parcadis en nossa vischnaunca vegnevan buca administrai, cun excepziun dils parcadis alla staziun da Sedrun. Ina clara regulaziun per la durada dils parcadis sco era dallas taxas da parcar muncavan.

Per migliurar quella situaziun ha la radunonza da vischnaunca deliberau ina nova lescha da parcar cun duas finamiras specialas. L'emprema finamira ei da far uorden, buca dispet culs parcadis ufficials, denton culs vehichels motorisai che parcan sin piazzas publicas. La secunda finamira dalla lescha ei da fixar exactamein tgei parcadis che valan sco parcadis publics e co quels san vegnir duvrai.

La lescha da parcar ei entrada en vigur igl 1. da december 2023 e porscha in'applicaziun pli efectiva dall'infrastructura da parcar. Cun l'introducziun da claras regulaziuns e cun la gestiun dils parcadis vul ins migliurar la situaziun da traffic, optimar la disponibilitad e pusseivladad da parcar per tut las gruppas d'utilisaders.

Manteniment dalla canalisaziun

Las determinaziuns surordinadas pretendan che la vischnaunca procuri che l'aua da plievgia vegni canalizada separadamein d'autras auas piarsas. La vischnaunca ha cuntinuau cun sias stentas d'optimar la distribuziun d'aua e da far differentas lavurs da manteniment vid la canalisaziun per garantir l'efficienza dil sistem.

Igl onn 2023 han ins migliurau la distribuziun d'aua sin il tschancun dalla Via dil Museum entochen la fin

dalla Via Fontauna. En rama da quei project da sanaziun ein era parts dallas lingias da telefon dalla Swiscom vegnidas demontadas e messas sut tiara. Quella mesira ha buca mo migliurau l'estetica dil contuorn, mobein era augmentau la segirtad dall'infrastructura da telecomunicaziun.

Igl onn 2024 eis ei previu dad asfaltar definitivamein la via cul catram final. Quei pass cumpletescha il project da sanaziun e migliura la qualitat dall'infrastructura dallas vias.

Localitad scola Rueras

La firma Scolieri Allrounder era gia dapi in temps alla tscherca d'ina localitad en nossa val. La tscherca ei stada ina sfida cunchei che las opziuns adequatas eran limitadas. Per cletg dispona la scola da Rueras davart localitads che vegnan momentan buca nezeziadas. Aschia ha la vischnaunca saviu offerir alla firma Scolieri Allrounder ina da quellas localitads.

Quella sligiazion ei stada per tuttas duas varts d'avantatg. La firma ha finalmein pudiu anflar in liug adattau per exequir sias lavurs, ferton che la vischnaunca ha saviu affittar ina localitad buca nezeziada e generar enzatgei entradas. Vitier vegn che quella firma a porscher piazzas da lavur ch'ei segiramein da gudogn per la vischnaunca.

Forestalesser

Adrian Deragisch, menader digl uffeci forestal

Collaboraturs

Il menaschi tecnic ha saviu occupar durant ils meins da stad 11 collaboraturs che han prestau varga 19'000 uras da lavur productiva e quei principalmein ellas suandontas spartas:

- tgira digl uaul da schurmetg
- manteniment ovras da protecziun
- manteniment da vias da funs e d'uaul
- manteniment infrastruttura turistica

Cun la fin d'avrel ha Guido Hendry terminau il camp da lavur tier la vischnaunca da Tujetsch suenter in engaschi da varga 35 onns ed ei entaus en la beinmeritada pensiun. Naven digl onn 1987 entochen 2006 ha Guido apparteniu alla gruppa forestala sco luvrer d'uaul e maschinist. Silsuenter ha el midau tier la partiziun dil stradalesser e luvrau leu entochen tier la pensiun. Nus engraziein al Guido per tut il prestau e giavischein pil futur buna sanadad cun ina varionta ed interessanta occupaziun el temps liber.

Il schaner ha Maurizio Degonda entschiet sia lavur en nies menaschi tecnic. Maurizio ei da professiun miradur e cauluvrer. El vegn engaschaus primarmein ella partiziun dil stradalesser.

La fin da fenadur ha Andrin Petschen da Trun terminau cun success oreifer igl emprendissadi da bostger. Nus gratulein cordialmein e giavischein vinavon bia plascher en sia nova clamada. El resta engaschaus tier nies menaschi sco maschinist e bostger.

Vinavon havein nus saviu engaschar naven digl uost entochen la fin digl onn 2024 signur Danilo Zocchi da Lamone sco bostger. Suenter quei temps vegn el a frequentar la scola da selviculturs a Maiavilla.

Las duas novas maschinas dil fabricat Lindner

Novas maschinas pil stradalesser

Igl onn vargau ha il menaschi tecnic remplazzau ils dus transporters Reform-Muli entras duas maschinas dil fabricat Lindner. Igl ei vegniu acquistau ina maschina d'ocasiun cun ina tschaghegna ed ina maschina nova. Las maschinas vegnan utilisadas per la dismessa da neiv, pil manteniment da vias e per divers transports.

Raccolta da lenna / utilisaziuns sfurzadas

Durant ils meins d'unviern ei vegniu exequiu in tagl da lenna a Cavorgia. Tier quei tagl d'inizialisaziun dalla regiuvinaziun ei vegniu raccoltau 352 m³ lenna ch'ei vegnida runada sper via cun la tschaghegna mobila. La surfatscha vegn replantada igl onn proxim cun diversas specias da plantas che savessen - sin fundament dalla midada dil clima - crescher en tals loghens. Per proteger las plantinas encunter donns da selvaschina ei vegniu erigiu igl atun duas seivs da schurmetg.

Viers la fin digl onn ha la gruppa forestala montau en Val Gierm la tschaghegna a distanza liunga e raccoltau 757 m³ lenna denter la Val Blaua e la Val Gierm Pintga. La lenna qualitativ biala da quei tagl vegn nezegiada igl onn proxim per la construcziun dil niev archiv cultural.

Ultra da quei ei vegniu tgirau diversas plantaziuns dalla vart seniastra da nossa val. Per motivs fitosanitars (schurmetg dallas plantas) e prighel d'incendis d'uaul ha la lenna stuiu vegnir allontanada ord igl uaul.

Survesta dallas utilisaziuns digl onn 2023:

• Uaul Cavorgia	352 m ³
• Via uaul Cavorgia	400 m ³
• Val Gierm	757 m ³
• Uaul Flurin	38 m ³
• Uaul Surrein	168 m ³
• Uaul Camischolas	364 m ³
• Uaul da Scharinas	662 m ³
• Utilisaziuns sfurzadas	374 m ³
Total	3'115 m³

Transport da lenna cun suga en val Gierm

Nova seiv per la perscrutaziun a Scharinas

Concept da tgira digl uaul da Scharinas

Igl uaul da Scharinas cun ina surfatscha da biebein 40 ha ei in impurtant uaul da schurmetg pigl uclaun da Tschamut, per la Viafier Matterhorn Gotthard e la via cantunala. Igl uaul da Scharinas ei naschius ord ina plantaziun el rom d'in project forestal naven dils onns 1970. Denter las retschas da lavineras ei vegniu plantau pégn, larischs, schiembers e tieus. La fin dils onns 90 ei la surfatscha vegnida tgirada l'emprema gada. La plantaziun ei vegnida partida en pintgas gruppas da 1–4 aras. Denter las gruppas ein tut ils pégn vegni allontanai sin ina distanza da 6–10 m. Entras quella mesira mantegnan ils pégn agl ur dallas gruppas lur manti verd entochen plaun, quei che augmenta considerablamein la stabilitad e cheutras la resistenza en cunter fermes vents.

In'ulteriura tgira e regiuvinaziun parziala da quei uaul ei previda ils proxims 10 onns (2023–2032). El rom d'in concept da tgira, elavuraus entras la Scola politecnica federala da Turitg, ein las empremas mesiras vegnidas exequidas.

El vest dalla surfatscha ein 15 gruppas vegnidas allontanadas cumpleinamein, construui duas seivs da protecziun da selvaschina e sterniu sem da plantas persistentas (zukunftsfähige Bäume), numnadamein il tieu ed il fignicler.

Las mesiras vegnan accompignadas e documentadas onn per onn entras las Scola politecnica federala da Turitg e digl Uffeci d'uaul e prighels dalla natira dil Grischun. Per la tgira obtegn la vischnaunca sustegn finanziel dil cantun.

Projects forestals

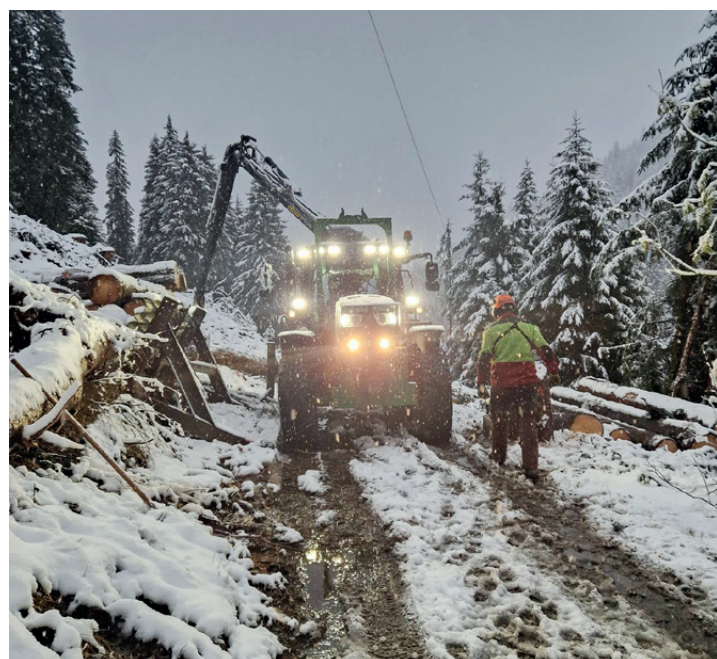
Remplazzament dallas lavineras da betun a Scharinas Dapi igl onn 2017 ei vegniu luvrau onn per onn vid il remplazzament dallas lavineras da betun a Scharinas. Duront ils meins da stad ha la gruppa forestala

spazzau las davosas lavineras da betun e construui 40 meters rempars temporars ord lenn castagner. Cun quella etappa ein las lavurs principalas terminadas. Igl onn proxim tucca ei aunc da plantar el raiun dallas retschas da lavineras.

Ils cuosts occurrì igl onn 2023 muntan a frs. 83'221.00. Las contribuziuns da Cantun e Confederaziun e Viafier Matterhorn Gotthard muntan a frs. 69'572.00.

Sanaziun via d'uaul Cavorgia

La via tras igl uaul da Cavorgia ei vegnida baghegiada en quater etappas duront ils onns 1963–1976. La via ha ina lunghezia totala da 3'430 m ed ina ladezia da 3 m. La via survescha alla tgira da biebein 250 ha uaul, da quei 132 ha uaul da schurmetg. Tuts transports da lenna che crodan el rom dalla tgira digl uaul ston succeder sin quella via. Suenten la construcziun ha ei dau

Sanaziun via Cavorgia

neginas sanaziuns pli grondas. Las consequenzas dil grond nez dalla via ein ussa suenter 60 onns bein vesibels sin fundament da differents sbassaments e dallas construcziuns artificialas, isadas. La sanaziun dalla via succeda en pliras etappas da dus onns. Las empremas lavurs ein vegnidas lantschadas sin il tschancun denter la sbuccada dalla via Nalps entochen Plaun dallas Cavorgias. Sin la lunghezia da 689m ein ils mirs da sustegn vegni remplazzai entras palissadas da fier cun ancras. Ils cuosts per quellas lavurs muntan a frs. 670'572.00. Cantun e Confederaziun surprendan 66% dils cuosts totals. Igl onn proxim ein las sanaziuns dalla punt dil Rein da Nalps e dalla Val Caltgera previdas.

Di dallas portas aviartas

Ils 3 da zercladur ha giu liug il di dallas portas aviartas dil menaschi tecnic. In tschuat Tuatschins e visitaders d'ordeifer han priu la caschun da prender envesta digl equipament dil menaschi tecnic e schar informar davart las lavurs che crodan en quei menaschi. L'equipa ha exponiu il vast parc da maschinas cun tut ils indrezs accessorics. Durant treis presentaziuns ei il transport da lenna cun la suga movibla vegnida demonstrada. In eveniment per pign e grond!

Il di dallas portas aviartas ei staus in grond success ed il team dil menaschi tecnic engrazia a tuts visitaders per la buna frequenza.

Departament educaziun, giuventetgna, cultura e sport

Daniel Schmid
gerau

Il departament, pil qual jeu s'engaschel, ha survegniu in niev tetel e senumna dapi il niev trienni: Educaziun, giuventetgna, cultura e sport.

La cumissiun dalla Giuventetgna Cadi che cumpeglia las vischnauncas Trun, Sumvitg, Mustér, Medel e Tujetsch, ha saviu terminar il project «participaziun», il qual ei vegniu sustenius dalla Unicef.

Schegie che nus essan sedecidi encunter francar il project da participaziun cun in label, havein nus tutina realisau differentas mesiras. Igl ei vegniu creau il feigl da lavur pils suprastonts pertuccont la relaziun ed il sustegn dalla giuventetgna, pia in carnet da duers partenent cussegliaziun ed assistenza dils giuvenils.

Gia dapi in temps essan nus possessurs dil label «vitg attractiv per giuvenils» dall'instituziun SAB (Schweizerische Arbeitsgemeinschaft für die Berggebiete). Tier la SAB ei la vischnaunca representada dils giuvenils. La cumissiun dalla Giuventetgna Cadi che cumpeglia las vischnauncas Trun, Sumvitg, Mustér, Medel e Tujetsch, ha saviu terminar il project «participaziun», il qual ei vegniu sustenius dalla Unicef.

Schegie che nus essan sedecidi encunter francar il project da participaziun cun in label, havein nus tutina realisau differentas mesiras. Igl ei vegniu creau il feigl da lavur pils suprastonts pertuccont la relaziun ed il sustegn dalla giuventetgna, pia in carnet da duers partenent cussegliaziun ed assistenza dils giuvenils. Sco remplazzament da Riana Deragisch havein nus anflau duas novas giuvnas tuatschinas che representan Tujetsch alla sesida da giuventetgna dalla SAB, numnadamein Eliane Cathomen e Vanessa Tuor. In grond engraziament ad ellas treis.

La lavur da finiziun (CAS) dalla menadra da scola Sabrina Suppiger-Hendry cuntegn diversas passaschas che s'occuppan cun l'introducziun d'in cussegl da classa (Schülerrat). Leutier vegn dau peisa sin la participaziun dils affons e lur cumpetenzza da saver exprimer libramein lur meini. Entras il cussegl da classa duein ils affons e giuvenils emprender da s'engaschar en ina cuminonza cun structuradas hierarchicas.

Duront il temps da corona eis ei stau ruasseivel el departament da cultura. Ton pli sentan ins ussa il car-schament da damondas da sustegn, per ovras littera-ras, novs portatuns da musica ed auter. Igl ei vegniu decidiu da sustener artists tuatschins e quels han beneventau fetg quella purschida. Adina puspei ei la supraponza communal vegnida confruntada cun lur ideas e projects.

Nus havein iniziav ina cassa per donaziuns. Quel-la vegn generada durant ils concerts da Buna sera Tujetsch, ni entras ils cuors da romontsch che han giu liug uonn per la tiarza gada. Quels cuors vegnan visi-tai fetg bein e portan stupentas entradas pil departa-ment da cultura.

Igl onn 2023 ha il Forum cultural Tujetsch impundiu bia temps per segirar la finanziaziun digl Archiv cul-tural. Alla grupp da finanzas cun Dumeni Columberg, Tarcisi Hendry ed André Schmid eis ei finalmein reus-siu da rimnar avunda daners per l'erecziun dil niev edificii.

Nus havein il cletg ch'il local da giuventetgna Talina sa vegnir sanaus en connex cun la sanaziun dallas lo-calitads dil schurmetg civil. Schegie ch'ei setracta tier las expensas d'in bi rap, eis ei stau neras uras da sanar quei local. Cul sustegn dil cantun setracta ei d'ina ca-schun ideala per renovar la Talina. Ils scholars dil scalem ault ein stai fetg engaschai e motivai da rumir la veglia Talina che duei untgir per crear enzatgei bi e niev. Jeu sperel d'astgar beneventar vus tuts sin in sitg ella nova Talina, aschiprest che quella arva puspei sias portas.

In dils projects che schai a mi a cor dapi ch'jeu hai en-tschiert miu uffeci ei in parc da divertiment. Cun ina summa da project havein nus finalmein saviu lan-tschar in studi davart la realisabladad. Il liug adattau per quei parc da divertiment, duei vegnir erigius sper la halla plurivalenta.

La giuventetgna vegn ad inoltrar lur ideas e tenor quellas vegn decidiu tgei gener da parc ch'ei vegn a dar; in parc da velo ni in parc da rampas. Sper las pur-schidas dalla piazza da ballapei, las piazzas da tennis, la halla plurivalenta ed il local dalla Talina, vegn il niev plaz da freestyle a cumpletar a moda ideala il center da sport e divertiment.

La zona da sport e divertiment vegn a contribuir es-senzialmein all'attractivitat dil vitg. En quei senn engraziell jeu a tuts ch'ei s'engaschai e segidai en ina fuorma ni l'autra culs differents projects en miu departament.

Pigl onn vegnent ei planisau da s'avanzar culs projects pendants e forsa reussescha ei da terminar in ni l'auter da quels.

Educaziun

Sabrina Suppiger, meinascola

Scola Sedrun

Cerchel scolastic

Igl onn da scola 2023/24 ha ei dau entginas midadas el cerchel scolastic.

Alissia Marino ei vegnida eligida sco nova scolasta da classe per la 3./4. classe e Sabrina Suppiger ha surpriu entginas lecziuns en quella classe. Quella midada ha ei dau damai che Nicolina Cathomen ha surpriu in pensum sil scalem ault ed Ursula Cadalbert ei ida en sia pensiun meritada.

Niev ha Rahel Bisquolm da Mustér surpriu la nova piazza sco assistenta. Rahel Bisquolm lavura en diffe-rentas classas tenor basegns.

Giubilara – Nicolina Cathomen (20 onns survetsch)

Suenter il seminari da scolastas ad Ingenbohl ei Nicolina turnada anavos en nossa biala val. Ella ei stada engaschada 7 onns sco scolasta da classe dalla 1./2.classe a Rueras e sco scolasta da classe pintga a Sedrun. Suenter 8 onns pausa eis ella turnada anavos en scola igl onn 2010. Gl'empren ha ella instruiu ro-montsch als affons da lungatg jester, silsuenter luvrau sil scalem ault, dus onns sil scalem primar sco scolasta da classe. Pil mument instruescha ella romontsch, tu-destg e musica sil scalem ault. In grond engraziament per sia fideivladad e per sia buna lavur.

Giubilara – Ramona Decurtins (10 onns survetsch)

Ramona ha entschiet sia carriera da scolasta a Sedrun suenter haver absolviu la scola pedagogica dil Gri-schun. Dapi lu eis ella engaschada sco scolasta sil sca-lem superiur.

Ramona instruescha dapi l'entschatta ils roms tudestg e romontsch. Uonn instruescha ella romontsch, tu-destg, engles ed economia, lavur e tenercasa. Ella ha denton era instruiu auters roms: matematica, historia e musica. Plirs onns ha Ramona surpriu l'incarica sco scolasta da classe. Era a Ramona exprimn in grond engraziell fetg per sia fideivladad e per sia buna lavur.

Nicolina Cathomen e Ramona Decurtins

Il Pluscheins – gruppa da termagliar

La gruppa da termagliar s'auda dapi igl onn da scola 2023/24 tier la scola. Sabrina Flepp ha surpriu quei pensum. Pil mument visetan 12 affons quella purschida che ha liug in miez di en las localitads dalla scoletta veglia. Pils affons da lungatg jester vegn purschii avon las lecziuns 20 minutas instrucziun da romontsch.

Las Mistailas – structuradas dil di

Mardis e gievgia vegn mintgamai purschii la meisa da miezdi. Uonn prendan mintgamai 20 affons part. Entschiet havein nus igl onn 2020 cun 7 affons. Il suentermiezdi vegn purschii survigilanza entochen allas 18.00 uras. Tochen 11 affons fan diever da quella purschida.

DODO sil Pass Alpsu

In dils highlights digl onn da scola ei stau da saver cantar cul DODO sil Pass Alpsu e quei avon rodond 700 persunas. Tut ils affons dalla scoletta entochen il scalem ault ein separticipai vid quei event. Per che quei concert gartegi, ei DODO staus entginas jamnas avon en la scola da Sedrun ed ha exercitau las canzuns ed era priu peda da far fotos e dar suttascripziuns als affons.

DODO ha cantau cun ils scolars dalla scola Sedrun

Jeu havess aunc saviu scriver massa dil mintgadi en scola. Sche las marveglias ein cheu, tgei che vegn tut fatg en scola, anflan ins las activitads cun fotos sin la pagina d'internet www.scolasedrun.ch.

Cultura ed archivar communal

Tarcisi Hendry, archivar communal

Archiv communal Tujetsch

In archiv communal ei ina instituziun che rimna ed administrescha documents e registraziuns historicas d'ina vischnaunca. El cumpeggia savens documents, protocols, cartas, fotografias ed auters materials che furneschon informaziuns davart la historia, la cultura ed il svilup d'ina vischnaunca. Igl archiv communal conserva sco resursa impurtanta per perscrutaders, per historichers e per burgheis interessai che vulan saver dapli dil passau da lur vischnaunca. El ei era in liug nua ch'ils documents uffizials e las inscripziuns vegnan conservadas per intents administrativs.

Archivalias

Tuttas partiziuns han uonn saviu enumerar ina carschen, las inas cun pli bia, autras cun pli pauc material. Secapescha che l'administraziun communal contribuescha mintg'onn il bia material per la partiziun da finanzas cun tuttas quittanzas e quens, cun tuttas survestas da taglia e bia auter.

Era uonn ei la partiziun cul num Archiv cultural Tujetsch, ni partiziun 21 digl archiv communal, carschida legrevlamein e considerablamein e quei grazia alla voluntad e beinvulientscha da vischinas e vischins che han surdau lur scazis culturals agl archiv. Engraziel zun fetg a quellas persunas che han contribuì cun surdar lur differentas ed interessantas actas, aschia: carnets da scola dils onns 1900, plirs teaters, cudischs dil fravi, carnets e cudischs dad alp e bia auter.

Bibliotecas

La biblioteca documentara ei ina part essenziala digl archiv da vischnaunca. Ella duei enserrar oravontut tuttas publicaziuns sur da Tujetsch, mo era dalla regiun e cantun. Cheu la survesta dils tetels dallas novas ovras ella biblioteca documentara:

Regurdond Vic Hendry – Weltgeschichte auf der Dorf-
bühne Suworow Geschichte und Geschichten – Von
der Säftelehre zur modernen Medizin 1850–2020 –
Lumnezia Ses numms e sias detgas sia historia e sia cul-
tura – Hobi e Pissiu Leidenschaft und Hobby – Fausta
piuniera 150 onns turissem a Breil/Brigels – ein Hom-
mage Gasetta – Nova cumparsa dil curtin e sanaziun
interna Ina documentaziun 2015–2022 – Sagen-
haftes Grischun Vergessene Sagen und Legenden aus
Graubünden – Bündner im Russischen Reich 18. Jahr-
hundert – 1. Weltkrieg – Bedeutende Bündner aus fünf
Jahrhunderten – Graubünden Grigioni Grischun – Ur-
landschaften der Schweiz Die schönsten Wanderun-
gen durch wilde Bergwelten – Urseren – Der Trun-
ser Ahorn – Wintersport – Cristagl medelin – Medel/
Lucmagn-Tujetsch Disentis/Mustér-Sumvitg-Trun –
Tunneling the Gotthard – Val Medel Naturforscher
und Landschaftskundler erkunden den Rhein und die
Berge am Lukmanier 1700–1830.

Scartiras veglias ein da gronda valeta

Sper l'impurtonta documentaziun dalla val dat ei nu-
merusas bilbliotecas, aschia ina biblioteca cun litte-
ratura romontscha, quater bibliotecas ch'ei ligiadas
cun persunas, quella da Vic Hendry, lu da frar Silvio
Deragisch, da Gion Felici Monn e la pli nova, la biblio-
teca documentara da Norbert Berther, Zarcuns. Biblio-
tecas specialas ein da suandontas tematicas: Scola,
religiun, cant, biblioteca tudestga e las periodicas ro-
montschas, entschiet cun il Tschespet tochen Glogns
e Piogns, Calender Romontsch ed autras.

Pagina d'internet

La pagina d'internet www.archiv-communal.ch ei l'en-
trada en nies archiv digital. Cheu anfleis Vus il cuntegn
dils ventgin secturs digl archiv communal ed aschia
era tuttas actas archivadas. Il register da cudischs
documentars dumbra actualmein 739 tocs. La parti-
ziun da cudischs officials cuntegn ils protocols da vi-
schnaunca, dil cussegl e dalla direcziun communal;
plinavon cudischs dallas partiziuns scola, quen, taglia,
pauperesser, uffeci funsil, forestalessen ed aunc auter.

Il clom

Alla fin igl usitau clom a Vus preziadas vischinas e pre-
ziai vischins: Buca sdermenei documents, fotografias
e scartiras da valeta culturala e historica. Igl archiv
communal tegn bugen en salv Vos documents cultu-
rals e historics per saver enrihir ed amplificar la rimna-
da dalla cultura indigena.

Leu anflan els il liug adattau per viver vinavon e survir
als descendents sco documents che dattan perdetga
dil vargau, dil viver e luvrar d'antruras ella val. Bien en-
graziament persuerter.

Museum la Truaisch, Sedrun

Nies museum ei la memoria collectiva ch'arcunescha,
elavura la ierta culturala e conserva la diversidad dal-
la cultura da nossa vallada. In prezius scazi! En nossas
stanzas semanifestescha la fascinaziun dil vargau e
sveglia las marveglias pil nunenconuscent. Il mu-
seum gioga senza ver dubis ina rolla principala en
favour dalla cultura. Ils exponats surveschan alla po-
pulaziun da far in viadi anavos ella historia e cultura
dalla val ed anflar agens fastitgs ed atgnas ragischs.
Las perdetgas exponidas dil pievel tuatschin e lur am-
bient, possibiliteschan a nus humans la pusseivladad
da studegiar, formar ed experimentar. In grondius sur-
vetsch alla societad e siu svilup dil vargau e present.

Igl onn 2023 havein nus danovamein empruau da du-
mignar interessents ed interessentas dalla cultura en
nies arcun, la truaisch culturala. Il suandont dat per-
detga da nossas emprovas beinmanegiontas.

Exposiziun speciala

Ragischs han retschert veta – in'exposiziun speciala
cun entagls e sculpturas da Tumaisch Monn-Soliva
(1923–2005), Sedrun. La vernissascha ha carmalau
numerus familiars ed enconuscents cun entgins in-
teressai ed interessadas. L'exposiziun ei sefatga en sti-
va pintga e cun entagls per liung dallas scalas. En sala
ei stau pusseivel da mirar in film digl artist popular.
Quater fotografias grondas han documentau a moda
speciala la lavur da Tumaisch Monn.

L'exposiziun ha carmalau numerus visitaders e visita-
dras e quels ein stai grondamein surstai dallas lavurs

en lenn da Tumaisch Monn. Sias figuras da divers gener e diversa cumparsa ha fascinau e fatg surstar. Siu special dun da colurar ha dau atgnadas allas figuras e la diversitad en general ei stada ina sorpresa pils visitaders.

Entags e sculpturas da Tumaisch Monn-Soliva

Mineralias e cristallas

El decuors dalla stad 2022 sedat nunspitgadamein l'unica caschun da cumprar la collecziun dad Ignazi Albin (1933–1987), Tschamut. Ei setracta da rodund tschunconta tocs, gronds e pigns e da gronda qualitat e diversitad; diesch da quels ein exclusivtads. Il vendider che veva acquistau la collecziun ils onns 1990 ha giu il giavisch che quella schelta grondiusa da minerals spirontamein da Cavradi arrivi puspei anavos el liug d'origin. La cumissiun museum cun ils dus guides Ciril Monn e Conrad Berther han priu investa dalla collecziun e genau Daniel Schmid ha presentau ils objects da cumpra alla suprastanza communal. Legreivlamein decida quella la cumpra da quella unica collecziun. In dils tocs ei in mulau che vala mundialmein sco in dils pli bials.

Sin l'avertura dalla sesiun da stad 2023 vegnan ils minerals plazzaei ella partiziun da mineralias da nies museum. Quella nova purschida ha carmalau numerus visitaders, oravontut ord las retschas da nos cavacristallas. Ils dis dalla buorsa da mineralias a Mustér ein medemamein entgins specialists da mineralias arrivai per contemplar quella nova purschida ed oravontut admirar il grondius mulau. Alla buorsa da mineralias havein nus giu la caschun da cumprar entginas mineralias, specialitads che muncavan aunc en nossa collecziun.

FotograVia

L'exposiziun FotograVia ei engrazieivla per presentar el liber nossa cultura. Per la tschunavla gada ha ella giu liug e quella ga per liung dalla Via dil Bogn a Sedrun. Duront in meins ein fotografias cul tema alpicultura dalla val stadas exponidas. Ils texts accompignonts han empruau da menar il contemplader ella veta e menaschi dad alp. Duas guidas han possibilitau dad intervegnir dapli davart mintga fotografia ed il mund dall'alp.

Vischala da Bugnei

La vischala da Bugnei ei ina part essenziala dalla historia, dils mistergners e dall'occupaziun ella val. La manufactura dils dus hafners Deragischs a Bugnei ha luvrau duront rodund 100 onns e produciu vischala pratica per la populaziun indigena e dalla Cadi. Daspers producevan els devoziunalias ed autras causas pil bi dil concarstgaun. Per possibilitar ina biala exposiziun vein nus cumprau treis vitrinas grondas ed el decuors digl onn 2024 vegn l'anteriura pegna ord casa dils Deragischs endrizzada en quella stanza.

Cun in special flyer lein nus far attents sin quella nova purschida.

Purschidas specialas el museum

Cul motto «TujetschVIVAcultura» han il Museum La Truaisch, il Forum cultural Tujetsch e la Cuminonza dils possessurs da secundas habitaziuns Tujetsch/IG Tujetsch danovamein elavurau da cuminonza in calendar d'occurrentas pigl onn 2023.

Il museum ha oravontut astgau dar suddetg allas suandontas occurrentas da quella organizaziun:

- Di dallas senioras e dils seniors. Tarcisi Hendry ha referiu davart l'emigraziun ell'America cun la presentaziun dil film «In'aventura americana».
- Exposiziun speciala cun entags e sculpturas da Tumaisch Monn-Soliva, Sedrun cul tema Ragischs han retschiert veta.
- Di dil museum cun films, viseta el museum ed ustria cun pulenta, groma e caschiel.
- Sera da film cun films dalla Val Tujetsch filmai da Tumaisch Monn-Soliva, Sedrun
- Referat da dr. Martin Tomaschett: Dalla teoria da liquids alla medischina moderna 1850–2020 ed il svilup dalla medischina campestra cun igl exempel dalla pratica da Trun.

Frequenza

La tabella presenta la frequenza dils onns 2022 e 2023. Cun 175 entradas dapli ei igl onn 2023 staus empau megliers.

Unviern	2023	2022
december	40	34
schaner	100	16
fevrer	70	54
mars	64	19
avrel	25	21
Stad		
matg/zercladur	145	170
fenadur	260	225
uost	214	134
settember	113	153
october	136	166
Total	1167	992
<i>Surpli entradas</i>	2023	+ 175 ni +17%

Patratgs conclusivs

Il museum viva era dalla tgira da quel e dil menaschi en general. Las autoritads communalas cun genau Daniel Schmid, ein danovamein stadas beinvulentas culla cultura ed han aschia possibilitau enqual nova-zion.

La tgira da nos visitaders e visitadras ei impurtonta ed essenziala. Nos hosps duein sesentir informai e saver bandunar il museum cun novas enconuschientschas da nossa cultura. Nos quater guides fan quei cun predilecziun e grondas enconuschientschas dalla cultura e da minerals. Als quater guides, numnadamein Conrad Berther, Beni e Tarcisi Hendry e Ciril Monn, admettan ils responsabels dil museum laud ed engraziament pigl engaschi en favur dalla cultura exponida el museum. Il museum sepresenta adina bials e schubers e quei savein nus attribuir a nossa pedella Mariana Azevedo. Engraziel! A plirs pensiunai ch'ei ein meinsvart segidai, sco era als luvvers da vischnaunca che segidan cun grondas lavurs, engraziein nus grondamein.

Pigl onn 2024 vein nus buca prepa-
rau ina exposiziun speciala el senn
dils onns precedents. Nus savein
denton tuttina presentar enzatgei
niev alla populaziun indigena ed
als hosps dalla val. La partiziun da
vischala sepresenta cun l'entschatta
fenadur en nova cumparsa. Ils varga
tschunconta tocs da cheramica ein
plazzai en vitrinas novas e la pegna
da hahlas ornescha cun luschezia la
stanza endrizzada en honor dils haf-
ners bab e fegl Deragisch da Bugnei.

Il museum mereta tutta stema
ed atenziun, la cultura indigena
medemamein. Era el decuors digl
onn 2023 ei bia rauba vegnida sur-
dada al museum. Persuenter schein
nus in cordial engraziell. Vinavon es-
san nus alla tscherca da nova rauba
museala e bugen saveis vus sevol-
ver tiels responsabels dil museum.
Cun Vies sustegn vegn la cultura
mantenida e la purschida el mu-
seum daventa attractiva, vasta e da
gronda diversitad.

Bials ed interessants objects d'exposiziun.

Lavur da giuventetgna

Gabriela Cabalzar-Lombriser, responsabla per la lavur da giuventetgna

Giuventetgna Cadi

Igl onn 2023 ei vargaus sco da sgular. La lavur ensemen cun e per giuvenils e giuvens carschi ei e resta varionta, intressanta e dat adina novas sfidas. Globalmein muossan statisticas che nossas giuvnas generaziuns han da cumbatter dapli cun temas, malsegirtads e malsesentir dalla psica. En Svizra dat ei per affons e giuvenils memia paucs plazz da terapia. El cantun Grischun vegn baghegiu ina nova clinica specialisada per affons e giuvenils. Per quels affons e giuvenils che drovan agid special e terapias per rinforzar la psica, duess ei dar el futur dapli plaz da terapia. Da miu manegiar ei la lavur da giuventetgna aviarta actualmein enorm impurtonta. Giuvenils che han interess astgan vegnir nunligiontamein per separticipar a nossas sentupadas ni a nos projects. Duront quellas occurrenzas sai jeu prender si contact culs giuvenils e bein enqualga sedat ei la pusseivladad per discuors da prevenziun. Cun quei rapport dun jeu a vus ina survesta da nossas activitads duront igl onn 2023.

La lavur aviarta GIUVNETETGNA CADI ha purschiu igl onn 2023 als giuvenils e giuvens carschi dallas vischnauncas Tujetsch, Mustér, Medel, Sumvitg e Trun ils suandonts survetschs.

Locals da sentupada

Ils differents locals san vegnir affittai a sempla moda. Ina persuna maiorena (per scolaras e scolar in genitur) sto suttascriver la cunvegna e sorprendar la responsabladad. Ils giuvenils han da setener vid las reglas e lu impedescha nuot lur giavisch da saver s'entupar per fiastas privatas en in ni l'auter local.

Igl onn 2023 han giu liug a Sedrun 10 fiastas privatas, a Mustér 13 ed a Surrein 5.

Igl onn 2023 han ils giuvenils giu la pusseivladad da far il cuors da menadras e menaders ch'ei vegnius daus dil meinapost per fatgs da giuventetgna dalla Baselgia cantunala catolica Grischuna, Eric Petrini e dil

Sin viseta tier ils Pumpiers Sursassiala

meinapost per fatgs da giuventetgna dalla Baselgia reformada evangelica, Claudio Eugster. Tschun giuvenils han survegni il certificat ed han aschia saviu sorprendar il survetsch da survegilar mintgamai en dus ils differents locals da sentupada.

Local Talina a Sedrun, avertura il venderdis sera

30 tochen 40 giuvenils visetan il venderdis sera la Talina. Igl onn 2023 havein nus giu pli stregn d'anflar menadras ni menaders per far la survegilonza. Sin l'entschatta da scola eis ei denton reussiu da recrutar avunda glieud per saver porscher l'avertura sco usitau. La vischnaunca da Tujetsch ha lubiu il december 2023 la renovaziun totala dalla Talina. Il fevrer 2024 vegn dau l'entschatta. Ils visitaders*as dalla Talina segidan da scarpar giu e rumiar tut il vegl material. Tenor il sistem da participaziun astgan era las gruppas da lavur cussegljar e per part decider co la Talina vegn endrizada e colorada da niev.

Local Cons a Mustér, avertura il venderdis sera

Il local Cons vegn buca visitaus aschi stedi il venderdis sera, damai che biars visitaders*as prefereschan dad ir ella Talina. Igl uost 2023 han treis novs menaders entschiet lur pensum da survegilonza.

Local Pistregn a Surrein avertura il venderdis sera

Igl onn 2023 ei curdau si en special che la gruppa actuala che viseta il venderdis il local Pistregn ei fetg harmonica. Ils giuvenils ein cuntents da paterlar, dar tschutti, dar bigliard e saltar. Els segidan exemplaricamein culs menaders*as da schubergiar e far uorden. Pertuccont tgei musica emitter dat ei buca grondas discussiuns, il/la DJ ha in bien sentiment pils gusts dils visitaders*as e lai ir musica varionta, aschia che negin gust da musica vegn alla cuorta. Il diember da visitaders*as ei restaus constants. La cumissiun dalla lavur da giuventetgna Cadi ha dau suatientscha ad ina damonda da geniturs dad augmentar la ruta dil taxi tochen a Schlans. Il fidau manischunz Eugen Demont ha bugen fatg quei, aschia che nus savein transportar a casa era ils giuvenils da Schlans.

Projects

Ils projects che GIUVNETETGNA CADI porscha duront il temps liber promovon las competenzas socialas dils giuvenils. Las purschidas ston denton corrispunder agl interess dils giuvenils, dar peisa alla prevenziun, esser informativs ed era far plascher allas participontas ed als participonts.

Halla aviarta

Pigl onn 2023/24 havein nus midau il turnus d'aver-tura dalla «Halla aviarta». Nus havein purschiu igl onn 2023 quater sentupadas durant il november e l'entschatta digl onn 2024 siat sentupadas en halla a Rabius. Ils menaders*as ed ils vistaders*as preferessen dad ir ella halla a Trun, damai che quella ei pli gronda. Deplorablamein dat ei leu buc avunda termins libers. Nos menaders*as survigileschan quell'as sentupadas e motiveschan ils giuvenils da semuentar. Igl uffeci da sanadad dil cantun Grischun sustegn quei project finanziamein e cun porscher cuors da formaziun.

Audienza

Durant l'audienza sedattan spontanamein buns discurs cun ina grupp da giuvenils ni cun singuls giuvenils. Quei ei per mei ina buna caschun da saver tedlar tgei che fatschenta il mument ils giuvenils. Els gaudan denton era da vegnir a Sedrun ella Tgèsa communal ni a Mustér el local Cons perquei ch'els san ch'els collegs e las collegas ein dalla partida.

Ir cun Go-Kart

Viseta e brat culs gimnasiasts dil gimnasi «Hohe Promenade» da Turitg.

Participaziun d'affons e giuvenils ellas vischnauncas dil Grischun

Igl onn 2023 ei vegniu serrau giu il project che jugend.gr ha iniziàu. Il project ei vegnius tgiraus dall'Unicef ed accompignaus da GIUVNETETGNA CADI durant varga treis onns. La fundaziun «Mercator Schweiz» ha finanziàu quei project.

Las mesiras che las vischnauncas han decidu ein vegnidas publicadas. La lavur d'affons e giuvenitetgna ei vegnida francada el pensum dils geraus. Ils commembers dalla lavur da giuvenitetgna han elaborau in carnet da pensums pils delegai ella cumissiun dalla lavur da giuvenitetgna.

Las emploiadas dil meinaproject jugend.gr, Chantal Bleiker e Flurina Spreiter han fatg retschercas e luvratoris culs responsabels dallas vischnauncas, en scolas e tier la giuvenitetgna. Medemamein han ellas organisau e menau atras luvratoris cun la cumissiun da GIUVNETETGNA CADI.

Contact cullas scolas

La collaboraziun cun las scolas dil scalem superiur ei per nus fetg impurtanta. Per restar en bien contact e saver publicar en scola nossas occurrenzhas han las treis scolas superiuras sin nies intschess eligiù ina persuna d'instrucziun dil scalem superiur ch'ei la persuna da contact per mei. GIUVNETETGNA CADI viseta all'entschatta digl onn da scola l'emprema superiura e presenta sias purschidas, las reglas, las structuras e la finanziaziun dil post. Fetg positiv ei che GIUVNETETGNA CADI vegn envidada alla sera da geniturs per saver presentar cuortamein las purschidas e las reglas.

Igl onn 2023 hai jeu visitau en tuttas vischnauncas l'emprema superiura e sun stada presenta alla sera da geniturs.

Colligiaziun e formaziun

Sco menadra dil post da lavur da giuventetgna aviarta, GIUVNETETGNA CADI sun jeu separticipada e s'engaschada allas suandontas sentupadas dil fatg per presentar la vesta dalla regiun Cadi, per stender la reit ni per sescolar vinavon.

- 30-03-23 «**Teenager verstehen**» Ferms geniturs, ferms affons a Mustér
- 07-06-23 «**Die Vaterrolle finden**» Geschlechterrollen im Umbruch, Adebar a Cuera
- 01-09-23 «**Trans sein in Graubünden**» Aidshilfe Graubünden a Cuera
- 20-09-23 «**Leitfaden zur Entwicklung kommunaler Kinder-und Jugendpolitik**» (formaziun online)
- 26-09-23 «**Austausch und Vernetzung mit Vorstand und Fachstellenleiter jugend.gr**» a Cuera
- 26-10-23 «**Conferenza sociala**» a Glion
- 30-11-23 «**Fachinput: Modedroge Hustensirup, Jugendliche und Mischkonsum**» online

Projects realisai

21-01-23 a Mustér:

Patinar, hockey sin patinera, suenter preparar e magliar da cuminonza fondue ni pizza el center AUA VIVA

04/05-03-23 a Mustér:

Introducziun dil cuors da menaders*as

22-03-23, 24-05-23, 31-05-23 a Mustér:

Cuors da pertgitar affons pigns

05-05-23 a Sedrun:

Cussegliaziun pertuccont sanadad sexuala entras Aidshilfe Graubünden

06-05-23 a Sedrun:

Di dalla bun'ovra en collaboraziun cul Coop

10-05-23 a Mustér:

Viseta e brat culs gimnasiasts dil gimnasi «Hohe Promenade» da Turitg. Lur scolast Daniel Monn vegn adina puspei cun ses students el local Cons. In motiv ei che ses scholars*as san udir il lungatg romontsch.

26-05-23 a Surrein/Sumvitg:

Cussegliaziun pertuccont sanadad sexuala entras Aidshilfe Graubünden

27-05-23 a Mustér ed a Sedrun:

In di culs pumpiers Sursassiala.

03-06-23 a Mustér:

«Pizza da finizun», sentupada d'engraziament e rapport culs menaders*as e scholars*as ch'èin mias persunas da contact dalla scola superiura

17-06-23 a Cuera:

Dar il giug «Paintball»

24-09-23 a Bonaduz:

Ir cun Go-Kart

04-11-23 a Mustér:

Secunda part dil workshop culs pumpiers Sursassiala

08-11-23 a Trun ed a Rabius

entschatta dalla purschida «Halla aviarta»

06-12-23 a Mustér:

Sera publica a caschun dils «Dis d'acziun encunter violenza a casa» internaziunals, naziunals e cantunals. Referents: Gieri Duff menader dil survetsch social regional Surselva e Lea Simeon psicoterapeuta dalla PDGR/KJP partiziun psichiatria d'affons e giuvenils Surselva

26-12-23 a Mustér:

Menadras meinan la bar a caschun dalla «Disco» organisada dil plevon reformau

Cumissiuin 2023

Christoph Zingg, meinafatschenta dalla fundaziun «Tür auf – mo vinavon»

Daniel Schmid, president dalla cumissiuin, delegau dalla vischnaunca Tujetsch

Claudio Simonet, delegau dalla vischnaunca Medel

Jris Lombris, delegada dalla vischnaunca Mustér

Gion Huonder, delegau dalla vischnaunca Sumvitg

Kurt Wolf, delegau dalla vischnaunca Trun

Senza il sustegn finanziel dallas vischnauncas, dalla Baselpgia cantunala catolica grischuna e dalla Baselpgia evangelica reformada savessen nus buca porscher quellas activitads a nos giuvenils. In sincer «engraziel fetg» a vus che possibiliteis quella lavur per e cun nos giuvenils e giuvens carschi da nossa regiun.

Departament economia e turissem

Désirée Willmann, geraua

Turissem

Mintga tiarza piazza da lavur cumpleina el cantun Grischun ei colligiada directamein ni indirectamein cul turissem. Cun sefar valer egl avegnir en concorrenza cun autras destinaziuns, tgira ed investescha la vischnaunca da Tujetsch ell'infrastructura.

Uonn ein schebein la senda da viandar per liung dalla via Alpsu, sco era la senda Cungieri-Dadens-Bugnei vegnida renovada. Aschia che quels trutgs san vegnir utilisai egualmein da viandonts e velocipedists.

Era iniziativas privatas porschan novas pusseivladads turisticas per indigens e hosps. Per exempel ha giu liug cuort avon 2023 l'avertura dalla boutique Café Bijou Aurora. Il campadi Viva porscha dapi gl'unviern 2023 ina sauna externa che sa vegnir reservada online. Plinavon ha il Spar da Mustér lantschau in project da test a Rueras cun ina filiala d'autosurvetsch.

Infrastructuras, las qualas ins ha saviu utilisar durant gl'unviern buca igl entir temps, ein stadas la piazza da glatsch e la lopia da cuorsa liunga. Las aultas temperaturas e la munconza da neiv han impediù la realisaziun dil Surselva Marathon.

Durant la stagiun da stad ein dus events classics, numadamein il Rheinquelle-Trail ed il ROCKseDRUN vegni realisai. Il Schlagerfieber ei vegnius annullaus

ROCKseDRUN carmalescha bia glied a Sedrun

muort munconza da resursas finanzialas e munconza da voluntaris. Da Nadal ha danovamein il concert da gospel giu liug en ina fuorma modificada. Occurrenzas turisticas, infrastruttura ed ulteriurs fatgs turistics duein egl avegnir vegnir reponderai e planisai a moda cumplexsiva per l'entira regiun. Per quei intent ei la vischnaunca da Tujetsch sereunida en ina cumissiun strategica cun tut ils acturs impurtonts. Ensem cun las vischnauncas da Realp entochen Mustér, cun las pendicularas, cun Andermatt Swissalps e cun l'organisaziun da turissem SDT ed AUT (Andermatt Urserental turissem) duei primo vegnir elavurau ina strategia comunabla da svilup e secundo duein mesiras cumprovas vegnir definidas. Grazia alla valeivladad digl Epic Pass en nies territori da skis, in abbonament dil gestiunari dil territori da skis Vail, han ins saviu constatar in augment dils hosps da lungatg engles; in trend che vegn a cuntinuar egl avegnir.

Sedrun Disentis Turissem (SDT), Nils Bürgi

Kick-off stad ed unviern 2023

Il Kick-off da stad ha giu liug ils 25 da zercladur ella halla plurivalenta Dulezi. SDT ha denter auter informau ils hosps davart:

- Las incumbensas centralas digl SDT
- Il beinvegni da Flavia Berther sco nova menadra da team digl SDT
- La carta da hosps 2023
- Las purschidas da stad 2023 (Bialas vacanzas, RheinWelten, Ride'N'Hike, Bike Pauschale 100% Women, Schweizer Wandernacht)

Il Kick-off digl unviern 2023/24 ha giu liug ils 16 da december 2023 a caschun dall'inauguraziun dalla punt «Metamorf» digl artist Antonino Di Bella, survart il Catrina Resort a Mustér. Silsuenter ein ins serendi silla Piazza Catrina, nua che differents purtaders da prestaziun havevan preparau stans d'informaziun pils hosps. Silvio Schmid ha fatg in plaid da beinvegni e silsuenter ha il team digl SDT transmess als hosps differents informaziuns pertuccont la carta da hosps e divers events.

Carta da hosps 2023

La stad 2023 ha ei dau la carta da hosps gratuita Mustér Sedrun, il PASS Andermatt+ Sedrun+Mustér (carta supplementara cun augment dil prezi, valeivla maximalmein 7 dis) e la carta da hosps «Abo da stad» per possessurs da secundas habitaziuns (carta supplementara cun augment dil prezi per l'entira stagiun). Las cartas da hosps dalla stad 2023 ein vegnidas lantschadas en collaboraziun cun la regiun da vacanzas dad Andermatt, valeivlas pils hosps dallas regiuns Andermatt, Sedrun e Mustér.

Resumaziun ed impressiuns dil Ride'N'Hike

Il «Ride 'N' Hike» ha giu liug ils 15 da fenadur 2023 ed ha pudiu registrar rodund 50 participontas e participonts. Mintgamai treis differents rutas da viandar e da bike cun differents grads da difficultad ein vegnidas purschidas, las qualas han appellau schebein hosps cun grond entusiassem sportiv sco era famiglias cun affons. Specialmein el sector da bike ha ei dau numerusas annunzias. Ella pauschala era includiu in Pasta-Plausch ella halla Dulezi. L'aura ei stada grondiusa quei di ed ils participonts han gudiù gl'eventiment.

Economia

Igl onn 2023 han ins sentiu bein la munconza da luvvers ella Val Tujetsch. Tier l'administraziun communal han ins per exempel buca saviu occupar la nova piazza d'emprendissadi ed era la piazza da survegionza dil Bogn Sedrun cun responsablada dalla tecnica ei restada vacanta. In'ulteriura sfida ella Val Tujetsch ei la situaziun sil marcau d'immobilias. Ei maunca spazi da viver per indigens, specialmein per famiglias.

Bogn Sedrun, Gion Hosang

Igl onn 2023 ei stau in onn nunusitau per las collaboraturas ed ils collaboraturs dil Bogn Sedrun. Suenter ina stupenta stagiun d'unviern cun bia lavur, ha ei giu num da rumiar il bogn e far plaz per autras luvveras e luvvers che han entschiet il matg cun la sanaziun dil bogn. Enstagl d'aua ha ei dapi lu bia puorla ellas localitads. Dapertut ei vegniu scarpau ora tecnica, preits, plantschius. Era entuorn il bogn ei vegniu scavau da camifo.

Ferton che auters luvriers ord la sparta da construcziun han surpriu il bogn, han las collaboraturas ed ils collaboraturs dil bogn giu in'otra occupaziun durant la stad. Aschia ha ei giu num da midar sparta e s'engaschar el menaschi gastronomic dil lag da Claus. Els han buca schau per breigia da procurar per ina stupenta purschida als hosps dil Lag da Claus. Magari havess ins pudiu tertgar ch'il team hagi fatg quella lavur gia dapi biars onns.

Vias novas da viandar

Mo era il menaschi tecnic dalla vischnaunca ha survegniu agid d'in collaboratur dil bogn. Per la stagiun d'unviern ha ei lu puspei giu num da far in'otra lavur. Aschia han las collaboraturas e collaboraturs dil bogn giu da luvrar tier las pendicularas, el Center Fontauna, tier la vischnaunca ni pigl archiv cultural. Per els ha ei num d'esser fetg flexibels entochen ch'els san puspei surpender lur lavur el bogn. Per quei motiv in grond engraziament per lur flexibilitad ed engaschi el Bogn Sedrun ed ordeifer.

Las collaboraturas e collaboraturs dil bogn han menau cun premura l'ustria dil lag da Claus

Departament sanadad, segirtad ed agricultura

Nicole Giossi
geraua

Sanadad

In defibrillatur ei in apparat che dat giu in'electrisada controllada e che sa aschia vegnir duvraus tier in'agnetga fermada dil cor per reanimar.

Tier 85 pertschien da tut ils mortoris anetgs dil cor ei all'entschatta aunc avon maun ina fibrillaziun da combra (Kammerflimmern). In defibrillatur po interrumpier quell'agitaziun che circulescha a moda electrica el cor cun stimular el medem mument silmeins 70 pertschien da tut las cellas dil muscal dil cor. En quei connex vegn depolarisau in grond diember da cellas el medem temps. La consequenza ei che quel las cellas ein per liung temps buca pli excitablas. All'onda circulara vegn quasi tagliau la via ed il cor secatta puspei en in stadi, nua ch'il sistem natural d'operaziun po puspei surpender la stimulaziun dil cor. Quei text hai jeu priu e translatau dalla pagina: defikarte.ch

Il defibrillatur tier l'ustria dil campadi.

Fetg decisiv per la defibrillaziun ei igl access aschi spert sco pusseivel. Quei ei era stau il motiv che la vischnaunca ha da niev montau in ulteriur defibrillatur giu tier il Camping Viva a Rueras. Ils loghens nua che tut ils defibrillaturs publics sesanflan tier nus, saveis vus concluder dalla pagina d'internet defikarte.ch. Leu ein ils loghens dils defibrillaturs publics dall'entira Svizra nudai en.

Il defibrillatur ei denton mo ina completaziun, negina substituziun per agid professional en in cass d'urgenza. E perquei adina cumponer la numera 144 en cass d'urgenza. Sur 144 vegnan era ils First Responders

Sedrun, FR+ clamai sch'ei vegn alarmau e sch'ei fa basegns. Dapi il zercladur 2022 ei la gruppa dils FR+ en funcziun. Igl onn 2023 han els saviu gidar tier plirs seracass. En general han els ina buna collaboraziun cun miedis, ambulanza, polizia e Rega durant ils alarms. Ils alarms cuozan mintgamai denter 30 e 90 minutas. Resuns dils confamiliars, amitgs ni persunas el liug ein adina stai positivs. Ils seracass vegnan indemnissai entras il Salvament alpin svizzer. Tut tschella lavur schabegia sin basa volontaria e lavur libra. Cun ils seracass durant igl onn ora ei lur funcziun vegnida presenta tier la populaziun tuatschina e tuttina eis ei buc adina aschi clar, cura che tgi vegn alarmaus. Quei dependa bia gadas dil disponent dil 144 sco era co ei vegn alarmau. Ils FR+ astgan mo ir sch'ei vegnan alarmai dil 144 e buc sin basa privata. Ils FR+ ein ina sutgruppa dil Salvament alpin grischunes e funcziunan autonomamein. Els ein buca ina part dalla colonna d'agid sco era buca dall'uniun samaritana. Lur exercezis fan els tenor basegns da tematicas. Per saver luvrar ensemen bein, maun en maun tier ils seracass, eis ei impurtont da mintgaton s'entupar en in auter connex che tier alarms ni exercezis. Ils FR+ ein in supplement impurtont d'emprem agid tier in seracass, remplazzan denton en negin cass la presenza da persunas dil fatg. Grond engraziament als FR+ per lur survetsch!

Pro Senecute, meisa da miezdi

Bernadetta Cathomen organisescha gia dapi 10 onns la meisa da miezdi. Ils seniors dalla vischnaunca da Tujetsch e contuorn ein mintgamai envidai da seser ensemen, star da buna cumpignia, haver buns discuors e guder in bien gentar ell'Ustria dalla Staziun. Ils termins ein mintgamai publicai ella Tuatschina. Novas fatschas ein adina beinvegnidas. In grond engraziament alla Bernadetta ed alla Maria per l'organiziun, e naturalmein era agl entir team dall'Ustria dalla Staziun per lur hospezi.

Segirtad

Gion Tenner, cumandant da pumpiers

Rapport annual 2022 Center d'intervenziun Sursassiala

Igl onn 2023 ei staus in onn cun dabia lavur ed intervenziuns. Denton havein nus era giu temps per optimar il menaschi.

Persunal, scolaziun e perfecziun

Suandonts pumpiers ein vegni incorporai 2023 ed han aschia completau igl effectiv da 85 (82) pumpiers:

- Lian Flepp, Curaglia
- Noah Giger, Segnas
- Loris Giossi, Sedrun
- Dario Müller, Camischolas
- Darius Toedor Spaneiu, Rueras
- Cédric Zanin, Disla

Tuts novizs han frequentau il cuors da basa a Rabius/Pigniu.

Plinavon ein sescolai vinavon:

- Riccardo Monn, cuors da meinacziun a Tusaun
- Sandro Tomaschett, cuors da meinacziun a Tusaun
- Luca Cajacob, cuors per maschinists auto-scala a Cuera e cuors agid tecnic a Domat
- Darius Flepp, cuors per maschinists auto-scala a Cuera e cuors agid tecnic a Domat
- Giusep Lozza, cuors per salvament ord l'aua a Fideris
- Fabian Pally, cuors da meinagruppa a Tusaun
- Lucas Schnoz, cuors per salvament ord l'aua a Fideris
- Gion Tenner, cuors per cumbatter flug tier gl'Uffeci federal per la protecziun dalla populaziun a Thun

Il cuors da perfecziun pils meinagruppas ha giu liug a Rabius ed ils officiers han giu la sera da perfecziun a Mustér. Il november ei Pierino Bisquolm vegnius eligius dalla GVG sco successur da Gion Tenner ella funcziun d'inspectur districtual per la Surselva. Nus selegrein zun fetg dad era haver el futur in inspectur ord nossas retschas e giavischein ad el tut bien. El vegn ad entscheiver siu survetsch l'entschatta fenadur 2024. Medemamein ei Gion Tenner vegnius eligius il november sco vice lead auditor dalla Coordinaziun svizra da pumpiers. Il survetsch entscheiva ils 1 da schaner 2024. Il camp da lavur cumpeggia la scolaziun e la qualitat da tala pils pumpiers svizzers.

Aunc adina mauncan persunas da cader en Val Medel ed en Val Tujetsch. Per in seracass ein talas persunas indispensablas. Ad interim stuein nus procurar per sligaziuns durant las empremas minutas. Quei havein nus fatg cun reparter auter las secziuns. Da niev exercezchan tuttas persunas che vegnan igl emprem mument en funcziun ensemen. Aschia savein nus adattar tier omisduas secziuns il program da scolaziun.

Adrian Flepp e Pirmin Monn completeschan nies team d'assistents da meinacziun che s'augmenta aschia sin quater persunas. Els vegnan scolai per assister tier in seracass grond ed ein suttamess directamein alla GVG. Naturalmein che era nus savein profitar da quella situaziun.

Ils pumpiers han absolviu en tut 141 (92) exercezis. Igl augment seresulta ord las seras da preparaziun che vegnan da niev era quintadas sco temps da scolaziun. Pil manteniment da vehichels e material ha ina gruppa da 10 pumpiers procurau. En tut han els prestau rodond 1'500 uras da lavur.

Seracass ed intervenziuns

2023 havein nus giu 55 (49) intervenziuns. Il diember corrispunda alla media dils davos onns. Biaras intervenziuns ein da cuorta durada. Pliras gadas essan nus vegni clamai per allontanar ignivs da viapras. Deploablamein essan nus vegni clamai tier plirs accidents mortals – in diember aschi ault sco aunc mai ella historia dils Pumpiers Sursassiala.

Intervenziuns pli grondas ha ei dau neginas, denton pliras zun hanadas. Mo grazia agl agir prudent da persunas che han alarmau immediatamein ils pumpiers, havein nus saviu evitar gronds incendis. Cletg el disletg ha propi accumpignau nossa lavur durant igl onn 2023. En tut havein nus prestau 561,78 (500,47) uras lavur d'intervenziun.

diember	sort d'intervenziun	uras
21	surveysch generalis	72,00
13	incendis	194,17
6	centralas d'alarm senza fiug	37,50
4	accidents sin via	111,50
4	intervenziuns ABC	74,38
3	agid tecnic	23,50
3	donns elementars	47,73
1	ulteriuras intervenziuns	1,00
55	total	561,78

diember	liug d'intervenziun	uras
12	casa da pliras famiglias	79,23
11	vias e plazs	196,88
5	uaul e pastira	88,00
5	spitals, casas da vegls, camps	34,50
5	menaschis agricols	55,00
4	restaurants e hotels	26,00
4	casas dad ina famiglia	7,00
2	indrezs da sport/temps liber	2,00
2	ulteriurs objects	61,67
1	casas da commerci/stizuns	4,50
1	scolas e scolettas	3,00
1	baghetgs publics	
1	cuolms e pastiras	4,00
1	deponias	
55	total	561,78

Prevenziun e planisaziun

Suandonts plans d'intervenziun ein vegni surluvrai:

- Plazzal da lavur Dieni – S. Brida
- Plazzal da lavur Stalusa – Punt Russein
- Plaz per transcargar carburont alla staziun da Mustér
- Ventilaziun ella garascha sutterrana dil Catrina Resort
- Sennaria Surselva Salaplauna
- Niev restaurant Caischavedra
- Mountain Lodge Rueras
- Broschura per situaziuns d'urgenza Mustér, ensemen cullas autoritads communalas

2023 havein nus promoviu il sistem da SiBox. SiBox ei in sistem d'access per pumpiers che vegn duvraus ell'entira Svizra e lubescha in access controllau, semper e segir en objects. Il sistem ei dapi 2015 obligatoris

per baghetgs survigilai d'ina centrala d'alarm. Ensemen culla GVG essan nus vidlunder da pretender in tal sistem era per objects pli vegls.

Reducziun dil diember da pumpiers

2015 ei stau la davosa gada che tuts pumpiers ein vegni alarmai perquei che rodund 60% dallas intervenziuns vegnan sliadas cun ina pintga gruppa da 6–10 persunas, pli tard entras las gruppas d'emprema intervenziun e gruppas specialas. Las investiziuns tecnicas dils davos onns pretendan meins personal ed aunc mai havein nus fatg diever dils pumpiers vischins sco sustegn. Quels facturs lubeschan da reponderar il diember da pumpiers. In emprem pass havein nus fatg cun relaschar persunas che stattan tuttina a disposiziun tenor basegns. Ussa stuein nus mirar culla GVG co cuntinuar, senza reducir la segirtad ella regiun.

Sistem d'alarm

Alla fin digl onn havein nus completau il sistem d'alarm. Il niev sistem lubescha denter auter da veser cons pumpiers ch'ei disponibels, il liug dil seracass e la navigaziun a quel, il material necessari, sco era la posiziun dils vehichels. Cunzun per persunas ch'ei buca cudischadas aschi bein culla geografia ed en vesta da seracass che daventan adina pli e pli complexs, ei il niev sistem in grond agid e lubescha intervenziuns pli spertas ed effectivas.

Collaboraziun 117 e 144

La collaboraziun cun la polizia e la sanidad ei danovamein vegnida intensivada. Per l'emprema gada ha giu liug in'occurrenza INSIEME a Castrisch, nua ch'ils treis partenaris da cazzola blaua ein s'entupai ensemen cun gl'Uffeci da construcziun bassa. Mintga organizaziun ei sepresentada ed ha saviu ofniar giavischs e spetgas. Tier nus en Sursassiala funcziunescha la collaboraziun fetg bein. Nus segidein cu ei fa da basegns culla polizia che ha da sbatter cun problems persunals e nus collaborein plinavon fetg stretg cul Salvament Surselva (shuttle). Era havein nus mintg'onni plirs exercizis communabels nua ch'il decuors dall'intervenziun vegn exercitaus. Las intervenziuns communablas demuossan il success dalla collaboraziun.

Vehichels e material

Dus novs vehichels pil transport da material e persunas ein en producziun e vegnan furni l'emprema mesadad digl onn 2024. Plinavon posiziunescha la GVG ensemen cullas vischnauncas in auto da commando en nossa regiun. Quel stat a disposiziun agl inspectur districtual ed als assistents da meinacziun. Durant ils exercizis savein nus medemamein far diever dil vehichel che survescha sco post da commando movibel per seracass gronds.

Cun excepziun da dus vehichels ein ussa tut ils auters vegni remplazzai ils davos 10 onns. Conseguen-

tamein ein ils cuosts da reparaturas sesbassai considerabla. Denton vegn igl auto-scala ad haver igl onn 2025 ina revisiun obligatoria che vegn a caschunar aults cuosts.

La MGB ei actualmein vidlunder da planisar l'intervenziun sil Pass Alpsu suenter ch'il transport dad autos ei buca pli en funcziun. Tgusch selai quei problem sliar il pli simpel cun in camiun che sa carrar sillas rodaias. Ils emprems pass ein instradai.

Nova lescha

Suenter tschun onns eis ei finalmein stau pusseivel d'adattar la lescha da pumpiers per tuttas vischnauncas. Era il niev concept dalla GVG ei ius en vigur. Pils pumpiers semida ton sco nuot, denton han entgins passus saviu vegnir precisai. Plinavon ei la clav da repartiziun dils cuosts vegnida adattada.

Occurrenz specialas

Ils pumpiers vegnan visitai mintg'onn da pliras grup-paziuns: Ils confirmands dalla Baselia reformada, la Gjuventetgna Cadi, camps da vacanzas e scolars. Era persunas privatas visetan adina puspei nies menaschi. Il medem fagein denton era nus. Nus essan stai envidai dils pumpiers da Brüssel ed Oostende en Belgia. En quei connex havein nus era visitau la fabrica dad auto-scalas a Karlsruhe.

Engraziament

Alla fin da miu rapport engraziell jeu a tuts pumpiers pigl engaschi durant il davos onn. Da tuttas uras vegnan els clamai per porscher agid a tgi ch'ei en miseria. Jeu engraziell allas instanzas politicas ed a nos partenaris per la buna collaboraziun.

A tuts pumpiers ch'ei vegni relaschai ni han bandunau nossa regiun admettel jeu in engraziament per la buna lavur prestada.

Seracass 2023 tenor procents

38 % survetschs generals

2 % ulteriuras intervenziuns

5 % donn elementars

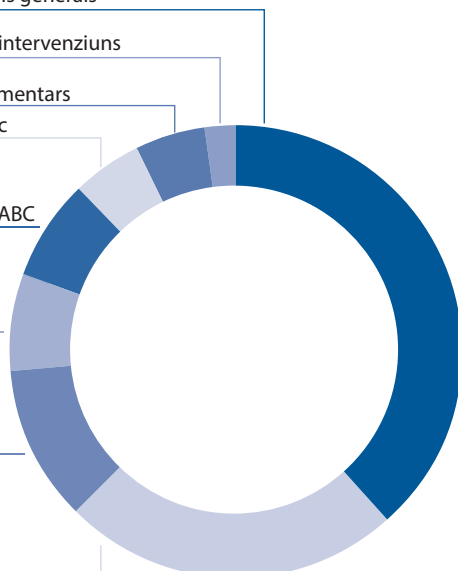
5 % agid tecnic

7 % intervenziuns ABC

7 % accidents sin via

11 % centralas d'alarm senza fiug

24 % incendis

Agricoltura

Alp Val Giuv/Cuolm Val

Il settember 2023 eis ei stau aschi lunsch; nus havein saviu entscheiver cun las lavurs vid la tegia d'alp e dil stavel da Val Giuv. Suenter las controllas dilg Uffeci d'agricultura e geoinformaziun ha quei uffeci pretendiu ina sanaziun dalla serradura hermetica dil baghetg sco era ina migliur dil terren e dalla drenascha dil stavel Val Giuv.

Las suandontas pretensiuns ein vegnidas stipuladas:

- Engrondir la puschinera (actualmein 12 m³ → niev 80 m³)
- Construir ina pintga serenera
- Il plaz da spetga dil stavel vest sto vegnir engrondius e betunaus cun aults urs per che l'aua e la ghella sappi flessegier ella puschinera
- Il plaz da spetga dil stavel ost vegn engrondius sin 260 m². Da niev basegna ei 2 m² per vacca. El fundament dat ei ina rasada da glera e suren ina sulada da crappa
- Las lingias existentas d'aua dil tetg e dil begl vegnan adattadas e la lingia dil local da latg vegn menada ella nova puschinera

Nova puschinera, alp Val Giuv.

Cunquei ch'igl ei stau in bi e liung atun, ha l'interpresa da baghegiar saviu far massa lavur avon che la neiv ei vegnida: La puschinera ei betunada ed igl Uffeci d'agricultura e geoinformaziun ha confirmau che la puschinera piardi buc ed aschia ei quella collaudada. La platta da betun ei betunada a fin, medemamein ei la serenera pintga tschentada e cuvretga.

Sil program da lavur 2024 stattan aunc las suandontas lavurs:

- cuvrier tut las lingias el local da mulscher
- metter la sulada da crappa sil plaz da spetga ost
- autras pintgas lavurs

Aschia duessen las lavurs esser finidas sin cura ch'ei vegn cargau – circa miez zercladur – las vaccas da mulscher. Quellas novas migliurs vegnan a caschunar midadas pils responsabels dall'alp. Il metter ora la ghella vegn a dar dapli lavur, persuerter san las vaccas guder in plaz da spetga ulivau e schetg.

Alp Tschamut/Maighels

Era sill'alp Tschamut havein nus entschiet a far entginas renovaziuns vid la tegia Crest Stavlaz. Ei targeva en aua (humiditad) e las miurs anflavan adina puspei ina ruosna per entrar en tegia. Las lavurs han entschiet la primavera, las preits dado ein vegnidas «stuppadas», aschia che las miurs pon buca viaden pli. Endadens ei

Renovaziuns vid la tegia Crest Stavlaz.

vegniu cavau ora il tschaler e mess da niev crappa da sulada. Entuorn la tegia ei vegniu construui da niev in conduct d'aua da sfundrada. Il proxim pass fuss la renovaziun interna. Igl ei impurtont da mantener bein tut las tegias e las renovaziuns ston succeder tenor bassegns. Aschia savein nus porscher alla fumeglia d'alp in standard adequat al temps.

Uniu center sursilvan d'agricultura

L'Uniu center sursilvan d'agricultura s'engascha per l'agricultura locala, in turissem persistent, per ina veta culturala ella regiun e per l'educaziun ambientala da nos affons.

Igl onn 2023 ha l'uniu organisau 11 occurrenz culturalas ed informativas per la populaziun a Mustér ella «Stiva Salaplauna» ed entuorn «l'Academia Vivian». Per gruppas organisescha l'uniu visetas ella stalla, eveniments da caschar ni crear sez products da latg per far l'agricultura pli enconuschenta als visitaders.

Sper quei retscheiva l'uniu era gruppas ni scolars a Stagias tier l'Academia Vivian per scolar davart la natura. Gl'onn 2023 han 1402 persunas visitau gl'areal dalla Salaplauna ni l'Academia Vivian a Stagias.

Stiva Salaplauna a Mustér

Igl onn 2023 han tut en tut 723 persunas visitau ina dallas 25 occurrenz en la Stiva Salaplauna.

Tschun occurrenz ein vegnidas organisadas dil Center Sursilvan d'agricultura, denter auter ina sera da referat cun Martin Candinas ni in brat da vestgadira. L'uniu ha saviu render a tscheins las localitads dalla Salaplauna 14 ga a persunas ni instituziuns externas per occurrenz ni sesidas. Gl'onn 2023 han giu liug 5 turas a Salaplauna cun rodond 80 persunas.

Academia Vivian

Era igl onn 2023 ha l'Uniu center sursilvan d'agricultura purschiu in program da stad ella tegia d'uul Academia Vivian a Stagias sin 1600 m.s.m. L'uniu ei responsabla pil menaschi dalla tegia d'uul Academia Vivian. Ella organisescha occurrenz culturalas ed informativas sco era il program da kino «Cinema d'uul» ed ei responsabla per las affittaziuns dall'Academia Vivian.

Il Cinema d'uul ha giu liug per la novavla ga la stad vargada. Sper il program da kino cun quater seras da film ei era vegniu organisau durant la stad 2023 ulteriuras occurrenz cul tema «natura e cultura».

Dasperas ei l'Academia Vivian vegnida affittada 23 gadas a persunas ed instituziuns externas.

L'Academia Vivian ei stada occupada 36 dis durant la stad; quei corrispunda a biebein 680 persunas ch'han visitau la tegia d'uul.

	Quen 2023	Preventiv 2023	Quen 2022
Survesta dalla situaziun finanziala			
Quen da gudogn e sperdita			
Cuosts	15'606'222.62	15'213'680	13'763'256.95
Recavs	17'310'588.35	15'251'200	15'776'161.75
Surpli recavs	1'704'365.73	37'520	2'012'904.80
Quen d'investiziun			
Investiziuns	5'668'457.83	5'764'215	2'888'489.13
Entradas investiziuns	3'799'516.51	671'600	517'974.74
Investiziuns nettas	1'868'941.32	5'092'615	2'370'514.39
Finanziaziun			
Surpli recavs quen da gudogn e sperdita	1'704'365.73	37'520	2'012'904.80
Prelevaziun ord fondos e finanziaziuns specialas	-387'923.99	-455'400	-48'686.48
Amortisaziuns facultad administrativa	432'100.00	534'400	379'006.40
Deposit en fondos e finanziaziuns specialas	200'000.00	100'000	86'307.98
Amortisaziuns supplementaras			
Deposit ella prefinanziaziun dil capital agen	200'000.00	200'000	175'000.00
Atgna finanziaziun	2'148'541.74	416'520	2'604'532.70
Investiziuns nettas	1'868'941.32	5'092'615	2'370'514.39
Resultat da finanziaziun	279'600.42	-4'676'095	234'018.31
Grad d'atgna finanziaziun	114.96	8.18	109.87
Deivets a miez e liung termin			
Emprests	7'545'000.00	7'000'000	7'000'000.00
Cefras indicativas			
Atgna finanziaziun	2'148'542	416'520	2'604'533
Facultad netta absolut	10'026'704	5'048'343	9'724'438
Facultad netta per habitont (1238)	8'099	4'013	7'742
Grad d'atgna finanziaziun	114.96	8.18	109.87
Quota d'atgna finanziaziun	14.13	3.11	18.66
Quota dil survetsch da capital	2.97	4.02	3.00
Quota da debitaziun dil tscheins	0.13	0.02	0.29

		Quen 2023	Preventiv 2023	Quen 2022
	Mussament da gudogn e sperdita graduau			
	Cuosts da menaschi			
030	Cuosts da persunal	4'402'601.14	4'320'250	4'002'945.19
031	Cuosts da material e menaschi	4'719'820.48	4'665'830	3'965'796.38
033	Amortisaziun facultad administrativa	432'100.00	534'400	379'006.40
035	Deposit en fondos e finanziaziuns specialas	200'000.00	100'000	86'307.98
036	Cuosts da transfer	3'311'629.41	2'989'900	2'571'985.86
	Total cuosts da menaschi	13'066'151.03	12'610'380.00	11'006'041.81
	Recav ord il menaschi			
040	Recav fiscal	6'739'992.53	5'357'000	6'572'989.26
041	Regals e concessiuns	3'591'770.78	3'728'000	2'850'305.30
042	Indemnisaziuns	2'316'557.31	2'007'000	2'248'998.50
043	Differents recavs	141'755.79	150'000	158'142.11
045	Prelevaziun ord fondos e finanziaziuns specialas	387'923.99	455'400	48'686.48
046	Recav da transfer	1'450'223.93	1'268'700	1'162'210.96
	Total recav ord il menaschi	14'628'224.33	12'966'100	13'041'332.61
	Resultat ord il menaschi	1'562'073.30	355'720.00	2'035'290.80
	Finanziaziun			
034	Cuosts finanziaals	237'562.80	528'800	301'740.69
044	Recav finanziaal	429'855.23	410'600	382'587.25
	Resultat dalla finanziaziun	192'292.43	-118'200.00	80'846.56
	Resultat operativ	1'754'365.73	237'520.00	2'116'137.36
	Resultat extraordinari			
038	Cuosts extraordinaris	200'000.00	200'000	638'232.56
048	Recav extraordinari	150'000.00	0	535'000.00
	Resultat extraordinari	-50'000.00	0	-103'232.56
	Resultat dil quen da gudogn e sperdita	1'704'365.73	237'520.00	2'012'904.80
	(+ = Surpli entradas / - = Surpli expensas)			
	Scuntradas internas			
039	Scuntradas internas	2'102'508.79	1'874'500	1'817'241.89
049	Scuntradas internas	2'102'508.79	1'874'500	1'817'241.89

		Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
Quen da gudogn e sperdita structura u tenor funcziuns							
	Quen da gudogn e sperdita	17'310'588.35	17'310'588.35	15'213'680	15'251'200	15'776'161.75	15'776'161.75
	Resultat netto			37'520			
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	1'547'188.05	424'034.82	1'380'100	312'500	1'268'868.99	317'966.60
	Resultat netto		1'123'153.23		1'067'600		950'902.39
1	SEGIRTAD PUBLICA	349'861.31	137'354.65	358'100	143'000	295'747.17	170'030.40
	Resultat netto		212'506.66		215'100		125'716.77
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	2'115'199.46	313'018.52	2'138'180	220'300	2'076'017.11	263'417.42
	Resultat netto		1'802'180.94		1'917'880		1'812'599.69
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA	1'634'675.96	1'019'012.95	1'412'300	958'200	1'483'603.41	995'483.79
	Resultat netto		615'663.01		454'100		488'119.62
4	SANADAD	784'179.96	19'435.35	583'500	28'000	602'884.00	24'050.30
	Resultat netto		764'744.61		555'500		578'833.70
5	OVRAS SOCIALAS	378'582.70	57'032.08	360'500	10'500	238'065.70	62'014.51
	Resultat netto		321'550.62		350'000		176'051.19
6	TRAFFIC	1'139'315.95	213'203.84	1'168'000	114'500	1'015'969.52	141'947.50
	Resultat netto		926'112.11		1'053'500		874'022.02
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	1'499'961.57	1'085'734.91	1'603'300	1'107'400	1'409'556.73	1'181'724.29
	Resultat netto		414'226.66		495'900		227'832.44
8	ECONOMIA PUBLICA	5'784'160.00	4'652'641.24	5'570'000	4'192'200	4'965'731.83	4'249'647.04
	Resultat netto		1'131'518.76		1'377'800		716'084.79
9	FINANZAS E TAGLIAS	2'077'463.39	9'389'119.99	639'700	8'164'600	2'419'717.29	8'369'879.90
	Resultat netto	7'311'656.60		7'524'900		5'950'162.61	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
	Quen da gudogn e sperdita						
	Quen da gudogn e sperdita	17'310'588.35	17'310'588.35	15'213'680	15'251'200	15'776'161.75	15'776'161.75
	Resultat netto			37'520			
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	1'547'188.05	424'034.82	1'380'100	312'500	1'268'868.99	317'966.60
	Resultat netto		1'123'153.23		1'067'600		950'902.39
0110	Legislativa	113'249.97		112'000		101'634.95	
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	13'848.05		22'000		14'323.00	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	476.80		300		676.80	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	298.60		350		321.30	
3102.00	Stampats, publicaziuns	77'204.92		60'000		67'722.10	
3102.01	Preventiv/Quen annual	12'966.05		15'000		9'573.50	
3113.00	Acquists d'informatica			1'000			
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	150.00		5'000		1'990.20	
3132.00	Indemnisaziuns da cussegliaiders	6'004.30		6'000		5'928.90	
3170.00	Cuosts da viadi e spesas	2'301.25		2'350		1'099.15	
0120	Executiva	242'156.17		225'500		218'476.22	
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	173'968.50		175'000		171'884.55	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	15'677.05		14'000		14'760.50	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	13'864.20		6'000		5'203.57	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'086.55		1'500		969.65	
3113.00	Acquists d'informatica	4'991.88		2'000			
3130.22	Contribuziuns da commembradi	2'615.00		4'000		2'695.00	
3170.00	Cuosts da viadi e spesas	14'930.78		15'000		11'543.50	
3170.02	Spesas da representaziun	15'022.21		8'000		11'419.45	
0210	Administraziun communal	751'756.06	240'776.67	698'100	219'000	653'445.05	209'281.65
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	476'614.11		465'000		435'398.80	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	36'496.75		36'500		34'267.90	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	21'599.05		26'000		22'124.85	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	4'531.98		5'500		2'257.65	
3099.00	Divers cuosts da personal	35'649.97		29'000		20'366.85	
3100.00	Material da biro	10'950.85		12'000		13'803.45	
3103.00	Litteratura, gasettas	832.00		1'500		759.00	
3110.00	Acquists da mobillas ed apparats da biro	15'037.30		4'000		2'900.80	
3113.00	Acquists d'informatica	13'965.13		5'000		1'615.50	
3130.01	Francaturas	11'112.48		10'000		5'736.50	
3130.02	Taxas da telefon	3'811.44		5'000		3'954.39	
3130.03	Spesas da banca e schec postal	1'761.07		3'000		2'430.27	
3130.05	Cuosts da stumaziun	1'467.45		3'000		1'860.60	
3134.00	Assicuranzas da caussas	5'668.25		6'000		5'669.80	
3150.00	Manteniment da mobillas e maschinas da biro	4'341.15		10'000		9'013.10	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	78'619.43		45'000		60'204.24	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	3'011.70		5'000		4'655.15	
3611.02	Taxas pigl Uffeci da migraziun e dretg civil	13'508.35		14'000		11'485.65	
3612.01	Regiun Surselva	12'777.60		12'400		13'139.30	
3910.00	Scuntrada interna survetschs			200		1'801.25	
4210.00	Taxas d'administraziun generala		23'162.70		22'000		19'019.30
4260.00	Restituziuns		31'001.49		4'000		4'465.46
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		7'118.05		12'000		13'016.40
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun		105'076.00		101'000		105'216.40
4612.00	Provisiuns d'incasso		14'058.43		20'000		13'778.55
4910.00	Scuntrada interna survetschs		60'360.00		60'000		61'983.50

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
0220	Uffeci da baghegiar	440'025.85	183'258.15	344'500	93'500	295'312.77	100'486.99
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	10'470.00		10'000		7'731.90	
3010.00	Pagas dil persunal d'administrasiun e menaschi	290'438.65		233'000		143'544.50	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	21'842.58		19'000		11'852.75	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	13'524.65		11'000		6'308.97	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	2'429.03		2'500		1'586.90	
3099.00	Divers cuosts da persunal	4'674.02		5'000		6'159.20	
3101.00	Material da menaschi e da diever	2'040.83		4'000		11'264.29	
3113.00	Acquists d'informatica	3'750.00		2'000		2'440.00	
3130.02	Taxas da telefon	528.84		1'000		518.16	
3132.00	Indemnisaziuns da cussegladers	75'453.81		45'000		95'898.35	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	786.95		4'000		2'281.50	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	4'433.90		4'500		2'426.25	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	9'652.59		3'500		3'300.00	
4210.00	Taxas d'administrasiun generala		40'749.68		30'000		39'856.49
4260.00	Restituziuns		16'428.47		10'000		13'255.50
4310.00	Atgnas prestaziuns per projects		21'440.00		10'000		15'275.00
4910.00	Scuntrada interna survetschs		104'640.00		43'500		32'100.00
1	SEGIRTAD PUBLICA	349'861.31	137'354.65	358'100	143'000	295'747.17	170'030.40
	Resultat netto		212'506.66		215'100		125'716.77
1110	Polizia communal	10'758.20	2'416.00	16'800	2'500	9'123.25	2'384.00
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	9'783.20		15'000		8'123.25	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	975.00		1'800		1'000.00	
4270.00	Castitgs		2'416.00		2'500		2'384.00
1400	Dretg general	68'700.40	32'396.50	72'400	21'000	68'834.70	54'624.35
3130.07	Mutaziuns - Uffeci funsil/mesiraziun	30'073.40		25'000		10'573.75	
3132.02	Cuosts giuridics	23'214.35		30'000		43'102.95	
3611.01	Schazetgs d'immobillas	150.00		2'000			
3612.02	Uffeci da stumadira e concuors Surselva	7'563.10		7'800		7'777.25	
3612.03	Uffeci civil Surselva	6'399.55		6'600		6'580.75	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	1'300.00		1'000		800.00	
4260.00	Restituziuns		1'867.10		1'000		3'468.35
4602.00	Cumpart gudogn digl Uffeci funsil Cadi		30'529.40		20'000		51'156.00
1500	Pumpiers	140'280.85	58'913.20	134'000	65'000	81'785.95	59'623.25
3120.00	Provediment e dismesa	2'599.35		4'000		5'135.30	
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'137.40		3'100		3'075.45	
3144.00	Manteniment baghetgs	4'496.40		1'000		1'824.70	
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns	400.00					
3611.04	Polizia da fiug cantunala	1'560.00		2'000		2'600.00	
3612.04	Pumpiers Sursassiala	126'722.70		118'400		66'200.00	
3612.40	Barschaments e seracass	715.00		5'000		2'750.50	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	650.00		500		200.00	
4200.02	Taxas da cumpensaziun		53'400.00		60'000		52'600.00
4470.00	Tscheins d'affittaziun		5'513.20		5'000		7'023.25
1610	Defensiun militar	3'855.66		3'900		3'851.71	
3144.02	Manteniment stan da schibas	2'055.66		2'100		2'051.71	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	1'800.00		1'800		1'800.00	
1620	Protecziun civila	50'244.59	3'770.00	38'500	3'500	51'017.50	3'500.00
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	8'164.85		8'000		8'034.90	
3120.11	Energia e scaldament	5'984.15		7'000		4'137.60	
3130.06	Taxas e contribuziuns	644.60		3'000		458.00	
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'641.99		3'000		3'486.25	
3144.13	Manteniment dils locals	15'315.30		7'000		20'912.80	
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	8'128.70		9'000		7'881.70	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	8'365.00		1'500		6'106.25	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		3'770.00		3'500		3'500.00

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
1621	Stab directiv communal	76'021.61	39'858.95	92'500	51'000	81'134.06	49'898.80
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	2'093.05		5'000		783.50	
3130.31	Mesiras da protecziun lavinas	21'373.65		22'000		19'181.85	
3130.32	Cuosts IMIS	18'074.01		15'000		15'386.41	
3130.33	Survigilanza Cuolm da Vi	14'946.60		30'000		10'586.35	
3132.00	Indemnisaziuns da cussegliaiders	1'138.10				6'463.25	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	6'536.20		5'000		4'537.70	
3810.00	Cuosts extraordinaris					7'833.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	11'860.00		15'500		16'362.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		33'348.10		46'000		41'839.85
4634.00	Contribuziuns dallas interpresas publicas		6'510.85		5'000		8'058.95
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	2'115'199.46	313'018.52	2'138'180	220'300	2'076'017.11	263'417.42
	Resultat netto		1'802'180.94		1'917'880		1'812'599.69
2110	Scoletta	133'450.59	15'142.70	131'100	17'000	125'063.75	23'561.35
3020.00	Pagas	107'739.60		108'000		104'014.15	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	8'854.30		8'300		8'281.95	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	7'031.40		5'800		5'759.29	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'154.04		1'200		1'183.30	
3090.00	Scolaziun e formaziun	5'396.80		1'800		1'342.90	
3104.00	Material da scola e da diever	2'645.35		3'000		3'840.21	
3104.01	Projects generals e da sport	629.10		2'500		641.95	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi			500			
4260.00	Restituziuns		958.82				
4631.00	Contribuziuns dil cantun		14'183.88		17'000		23'561.35
2120	Scola primara	637'343.97	97'949.61	656'930	63'000	604'367.00	83'379.20
3020.00	Pagas	506'153.45		530'000		482'246.30	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	40'721.90		42'000		39'830.45	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	50'779.00		45'000		47'805.50	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	5'307.72		5'700		5'690.80	
3090.00	Scolaziun e formaziun	10'246.70		8'400		4'209.60	
3104.00	Material da scola e da diever	17'519.35		16'330		15'906.50	
3104.01	Projects generals e da sport	6'615.85		9'000		8'677.85	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi			500			
4260.00	Restituziuns		12'592.58				5'304.30
4631.00	Contribuziuns dil cantun		85'357.03		63'000		78'074.90
2130	Scola superiura	607'126.39	72'328.29	585'500	49'800	612'378.01	63'832.62
3020.00	Pagas	473'593.48		453'000		474'706.15	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	37'893.33		36'000		38'685.75	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	45'727.40		42'000		47'178.90	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	4'898.74		5'000		5'528.60	
3090.00	Scolaziun e formaziun	6'715.90		6'000		5'697.60	
3104.00	Material da scola e da diever	21'268.10		23'000		25'331.76	
3104.01	Projects generals e da sport	5'226.54		5'000		3'882.90	
3171.01	Viadis e camps da scola	11'802.90		15'000		11'366.35	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi			500			
4260.00	Restituziuns		27'869.95		7'000		16'917.62
4631.00	Contribuziuns dil cantun		44'458.34		42'800		46'915.00
2170	Baghetgs da scola Sedrun	387'414.95	52'737.87	357'150	36'700	362'659.80	41'951.25
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	115'779.55		103'000		104'194.75	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	9'238.23		8'500		8'392.05	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	6'406.55		4'800		4'158.89	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'843.29		1'100		1'827.75	
3099.00	Divers cuosts da personal	4'207.03		1'500		1'489.60	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3101.00	Material da menaschi e da diever	7'816.43		7'000		4'536.10	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, utensils	21'308.39		11'350		23'844.91	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	18'540.25		20'000		19'051.20	
3120.11	Energia e scaldament	62'764.10		70'000		53'374.40	
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'696.50		4'000		3'477.43	
3144.00	Manteniment baghetgs	41'589.13		38'500		43'198.47	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	332.50		1'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	23'900.00		23'900		23'900.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	14'993.00		6'000		10'214.25	
3920.02	Scuntrada interna – diever dall'infrastructura da sport	55'000.00		56'500		61'000.00	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		4'527.50		2'000		2'605.00
4260.00	Restituiziuns		7'030.37				
4470.00	Tscheins d'affittaziun		17'000.00		15'600		15'600.00
4910.00	Scuntrada interna survetschs		24'180.00		19'100		23'746.25
2180	Assistenza dil di	45'111.19	32'769.16	46'400	23'500	39'293.60	27'040.10
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	25'002.25		27'000		21'123.80	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	2'036.44		2'100		1'737.70	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	265.01		300		248.20	
3130.16	Structuras dil di - ulteriurs	17'807.49		17'000		16'183.90	
4260.00	Restituiziuns		27'941.01		19'000		21'644.00
4631.00	Contribuziuns dil cantun		4'828.15		4'500		5'396.10
2190	Direcziun ed administraziun da scola	134'002.11	37'409.84	163'500	25'800	153'566.25	18'337.50
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	8'885.00		10'000		8'189.00	
3020.00	Pagas	56'727.40		56'000		53'411.85	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	5'115.81		4'700		4'785.10	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	5'357.90		4'800		4'389.10	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	609.03		700		628.10	
3090.00	Scolaziun e formaziun	3'222.55		3'000		5'682.40	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, utensils	1'020.10		5'000		3'571.70	
3113.00	Acquists d'informatica	9'457.82		18'000		20'072.94	
3130.02	Taxas da telefon	2'062.47		4'000		2'103.33	
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	7'247.05		20'000		16'511.93	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	13'904.13		14'000		12'472.60	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	2'092.85		5'000		3'448.20	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	18'300.00		18'300		18'300.00	
4260.00	Restituiziuns		504.84				
4631.00	Contribuziuns dil cantun		36'905.00		25'800		18'337.50
2192	Scola populara - ulteriur	102'473.81	4'681.05	110'100	4'500	110'997.05	5'315.40
3059.01	Assicuranza d'accidents per scolars e scolaras	734.70		1'000		718.90	
3099.00	Divers cuosts da personal	2'593.91		5'000		7'222.50	
3130.15	Transport da scolars	78'437.65		76'200		77'755.35	
3130.17	Lavur sociala da scola					500.00	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	600.00		1'000		1'509.90	
3612.05	Scola da musica Surselva	13'607.55		20'000		16'440.40	
3632.20	Ductrina e pastoraziun	3'000.00		3'000		3'000.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	3'500.00		3'900		3'850.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		4'681.05		4'500		5'315.40
2200	Scolaziun speciala	31'446.45		36'500		32'162.35	
3612.01	Regiun Surselva	31'446.45		36'500		26'210.35	
3612.15	Indemnisaziuns scolars specialas					5'952.00	
2510	Scola gimnasiala	36'830.00		51'000		35'529.30	
3611.06	Indemnisaziun progimnasi	14'550.00		29'000		14'550.00	
3612.16	Scola claustrala	22'280.00		22'000		20'979.30	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGLIA	1'634'675.96	1'019'012.95	1'412'300	958'200	1'483'603.41	995'483.79
	Resultat netto		615'663.01		454'100		488'119.62
3110	Museum «La Truaisch»	115'819.60	25'025.04	55'900	15'000	224'348.17	20'557.62
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	4'222.00		4'000		4'222.00	
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	10'497.30		16'000		9'742.00	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	112.25		1'200		107.80	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	16.00		100		50.40	
3101.00	Material da menaschi e da diever	1'953.15		6'000		1'207.80	
3102.00	Stampats, publicaziuns	306.84		3'000			
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, utensils	6'914.35		4'000		6'095.00	
3119.03	Acquist objects d'exposiziun	71'434.20				1'195.60	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	710.65		1'000		706.35	
3120.11	Energia e scaldament	3'134.35		5'000		2'235.20	
3130.02	Taxas da telefon	1'058.29		1'000		1'047.01	
3134.00	Assicuranzas da caussas	2'141.62		2'000		2'122.61	
3144.00	Manteniment baghetgs	10'453.05		8'000		5'033.40	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	706.55		2'000		842.05	
3511.00	Deposit els fonds dil capital agen					10'000.00	
3636.00	Contribuziuns allas organisaziuns privatas					3'099.70	
3893.00	Deposit ella prefinanziaziun dil capital agen					175'000.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	2'159.00		2'600		1'641.25	
4240.02	Entradas museum		5'262.99		5'500		5'717.62
4250.00	Diversas entradas		4'347.70		1'000		10'340.00
4511.00	Prelevaziun ord fonds dil capital agen		6'914.35				
4631.00	Contribuziuns dil cantun		4'000.00		4'000		
4632.01	Contribuziun Regiun Surselva		4'500.00		4'500		4'500.00
3210	Bibliotecas	3'500.00		3'500		3'500.00	
3614.04	Indemnisaziun biblioteca	3'500.00		3'500		3'500.00	
3290	Cultura - ulteriur	276'080.78	35'814.60	189'300	7'000	168'265.25	7'685.00
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	40'489.79				174.45	
3130.20	Occurrenzias specialas	71'355.79		20'000		20'491.40	
3149.01	Manteniment maletg dil vitg	18'770.75		17'000		11'806.75	
3612.06	Museum regiunal	4'683.30		5'000		4'815.90	
3634.06	Contribuziun «Academia Vivian»	7'790.00		8'000		11'101.90	
3636.00	Contribuziuns allas organisaziuns privatas	21'970.20		35'000		6'545.90	
3636.01	Promoziun dalla cultura	33'254.95		34'000		39'474.95	
3636.02	Contribuziuns ad uniuns	14'689.00		12'000		22'541.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	63'077.00		58'300		51'313.00	
4250.00	Diversas entradas		35'814.60		7'000		7'685.00
3410	Halla plurivalenta Dulezi	220'783.14	144'562.65	227'000	97'000	219'757.99	119'836.55
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	77'552.50		78'000		74'779.55	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	6'149.70		6'200		5'940.80	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	4'883.40		4'000		3'555.60	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'267.36		2'000		1'395.40	
3099.00	Divers cuosts da persunal	2'772.65		1'500		669.90	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, utensils	7'159.25		12'000		14'174.25	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	5'653.65		7'000		5'508.45	
3120.11	Energia e scaldament	30'612.70		28'000		27'232.70	
3130.02	Taxas da telefon	1'269.10		800		747.55	
3134.00	Assicuranzas da caussas	2'422.27		3'000		2'296.72	
3144.00	Manteniment baghetgs	17'760.34		15'000		17'490.92	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	4'845.00		7'000		6'279.25	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'276.22		2'000		348.90	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	50'800.00		50'800		50'800.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	6'359.00		9'700		8'538.00	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		17'739.13		12'000		14'123.50
4260.00	Restituziuns		2'313.52		1'000		1'418.05
4910.00	Scuntrada interna survetschs		40'510.00				20'295.00
4920.02	Scuntrada interna – diever dall'infrastructura da sport		48'000.00		48'000		48'000.00
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		36'000.00		36'000		36'000.00
3411	Plazza da sport	138'439.15	26'936.92	99'600	28'000	28'374.60	28'796.96
3140.01	Manteniment piazza da sport	57'007.25		52'000		11'913.45	
3140.02	Manteniment patinera	48'324.20		41'000		8'992.95	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	1'063.70		3'500		2'672.20	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	32'044.00		3'100		4'796.00	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		12'936.92		14'000		14'796.96
4920.02	Scuntrada interna – diever dall'infrastructura da sport		4'000.00		4'000		4'000.00
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		10'000.00		10'000		10'000.00
3412	Lag Claus Surrein	227'341.05	142'411.50	103'000	100'000	35'749.74	20'000.00
3109.10	Ulteriurs cuosts da material e rauba kiosc/ustria	56'303.83		30'000			
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	847.65		1'000		855.60	
3120.11	Energia e scaldament	2'505.30		3'000		1'730.65	
3140.05	Manteniment dil Lag da Claus	2'780.37		13'000		12'908.65	
3144.00	Manteniment baghetgs	8'469.48		10'000		586.67	
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	12'705.05		6'000		619.17	
3160.00	Tscheins d'affittaziun	5'140.00		5'000		5'000.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	138'589.37		35'000		14'049.00	
4250.10	Diversas entradas kiosc/ustria		122'411.50		80'000		
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		20'000.00		20'000		20'000.00
3413	Bogn Sedrun	644'262.24	644'262.24	711'200	711'200	798'607.66	798'607.66
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	2'727.50		5'000		2'712.60	
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	381'393.25		368'000		365'820.25	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	29'753.93		29'000		27'706.60	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	22'342.80		20'000		21'476.50	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	3'907.23		4'000		4'016.55	
3099.00	Divers cuosts da persunal	3'024.30		8'000		3'375.53	
3100.00	Material da biro	556.15		1'000		425.35	
3103.00	Litteratura, gasettas	71.70		1'000		1'854.39	
3109.00	Ulteriurs cuosts da material e rauba	3'957.85		16'000		21'853.15	
3109.10	Ulteriurs cuosts da material e rauba kiosc/ustria	1'874.65		3'000		4'600.05	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	15'864.10		18'000		15'773.10	
3120.11	Energia e scaldament	93'587.60		90'000		182'585.15	
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	43'081.60		68'500		62'915.60	
3130.02	Taxas da telefon	2'729.25		1'900		3'241.65	
3130.03	Spesas da banca e schec postal	3'360.28		1'500		3'257.26	
3130.18	Stampats, publicaziuns	10'786.65		10'000		17'068.50	
3134.00	Assicuranzas da caussas	8'611.97		10'000		8'443.52	
3144.00	Manteniment baghetgs	3'807.50		18'000		7'734.37	
3144.40	Manteniment kiosc					385.55	
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	7'932.01		30'000		36'092.94	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	335.67		2'000		2'081.80	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	2'000.00					
3635.00	Contribuziuns ad interpresas privatas	1'169.25		2'000		1'169.25	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	1'387.00		4'300		4'018.00	
4240.20	Entradas bogn da divertiment		92'345.23		85'000		167'760.05
4240.21	Entradas wellness		95'011.02		95'000		177'129.16

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
4250.00	Diversas entradas		23'491.44		17'000		27'121.67
4250.10	Diversas entradas kiosc/ustria		3'984.32		5'000		7'717.04
4260.00	Restituziuns		34'465.75				9'782.85
4910.00	Scuntrada interna survetschs		168'627.96		30'000		
4920.02	Scuntrada interna – diever dall'infrastructura da sport		3'000.00		4'500		9'000.00
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		223'336.52		474'700		400'096.89
3414	Halla da deposit			17'800			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			17'800			
3420	Temps liber	3'450.00		17'800			
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	2'650.00		17'800			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	800.00		17'800			
3500	Baselgias e capluttas	5'000.00		5'000		5'000.00	
3144.30	Manteniment clutger	5'000.00		5'000		5'000.00	
4	SANADAD	784'179.96	19'435.35	583'500	28'000	602'884.00	24'050.30
	Resultat netto		764'744.61		555'500		578'833.70
4110	Spitals	340'351.25		191'000		161'792.30	
3611.07	Indemnisaziuns dils spitals ordeifer la regiun	131'325.00		140'000		111'812.00	
3612.01	Regiun Surselva	209'026.25		51'000		49'980.30	
4120	Tgira d'attempai	365'398.90		316'000		378'260.55	
3612.07	Cumpart cuosts da tgira	357'186.90		310'000		373'576.50	
3612.20	Sana Surselva	8'212.00		6'000		4'684.05	
4210	Tgira ambulanta	54'429.05		40'000		33'793.90	
3612.08	Spitex Cadi	54'429.05		40'000		33'793.90	
4220	Survetschs da salvament	1'445.66		2'500			
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	1'445.66		2'500			
4330	Survetsch da sanadad en scola	22'555.10	19'435.35	34'000	28'000	29'037.25	24'050.30
3136.00	Miedi da scola	740.00		2'000		2'294.00	
3136.01	Dentist da scola	21'351.05		30'000		25'945.20	
3637.00	Contribuziuns per privats	464.05		2'000		798.05	
4260.00	Restituziuns		19'435.35		28'000		24'050.30
5	OVRAS SOCIALAS	378'582.70	57'032.08	360'500	10'500	238'065.70	62'014.51
	Resultat netto		321'550.62		350'000		176'051.19
5340	Habitaziuns d'attempai (senza tgira)	102'195.96		100'000		81'567.91	
3634.00	Contribuziun ad interpresas publicas	102'195.96		100'000		81'567.91	
5440	Protecziun da giuventetgna – general	24'924.50		22'500		25'185.40	10'233.75
3119.00	Contribuziun lavur da giuventetgna Tujetsch	245.40		2'500			
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	4'211.60				2'102.45	
3632.09	Contribuziun lavur da giuventetgna Cadi	20'467.50		20'000		23'082.95	
4632.03	Contribuziun pleiv catolica						10'233.75
5451	Tgira d'affons e canortas	27'477.21	6'916.00	11'500	500	14'051.44	
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	3'622.15					
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	324.10					
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	34.55					
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	18'358.60		10'000		9'421.75	
3611.20	Pro Juventute			500		52.00	
3635.00	Contribuziuns ad interpresas privatas	5'137.81		1'000		4'577.69	
4260.00	Restituziuns		6'916.00		500		

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
5720	Susteniments legals	125'497.78	50'116.08	112'500	10'000	13'444.45	51'780.76
3631.00	Contribuziun per cantun	26'169.15		32'500			
3637.00	Contribuziuns per privats	99'328.63		75'000		12'692.55	
3637.01	Prefinanziazion d'aliments			5'000		751.90	
4260.00	Restituziuns		9'224.30		10'000		58'769.00
4631.00	Contribuziuns dil cantun		40'891.78				-6'988.24
5790	Susteniments – divers	98'487.25		114'000		103'816.50	
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	1'095.75		5'000		3'499.80	
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	1'710.10		5'000		314.25	
3612.09	Survetsch social Regiun Surselva	23'216.10		36'000		32'447.35	
3612.10	Curatella professiunala Surselva	55'268.85		57'000		56'833.60	
3631.10	Contribuziun mesiras d'integraziun	1'864.35		2'000		2'138.60	
3636.00	Contribuziuns allas organisaziuns privatas	15'332.10		9'000		8'582.90	
6	TRAFFIC	1'139'315.95	213'203.84	1'168'000	114'500	1'015'969.52	141'947.50
	Resultat netto		926'112.11		1'053'500		874'022.02
6150	Vias communalas	1'128'830.30	197'588.84	1'140'000	89'500	954'247.22	113'482.50
3101.00	Material da menaschi e da diever	20'396.05		15'000		11'560.70	
3111.00	Acquist mobillas, maschinas, vehichels	7'800.00		8'000		3'351.10	
3120.06	Energia d'illuminaziun publica	9'051.35		10'000		19'964.95	
3141.00	Manteniment vias e piazzas	409'061.96		360'000		329'502.21	
3141.03	Schubergiar vias	16'314.10		22'000		20'592.25	
3141.10	Dismessa da neiv	146'361.99		230'000		139'056.36	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	17'249.85		2'000		715.65	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	104'300.00		155'000		119'900.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	178'461.00		125'000		155'970.00	
3910.01	Scuntrada interna dismessa da neiv	219'834.00		213'000		153'634.00	
4210.01	Taxas e lubientschas		6'224.70		8'000		5'803.40
4240.00	Taxas da diever e survetschs				1'500		1'029.00
4240.03	Taxas da parcar		175'824.96		50'000		51'206.00
4240.04	Taxas uras da parcar		15'479.18		30'000		15'544.10
4260.00	Restituziuns		60.00				14'900.00
4861.00	Entradas extraordinarias malauras						25'000.00
6220	Traffic regional	10'485.65	15'615.00	28'000	25'000	61'722.30	28'465.00
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	10'485.65				33'222.30	
3199.01	Cumpra cartas dil di SBB			28'000		28'000.00	
3612.01	Regiun Surselva					500.00	
4240.05	Vendita cartas dil di SBB		15'615.00		25'000		28'465.00
4260.00	Restituziuns						2'288.85
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	1'499'961.57	1'085'734.91	1'603'300	1'107'400	1'409'556.73	1'181'724.29
	Resultat netto		414'226.66		495'900		227'832.44
7100	Provediment d'aua			5'000			
3130.00	Survetschs da tiarzas personas			5'000			
7201	Dismessa e purificaziun dall'aua (menaschi communal)	655'909.60	655'909.60	699'000	699'000	605'922.32	605'922.32
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	101'585.70		103'000		97'791.80	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	7'342.16		8'000		8'030.30	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	7'411.20		7'600		7'262.77	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'511.81		2'300		1'874.20	
3099.00	Divers cuosts da personal	633.18		2'000		476.52	
3101.00	Material da menaschi e da diever	36'349.64		45'000		42'172.50	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	3'660.04		3'500		3'553.20	
3120.11	Energia e scaldament	70'216.22		45'000		41'041.06	
3130.02	Taxas da telefon	2'978.24		2'000		2'102.72	
3130.12	Dismessa da gliet	34'504.67		40'000		34'509.09	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3134.00	Assicuranzas da caussas	6'988.09		6'000		5'666.33	
3137.00	Taglias e taxas	10'648.00		11'000		11'467.00	
3143.02	Manteniment dalla canalisaziun	97'780.99		260'000		99'238.63	
3144.17	Manteniment dalla serenera	210'974.93		114'500		151'136.81	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	4'316.88		6'000		5'514.23	
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns	1'571.00					
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'581.85		5'000		5'837.83	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	15'200.00		10'900		10'900.00	
3510.00	Deposit finanziaziun speciala					50'249.33	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	40'655.00		27'200		27'098.00	
4240.07	Taxas da diever canalisaziun		603'753.73		600'000		605'922.32
4260.00	Restituiziuns		12'442.50				
4510.00	Prelevaziun ord finanziaziun speciala		39'713.37		99'000		
7300	Economisaziun dil rumien (general)	30'505.70		25'500		21'426.40	
3101.00	Material da menaschi e da diever	2'893.05		4'000		2'508.20	
3612.30	Dismessa da cadavers	3'311.65		4'000		3'122.20	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	24'301.00		17'500		15'796.00	
7301	Economisaziun dil rumien (menaschi communal)	351'193.41	351'193.41	331'400	331'400	325'024.72	325'024.72
3101.00	Material da menaschi e da diever	7'504.85		4'000		6'785.08	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	98.85		100		110.37	
3130.09	Dismessa da rauba blocconta e rumien special	23'811.06		25'000		16'984.67	
3130.14	Cuosts da transports	48'639.21		30'000		46'982.46	
3140.07	Manteniment deponias	946.39		15'000		5'668.09	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	31'800.00		40'100		38'306.40	
3612.11	Taxas fundamentalas Regiun Surselva	197'389.74		177'000		178'758.40	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	40'167.00		40'000		31'216.00	
3940.00	Tscheins calculatorics	836.31		200		213.25	
4240.10	Taxas fundamentalas Regiun Surselva		198'879.81		190'000		183'358.09
4240.11	Taxas fundamentalas vischnaunca		75'597.40		75'000		69'328.29
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		28'996.63		20'000		32'073.06
4510.00	Prelevaziun ord finanziaziun speciala		18'630.67		16'400		10'352.88
4612.01	Indemisaziuns Regiun Surselva		29'088.90		30'000		29'912.40
7410	Rempars da lavinas e per la protecziun d'auas	334'165.20	62'971.90	411'800	68'000	336'310.99	243'277.25
3140.11	Manteniment ovras da protecziun	13'719.70		80'000		12'174.57	
3142.00	Manteniment rempars da flums e torrents	67'135.50		70'000		262'178.42	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	1'800.00		1'800		1'800.00	
3893.00	Deposit ella prefinanziaziun dil capital agen	200'000.00		200'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	51'510.00		60'000		60'158.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		59'032.35		65'000		145'849.10
4635.00	Contribuziuns dallas interpresas privatas		3'939.55		3'000		27'428.15
4861.00	Entradas extraordinarias malauras						70'000.00
7500	Protecziun dallas specias e digl ambient	2'917.45					
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	2'917.45					
7710	Santeri e sepulturas	44'753.51	15'660.00	19'600	9'000	22'601.70	7'500.00
3140.03	Manteniment santeri	16'124.51		9'000		12'820.70	
3632.21	Contribuziun pleiv	1'500.00		2'100		1'500.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	27'129.00		8'500		8'281.00	
4240.12	Taxas da satrar		15'660.00		9'000		7'500.00
7900	Planisaziun dil territori	80'516.70		111'000		98'270.60	
3000.01	Indemisaziuns dallas autoritads			5'000			
3132.12	Planisaziun locala	59'870.25		50'000		81'956.30	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3132.13	Svilup dil territori	4'106.05		40'000			
3612.01	Regiun Surselva	6'140.40		6'000		6'314.30	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	10'400.00		10'000		10'000.00	
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun				15'000		15'153.00
8	ECONOMIA PUBLICA	5'784'160.00	4'652'641.24	5'570'000	4'192'200	4'965'731.83	4'249'647.04
	Resultat netto		1'131'518.76		1'377'800		716'084.79
8110	Agricoltura	110'199.28	65'549.42	211'900	71'000	186'138.04	69'208.65
3140.10	Manteniment alps/pastiras	44'451.70		75'000		62'056.20	
3144.10	Manteniment baghetgs d'alp	53'203.93		122'600		104'528.74	
3149.00	Manteniment ulteriurs objects			2'000		2'914.15	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	367.80		1'000		2'869.10	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			6'100			
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	293.85				293.85	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	11'882.00		5'200		13'476.00	
4240.09	Taxas d'alps e pastiras		10'772.50		10'000		11'265.00
4470.00	Tscheins d'affittaziun		24'664.70		26'000		26'757.95
4611.04	Contribuziuns d'alpegiaziun		30'112.22		35'000		31'185.70
8200	Forestalesser	1'467'977.07	1'151'447.86	1'164'000	869'000	1'252'799.03	1'101'193.45
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	21'334.35		2'000		32'071.20	
3130.14	Cuosts da transports	155'089.65		100'000		99'108.95	
3140.20	Manteniment dils plazzals per deponer lenna	1'943.25		2'200		2'294.23	
3141.01	Manteniment vias d'ual	668'063.81		613'000		174'532.56	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	36'727.51		15'000		27'177.53	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	5'200.00		5'300			
3634.00	Contribuziun ad interpresas publicas	2'395.50		4'000		2'500.00	
3810.00	Cuosts extraordinaris					455'399.56	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	515'033.00		380'000		375'990.00	
3910.07	Scuntrada interna manteniment vias d'ual	62'190.00		42'500		46'380.00	
3910.08	Scuntrada interna donns da malaura vias d'ual					37'345.00	
4250.04	Vendita da lenna		100'604.61		90'000		90'044.65
4250.05	Vendita lenna da brisch		56'068.20		55'000		53'410.75
4250.06	Vendita stialas da lenna		14'697.15		15'000		13'897.55
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun		477'420.30		402'000		179'762.00
4631.00	Contribuziuns dil cantun		332'156.00		290'000		315'319.00
4634.00	Contribuziuns dallas interpresas publicas		20'501.60		17'000		8'759.50
4861.00	Entradas extraordinarias malauras		150'000.00				440'000.00
8290	Menaschi tecnic	1'527'502.19	1'591'113.03	1'426'200	1'392'200	1'314'777.70	1'399'777.82
	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	853'652.85		870'000		787'069.75	
3049.00	Ulteriurs supplements	31'622.70		26'000		28'740.15	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	67'518.82		68'000		63'132.20	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	45'977.45		52'000		45'874.71	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	19'113.51		27'000		21'674.60	
3099.00	Divers cuosts da persunal	9'806.79		2'000		12'562.64	
3100.00	Material da biro	3'966.00		3'000		3'903.20	
3109.00	Ulteriurs cuosts da material e rauba	17'863.37		16'000		17'112.20	
3111.00	Acquist mobillas, maschinas, vehichels	90'338.50		60'000		15'911.09	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	2'921.80		3'000		2'928.25	
3120.11	Energia e scaldament	7'802.20		8'500		5'953.45	
3130.02	Taxas da telefon	2'543.80		3'000		1'872.98	
3134.00	Assicuranzas da caussas	24'855.72		22'000		21'428.83	
3144.00	Manteniment baghetgs	11'352.10		9'000		14'933.54	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	121'748.05		105'000		134'642.56	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	24'658.53		25'000		29'115.80	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	151'000.00		120'800		96'500.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	40'760.00		5'900		10'958.75	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
4240.01	Lavurs per tiarzas persunas		94'671.33		110'000		119'147.57
4260.00	Restituziuns		22'009.99				9'817.05
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		18'325.11		18'000		18'678.15
4310.00	Atgnas prestaziuns per projects		65'876.00		90'000		79'099.50
4501.00	Prelevaziun ord fonds dil capital jester		22'665.60		40'000		12'274.95
4610.00	Indemnisaziuns dalla Confederaziun Svizra		1'470.15		1'500		1'403.80
4610.01	Indemnisaziun manteniment Via Maighels						-484.65
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun		7'076.85		8'200		8'034.45
4910.00	Scuntrada interna survetschs		114'840.00		94'500		103'253.00
4910.01	Scuntrada interna manteniment vias		139'813.00		114'500		147'989.00
4910.02	Scuntrada interna manteniment infrastruttura turistica		223'521.00		210'000		214'648.00
4910.03	Scuntrada interna digl uffeci forestal		577'223.00		422'500		459'715.00
4910.04	Scuntrada interna – manteniment santeri		27'129.00		8'500		8'281.00
4910.05	Scuntrada interna – manteniment indrezs da sport		4'764.00		1'500		3'966.00
4910.06	Scuntrada interna – dismessa da neiv		219'834.00		213'000		153'634.00
4910.07	Scuntrada interna – halla plurivalenta		384.00				163.00
4910.08	Scuntrada interna – manteniment ovrar da protecziun		51'510.00		60'000		60'158.00
8400	Turissem	2'310'733.93	1'644'703.76	2'319'300	1'615'000	2'023'943.60	1'553'569.16
3140.30	Manteniment loipa		47'517.25		50'000		36'848.75
3149.30	Manteniment infrastruttura turistica		249'165.85		246'300		86'925.45
3161.00	Tscheins d'affittaziun, cuosts d'utilisaziun		58'937.05		53'000		50'326.00
3300.00	Amortisaziuns ordinarias		25'200.00		81'800		16'800.00
3511.00	Deposit els fonds dil capital agen		100'000.00		50'000		13'029.35
3635.00	Contribuziuns ad interpresas privatas		199'566.30				
3635.30	Contribuziun «Sedrun Mustér Turissem»		1'000'000.00		1'000'000		1'000'000.00
3635.31	Taxas da turissem vischnaunca		58'219.46		57'000		55'290.61
3635.32	Contribuziuns per purschidas turisticas		23'669.60				8'299.65
3635.33	Contribuziun bus local		76'646.85		75'000		74'486.15
3635.35	Contribuziun Pro Lucmagn		5'196.05		12'000		9'598.65
3636.30	Occurrenzas turisticas						32'857.10
3910.00	Scuntrada interna survetschs		177'279.00		153'500		173'385.00
3990.10	Scuntrada interna turissem		289'336.52		540'700		466'096.89
4035.01	Taxas da hosps		1'095'328.99		1'050'000		1'104'400.78
4035.02	Taxas da turissem		287'155.97		290'000		288'579.18
4240.00	Taxas da diever e survetschs		44'228.25		75'000		96'505.35
4250.03	Vendita da cartas da viandar Sedrun Mustér		4'300.00				
4260.00	Restituziuns		63'690.55		50'000		64'083.85
4511.00	Prelevaziun ord fonds dil capital agen		150'000.00		150'000		
8500	Industria e commerci	331'195.40	150'000.00	368'600	150'000	97'661.50	26'058.65
3130.21	Promozion dil liug e marketing		20'557.20		10'000		45'996.60
3511.00	Deposit els fonds dil capital agen		100'000.00		50'000		13'029.30
3612.01	Regiun Surselva		11'071.85		8'600		10'698.95
3635.00	Contribuziuns ad interpresas privatas		199'566.35		300'000		26'058.65
3635.03	Contribuziun tenor reglament lescha d'energia						1'878.00
4511.00	Prelevaziun ord fonds dil capital agen		150'000.00		150'000		26'058.65
8712	Ovra electrica	36'552.13	49'827.17	80'000	95'000	90'411.96	99'839.31
3109.01	Cupra energia da concessiun ORA		36'552.13		80'000		90'411.96
4250.02	Concessiun per traversar cun conducts		49'827.17		95'000		99'839.31

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
9	FINANZAS E TAGLIAS	2'077'463.39	9'389'119.99	639'700	8'164'600	2'419'717.29	8'369'879.90
	Resultat netto	7'311'656.60		7'524'900		5'950'162.61	
9100	Taglias communalas	61'830.51	3'320'498.12	50'000	2'600'000	46'461.75	2'864'595.50
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns	21'478.55		10'000		4'162.90	
3611.09	Indemnisaziun cantun per incasso da taglia	40'351.96		40'000		42'298.85	
4000.00	Taglia sin entrada		2'166'722.32		1'800'000		1'840'603.40
4001.00	Taglia sin facultad		520'738.00		400'000		475'843.00
4002.00	Taglia alla fontauna		157'906.05		100'000		188'457.85
4010.00	Taglia da personas giuridicas		475'131.75		300'000		359'691.25
9101	Taglias specialas		2'037'009.45		1'417'000		2'315'413.80
4021.00	Taglia sin schischom		1'042'616.50		900'000		1'085'098.50
4022.00	Taglia sin gudogn da schischom		534'683.70		100'000		672'860.90
4023.00	Taglia sin scumiada da maun		445'691.00		400'000		547'528.40
4024.00	Taglia sin donaziuns ed iertas		6'780.75		10'000		1'926.00
4033.00	Taglia da tgauns		7'237.50		7'000		8'000.00
9300	Ulivaziun da finanzas e grevezias		56'328.00		55'400		6'146.00
4621.50	Contribuziun dall'ulivaziun da finanzas		3'407.00		3'400		1'111.00
4621.51	Ulivaziun dallas grevezias dallas muntognas		52'921.00		52'000		5'035.00
9500	Recav da participaziuns	10'880.35	567'843.37	19'000	588'000	16'355.05	400'309.47
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	2'000.00		2'000		2'000.00	
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	1'728.60		2'000		1'728.60	
3630.02	Franc per la cuntrada	7'151.75		15'000		12'626.45	
4120.01	Concessiuns e patentas		342'305.22		338'000		162'996.27
4120.07	Concessiun d'aua sutterrana e d'aua ord il cuolm (SBB)		225'538.15		250'000		237'313.20
9505	Recav da participaziuns ord las concessiuns dil dretg d'aua		3'023'927.41		3'140'000		2'449'995.83
4120.02	Tscheins d'aua ORA		1'096'903.00		1'300'000		661'643.50
4120.03	Cumpart gudogn brutto handletg d'energia da concessiun e partizipaziun energia alpina		1'296'207.61		1'400'000		389'991.73
4120.04	Cumpart gudogn energia alpina		270'000.00		100'000		1'060'000.00
4120.05	Dretg per l'utilisaziun dall'aua		139'770.15		130'000		121'499.80
4120.08	Dretg per l'utilisaziun per funs e terren		221'046.65		210'000		216'860.80
9610	Recav da facultad e tscheins	80'182.15	87'885.89	57'300	54'200	80'971.70	51'898.90
3400.00	Tscheins dil deivet current	48.10		2'000		11.30	
3406.00	Tscheins dils emprests	76'200.00		51'300		76'200.00	
3420.00	Procuraziun ed administraziun dil capital	3'934.05		4'000		4'760.40	
4400.00	Tscheins dils mieds liquids		18'813.08				25.00
4401.00	Tscheins da retard		8'112.50		3'000		3'781.65
4407.00	Tscheins - investiziuns finanzialas (liunga vesta)		30'000.00		35'000		31'875.00
4451.00	Entradas ord participaziuns finanzialas		30'124.00		16'000		16'004.00
4940.00	Tscheins calculatorics		836.31		200		213.25
9630	Immobiliass dalla facultad finanziaria	220'204.65	295'627.75	513'400	310'000	263'023.99	281'520.40
3430.00	Manteniment dils baghetgs	75'009.75		401'500		128'196.51	
3439.90	Ulteriurs cuosts dils baghetgs	82'370.90		70'000		92'572.48	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	62'824.00		41'900		42'255.00	
4401.00	Tscheins da retard						198.20
4430.07	Tscheins d'affittaziun		182'467.00		230'000		181'523.00
4430.08	Tscheins pil dretg da baghegiar		96'296.80		60'000		62'673.20
4439.00	Ulteriuras entradas d'immobiliass		16'863.95		20'000		18'906.00
4439.90	vendita terren						18'220.00
9990	Finiziun dil quen	1'704'365.73				2'012'904.80	
9000.00	Surpli entradas	1'704'365.73				2'012'904.80	

Conto	Quen d'investiziun	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
Quen d'investiziun							
I	Quen d'investiziun	5'668'457.83	3'799'516.51	5'174'215	671'600	2'888'489.13	517'974.74
	resultat netto		1'868'941.32		4'502'615		2'370'514.39
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA	3'776'120.02	2'908'000.00	2'045'000		202'154.80	
	resultat netto		868'120.02		2'045'000		202'154.80
3413	Bogn Sedrun	3'744'431.02	2'908'000.00	2'000'000		202'154.80	
5040.05	Sanaziun Bogn Sedrun	3'744'431.02		2'000'000		202'154.80	
6310.03	Contribuziun dil cantun per Bogn Sedrun		408'000.00				
6340.02	Contribuziun energia alpina		2'500'000.00				
3420	Temps liber	31'689.00		45'000			
5030.05	Plaz sper la Truaisch	31'689.00		45'000			
6	TRAFFIC	1'034'298.15	466'562.20	1'523'015	468'000	1'516'904.80	44'231.40
	resultat netto		567'735.95		1'055'015		1'472'673.40
6150	Vias communalas	998'704.40	466'562.20	1'523'015	468'000	1'516'904.80	44'231.40
5010.01	Via Dentervitgs	142'575.85		120'000		518'101.00	
5010.09	Sanaziun Via dalla Staziun	13'411.20				498'108.70	
5010.16	Sanaziun Via Cavorgia	685'759.75		1'200'015		384'118.70	
5010.17	Via d'access zona da mistregn					28'200.00	
5010.18	Sanaziun senda enviers museum La Truaisch					85'618.65	
5010.19	Sanaziun Via Curtin Niregl	37'579.60		100'000			
5030.07	Plazza sut Tgèsa Alva	119'378.00		103'000		2'757.75	
6110.01	Restituziuns da tiarzas persunas per vias		466'562.20		468'000		44'231.40
6220	Traffic regional	35'593.75					
5040.05	Staziun Sedrun	35'593.75					
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	303'224.66	396'337.41	763'200	153'600	283'941.54	393'610.44
	resultat netto	93'112.75			609'600	109'668.90	
7201	Dismessa e purificaziun dall'aua (menaschi communal)	206'562.96	322'531.46	648'200	70'000	196'613.84	352'142.39
5032.01	Sanaziun Via Dentervitgs – canalisaziun	3'770.11				131'254.52	
5032.04	Via dalla Staziun – canalisaziun					37'759.32	
5032.05	Sanaziun Via Cavorgia – canalisaziun			48'200			
5092.01	Sanaziun indrez d'electrotecnica serenera	202'792.85		600'000		27'600.00	
6370.01	Taxas da colligiazium		322'531.46		70'000		352'142.39

Conto	Quen d'investiziun	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
7301	Economisaziun dil rumien (menaschi communal)	13'131.40		15'000			
5033.02	Plazzas da rumians communalas	13'131.40		15'000			
7410	Rempars da lavinas e per la protecziun d'auas	83'530.30	73'805.95	100'000	83'600	87'327.70	41'468.05
5030.04	Project Scharinas	83'530.30		100'000		87'327.70	
6310.03	Contribuziun dil cantun project da protecziun						359.20
6310.04	Contribuziun dil cantun project Scharinas		71'011.45		80'400		38'235.45
6350.04	Contribuziun project Scharinas		2'794.50		3'200		2'873.40
8	ECONOMIA PUBLICA	554'815.00	28'616.90	843'000	50'000	885'487.99	80'132.90
	resultat netto		526'198.10		793'000		805'355.09
8110	Agricoltura	95'966.70		136'000		23'270.75	
5030.01	Alp Val Giuv – puschinera e plaz	95'966.70		136'000		23'270.75	
8200	Forestalesses	545.40	28'616.90			122'488.25	80'132.90
5010.01	Via da maschina dil Tgom (Sut Seivs-Foppa)	545.40				122'488.25	
6110.01	Restituziuns da tiarzas personas		20'000.00				
6310.01	Contribuziun dil cantun		8'616.90				80'132.90
8290	Menaschi tecnic	435'745.55		197'000		231'744.70	
5060.01	Maschina stradala					231'744.70	
5060.02	Transporter	435'745.55		197'000			
8400	Turissem	22'557.35		510'000	50'000	507'984.29	
5010.00	Senda «sur vitg»	11'545.00		200'000		105'340.45	
5010.02	Punt Salins e parcadis					188'528.99	
5010.03	Sendas da bike					81'433.45	
5010.04	Ruta da bike – Pass Alpsu-Tschamut					132'681.40	
5010.06	*2Via da bike – Cuolm da Vi	11'012.35		310'000			
6310.01	Contribuziuns				50'000		

Quen dalla circulaziun dils mieds finanzials 2023

Activitad operativa (calculaziun indirecta)			conto	Summa en frs.
Resultat dil quen da gudogn e sperdita (sperdita −, gudogn +)		quen da gudogn e sperdita	9000, 9001	1'704'365.73
+ Amortisaziuns facultad administrativa			33x	432'100.00
+ Rectificaziuns negativas dalla valur (svaletaziuns) investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)			344x	
+ Deposit en fonds e finanziaziuns specialas (SF)			35	200'000.00
+ Rectificaziun dalla valur emprests facultad administrativa			364	
+ Rectificaziun dalla valur participaziuns facultad administrativa			365	
+ Amortisaziuns contribuziuns per investiziuns facultad administrativa			366	
+ Amortisaziuns supplementaras - facultad administrativa			383	
+ Amortisaziuns supplementaras - emprests, participaziuns, contribuziuns d'investiziun			387	
+ Amortisaziun - deficit da bilanza			388	
+ Deposits egl agen capital (prefinanziaziuns)			389	200'000.00
− Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)			444x	
− Revaletaziun facultad administrativa			4490	
− Prelevaziuns ord fonds e finanziaziuns specialas			45	-387'923.99
− Sligiamet dallas amortisaziuns supplementaras			483, 487	
− Prelevaziuns ord igl agen capital (prefinanziaziuns)			489	
− Augment / Reducziun cartas da debit e credit		1004		
− Augment / + Reducziun ulteriurs mieds liquids		1009		
− Augment / + Reducziun pretensiuns		101	-1'731'793.95	
− Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen da gudogn e sperdita		1040	-26'600.00	
− Augment / + Reducziun provisiuns e lavurs entschevidas		106		
− Augment/ + Reducziun pretensiuns viers FS e fonds el capital jester		109		
+ Augment / − Reducziun obligaziuns currentas		200	1'088'607.12	
+ Augment / − Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen da gudogn e sperdita		2040	-16'635.41	
+ Augment / − Reducziun retenziuns a cuort termin		205		
+ Augment / − Reducziun retenziuns a liung termin		208		
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'activitad operativa				1'462'119.50

Activitad d'investiziun ella facultad administrativa			conto	Summa en frs.
− Expensas d'investiziun facultad administrativa		QI	50 - 58	-5'668'457.83
+ Entradas d'investiziun facultad administrativa			60 - 68	3'799'516.51
− Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen d'investiziun		bilanza	1046	
+ Augment / − Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen d'investiziun			2046	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'activitad d'investiziun ella facultad administrativa				-1'868'941.32

Activitad d'investiziun ella facultad finanziaria			conto	Summa en frs.
+ Rectificaziuns negativas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)		QGS	344x	
− Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas102, 107, 108)			444x	
− Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a cuort termin FF		bilanza	102	
− Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a liung termin FF			107	143'000.00
− Augment / + Reducziun investiziun materialas a liung termin FF			108	-579'652.89
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'activitad d'investiziun ella facultad finanziaria				-436'652.89
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'activitad d'investiziun FA e FF				-2'305'594.21

Activitad da finanziaziun			conto	Summa en frs.
+ Augment / − Reducziun - obligaziuns finanzialas a cuort termin		bilanza	201	
+ Augment / − Reducziun - obligaziuns finanzialas a liung termin			206	545'000.00
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'activitad da finanziaziun				545'000.00

Total circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) = midada mieds liquids					-298'474.71
---	--	--	--	--	-------------

Mieds liquids	stan 01-01-2023	stan 31-12-2023		conto	Midada
Cassa	12'773.55	3'627.10	bilanza	1000	-9'146.45
Posta	92'398.44	106'388.97		1001	13'990.53
Banca	6'912'904.16	6'609'585.37		1002	-303'318.79
Investiziuns a cuort termin sin la fiera monetara				1003	0.00
Total (midada mieds liquids)					-298'474.71

Bilanza

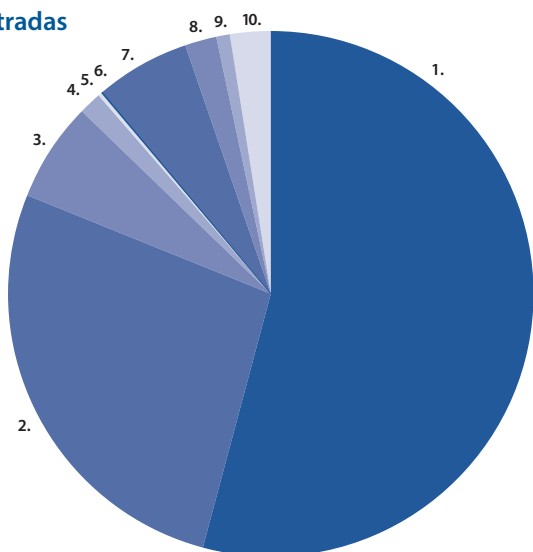
Conto		01.01.2023	31.12.2023	Augment	Sminuaziun
1	ACTIVAS	32'437'421.75	36'093'366.66	61'572'288.79	57'916'343.88
10	Facultad finanziaria	18'502'344.29	20'398'916.42	54'865'030.46	52'968'458.33
100	Mieds liquids e piazzament da daners a cuorta vesta	7'018'076.15	6'719'601.44	36'641'851.41	36'940'326.12
10000.01	Cassa	1'754.55	3'053.15	47'468.60	46'170.00
10000.02	Cassa Bogn	11'019.00	573.95	115'491.65	125'936.70
10010.01	Schec postal 70-5070-9	12'673.51	35'920.02	52'626.60	29'380.09
10010.20	Schec postal Bogn	79'724.93	70'468.95	20'922.29	30'178.27
10020.01	Conto-current GKB CH62 0077 4130 1348 2560 0	2'249'270.14	3'014'354.27	15'885'373.24	15'120'289.11
10020.02	Conto-current RB CH90 8080 8004 0570 6024 7	326'688.12	2'660'573.04	5'804'064.53	3'470'179.61
10020.03	Conto-current RB CH19 8080 8003 1217 2505 7	475'007.04	239'999.69	9'372'077.28	9'607'084.63
10020.10	Conto-current RB (Bogn) 70127.37	582'365.20	183'545.97	325'014.14	723'833.37
10021.01	Deposit forestal GKB 134.825.600	529'573.66	508'397.46	2'330.00	23'506.20
10021.02	Conto da spargn RB	2'750'000.00	2'714.94	2'516'483.08	5'263'768.14
10030.01	Conto a termin banca Raiffeisen			2'500'000.00	2'500'000.00
101	Dabiens	4'768'706.89	6'500'500.84	17'581'176.16	15'849'382.21
10100.01	Debiturs	2'266'662.10	3'704'219.55	10'815'324.80	9'377'767.35
10100.09	Ulteriurs debiturs	30'542.20	132'891.05	132'891.05	30'542.20
10100.20	Debiturs Bogn Sedrun	10'844.50	10'159.25	205'158.75	205'844.00
10101.01	Taglia anticipada	5'223.40	21'931.38	16'707.98	
10110.01	Conto-current taglia cantunala	22'729.41	11'140.37	2'904.96	14'494.00
10110.02	Conto-current taglia abx-tax	56'119.10	87'483.28	1'885'006.37	1'853'642.19
10120.01	Debiturs taglias communalas	2'375'436.18	2'532'425.96	4'524'082.25	4'367'092.47
10191.01	Dabiens SVA supplement d'affons	1'150.00	250.00	-900.00	
104	Cudischaziuns transitorias activas		26'600.00	26'600.00	
10400.01	Limitaziun activa quen da gudogn e sperdita		26'600.00	26'600.00	
107	Investiziuns finanzialas a liung termin	2'207'200.00	2'064'200.00		143'000.00
10702.01	Quota da fatschenta Banca Raiffeisen	200.00	200.00		
10710.02	Emprest Pendicularas Mustér SA	2'000'000.00	1'875'000.00		125'000.00
10710.03	Emprest La Conditoria Sedrun SA	90'000.00	80'000.00		10'000.00
10710.04	Emprest Uniun NEATural	72'000.00	69'000.00		3'000.00
10710.05	Emprest Campadi Rein SA	45'000.00	40'000.00		5'000.00
108	Edifecis facultad finanziaria	4'508'361.25	5'088'014.14	615'402.89	35'750.00
10800.01	Terren facultad finanziaria	3'738'361.25	3'738'361.25		
10840.01	Immobiliias facultad finanziaria	770'000.00	770'000.00		
10870.01	Stabiliments en construcziun - facultad finanziaria		579'652.89	615'402.89	35'750.00
14	Facultad administrativa	13'935'077.46	15'694'450.24	6'707'258.33	4'947'885.55
140	Facultad administrativa	10'905'068.46	12'664'441.24	6'707'258.33	4'947'885.55
14010.01	Vias communalas	3'968'634.71	3'847'744.45	584'294.55	705'184.81
14010.99	Rect. da valur – vias communalas	-487'674.47	-570'474.47	4'300.00	87'100.00
14030.01	Construcziuns bassas – finanzas generalas	1'678'505.79	1'837'249.74	158'743.95	
14030.99	Rect. dalla valur da construcziuns bassas – finanzas generalas	-92'800.00	-140'500.00		47'700.00
14032.01	Construcziuns bassas – dismessa d'aua piarsa	441'941.29	651'947.00	210'005.71	
14032.99	Rect. dalla valur da construcziuns bassas – dismessa dall'aua piarsa	-37'100.00	-54'600.00		17'500.00
14033.01	Construcziuns bassas – economisaziun dil rumien	212'306.56	409'108.05	196'801.49	
14033.99	Rect. da valur construcziuns bassas – economisaziun dil rumien	-184'406.40	-216'206.40		31'800.00
14040.01	Construcziuns aultas – finanzas generalas	2'738'115.03	2'800'924.83	62'809.80	
14040.99	Rectificaziun dalla valur da construcziuns aultas – finanzas generalas	-332'000.00	-417'000.00		85'000.00
14042.01	Construcziuns aultas – dismessa dall'aua piarsa	63'612.93	63'612.93		
14042.99	Rectificaziun dalla valur da construcziuns aultas – dismessa d'aua piarsa	-8'000.00	-10'000.00		2'000.00
14060.01	Mobiliias, indrezs, vehichels	639'369.79	1'075'115.34	435'745.55	
14060.99	Rect. dalla valur da mobiliias, indrezs e vehichels – finanzas generalas	-292'920.00	-434'320.00		141'400.00
14070.01	Stabiliments en construcziun – finanzas generalas	2'502'376.43	3'750'632.97	5'054'557.28	3'806'300.74
14090.01	Ulteriuras investiziuns materialas – finanzas generalas	190'706.80	190'706.80		
14090.99	Rect. dalla valur da ulteriuras investiziuns materialas – finanzas generalas	-95'600.00	-119'500.00		23'900.00
142	Investiziuns immaterialas				
14290.01	Ulter. investiziuns immaterialas – finanz. generalas	23'065.76	23'065.76		
14290.99	Rect. dalla valur ulter. investiziuns immaterialas	-23'065.76	-23'065.76		
145	Participaziuns	3'030'009.00	3'030'009.00		
14550.01	Participaziuns	3'030'009.00	3'030'009.00		

Conto	01.01.2023	31.12.2023	Augment	Sminuaziun
PASSIVAS	32'437'421.75	36'093'366.66	28'110'724.38	24'454'779.47
20 Capital jester	8'777'905.83	10'372'211.94	23'670'922.39	22'076'616.28
200 Obligaziuns currentas	1'196'297.82	2'284'904.94	23'112'152.20	22'023'545.08
20000.01 Crediturs	930'081.40	2'065'957.49	16'018'618.96	14'882'742.87
20000.10 Crediturs / Bons Bogn	35'650.10	32'240.10	2'250.00	5'660.00
20001.01 Assicuranzas socialas (AVS/UCG/CCF)			519'170.85	519'170.85
20001.02 Cassa da pensiun ÖKK	-569.10	-893.40	257'418.65	257'742.95
20001.03 Cassa da pensiun cantun			233'634.35	233'634.35
20001.04 Assicuranza d'accidents SUVA			38'950.70	38'950.70
20001.05 Assicuranza d'accidents ÖKK	-672.65		25'756.25	25'083.60
20001.06 Assicuranza da schurnada da malsogna			48'479.75	48'479.75
20001.07 Segirada supplementara d'accident ÖKK			8'410.55	8'410.55
20010.10 Conto current pleiv rom.-cat.	173'943.00	179'141.95	288'399.30	283'200.35
20010.11 Conto current pleiv evangelica cantun	6'114.25	6'205.50	9'662.80	9'571.55
20010.12 Conto current pleiv evangelica	29'648.20	30'083.90	46'950.90	46'515.20
20020.01 Obligaziuns ord taglia communal generala	11.10		9'852.90	9'864.00
20022.11 TPV conto purificaziun dall'aua			.01	.01
20022.21 TPV conto economisaziun dil rumien			2'240.05	2'240.05
20022.31 TPV energia			.01	.01
20022.41 TPV menaschi tecnic			.04	.04
20022.51 TPV Bogn			.03	.03
20022.80 TPV conto anticipau	10'593.62	-39'479.55	246'301.53	296'374.70
20053.01 Conto rendaquen – pagas		356.20	3'293'755.30	3'293'399.10
20055.01 Conto transitoric – divers		1'359.85	2'061'464.27	2'060'104.42
20060.01 Depot Laptop	7'700.00	7'100.00	1'800.00	2'400.00
20060.02 Cartas depot Bogn	3'797.90	2'832.90	-965.00	
204 Limitaziuns passivas	30'405.60	13'770.19	13'770.19	30'405.60
20400.01 Limitaziun passiva dil quen da gudogn e sperdita	30'405.60	13'770.19	13'770.19	30'405.60
206 Obligaziuns finanzialas a liung termin	7'000'000.00	7'545'000.00	545'000.00	
20640.01 Emprést Banca raiffeisen / 11.2037	3'000'000.00	3'000'000.00		
20640.02 Emprést SUVA 11.2030	2'000'000.00	2'000'000.00		
20640.03 Emprést GKB 01.2035	1'000'000.00	1'000'000.00		
20640.04 Emprést Raiffeisenbank / 01.2035	1'000'000.00	1'000'000.00		
20690.01 Emprést tenor NPR		545'000.00	545'000.00	
209 Obligaziuns enviers finanziaziuns specialas e fondos el capital jester	551'202.41	528'536.81		22'665.60
20910.10 Deposit forestal	529'552.36	506'886.76		22'665.60
20910.11 Reservat uaul natural Prau Nausch	21'650.05	21'650.05		
29 Agen Capital	23'659'515.92	25'721'154.72	4'439'801.99	2'378'163.19
290 Obligaziuns resp. aniticipaziuns enviers finanziaziuns specialas	5'282'398.02	5'546'585.44	322'531.46	58'344.04
29001.01 Finanziaziun speciala provediment d'aua	1'500'000.00	1'500'000.00		
29002.01 Finanziaziun speciala purificaziun dall'aua	3'791'178.05	4'073'996.14	322'531.46	39'713.37
29003.01 Finanziaziun speciala economisaziun dil rumien	-8'780.03	-27'410.70		18'630.67
291 Fondos	317'460.63	210'546.28	200'000.00	306'914.35
29100.01 Fond per il svilup economic	300'000.00	200'000.00	200'000.00	300'000.00
29100.03 Legat Gertrud Zepf	7'460.63	7'460.63		
29100.04 Legat anonym museum	10'000.00	3'085.65		6'914.35
293 Prefinanziaziuns	4'875'000.00	5'075'000.00	200'000.00	
29300.01 Prefinanziaziun sanaziun Bogn Sedrun	4'200'000.00	4'200'000.00		
29300.02 Prefinanziaziun archiv cultural	675'000.00	675'000.00		
29300.03 Prefinanziaziun donns malaura		200'000.00	200'000.00	
299 Surpli/deficit da bilanza	13'184'657.27	14'889'023.00	3'717'270.53	2'012'904.80
29900.01 Resultat annual	2'012'904.80	1'704'365.73	1'704'365.73	2'012'904.80
29990.01 Resultats cumulai dils onns precedents	11'171'752.47	13'184'657.27	2'012'904.80	

Statistica dil quen da gudogn e sperdita

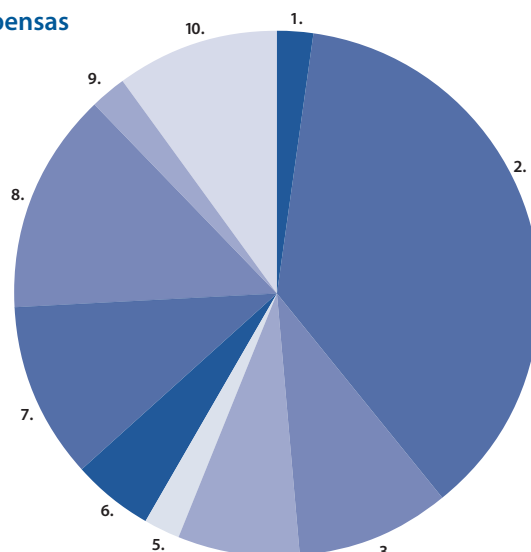
Quen da gudogn e sperdita – structurau tenor funcziuns

Entradas

1. 54.24 % finanzas e taglias	6. 0.11 % sanadad
2. 26.88 % economia	7. 5.89 % cultura e temps liber, baselgia
3. 6.27 % ambient e planisaziun	8. 1.81 % scolaziun e formaziun
4. 1.23 % traffic	9. 0.79 % segirtad publica
5. 0.33 % ovras socialas	10. 2.45 % administraziun generala

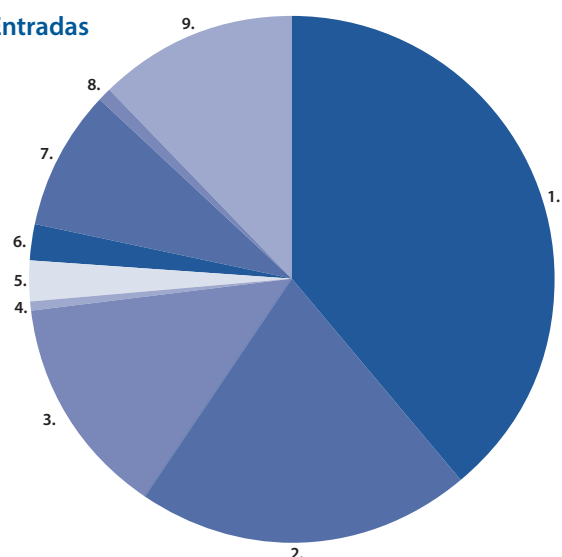
Expensas

1. 2.39 % finanzas e taglias	6. 5.02 % sanadad
2. 37.06 % economia	7. 10.47 % cultura e temps liber, baselgia
3. 9.61 % ambient e planisaziun	8. 13.55 % scolaziun e formaziun
4. 7.30 % traffic	9. 2.24 % segirtad publica
5. 2.43 % ovras socialas	10. 9.91 % administraziun generala

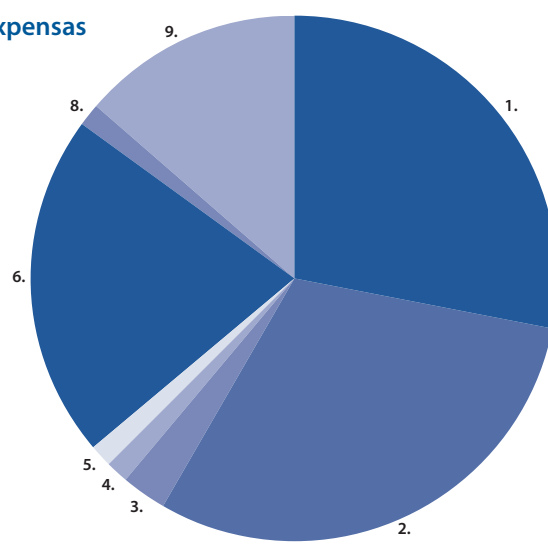
Quen da gudogn e sperdita – structurau tenor gruppas da materia

Entradas

1. 38.94 % recav fiscal	6. 2.24 % prelevaziun ord fondos e finanziaziuns specialas
2. 20.75 % regals e concessiuns	7. 8.38 % recav da transfer
3. 13.38 % indemnisaziuns	8. 0.87 % recav extraordinari
4. 0.82 % differents recavs	9. 12.15 % scuntradad internas
5. 2.48 % recav finanzia	

Expensas

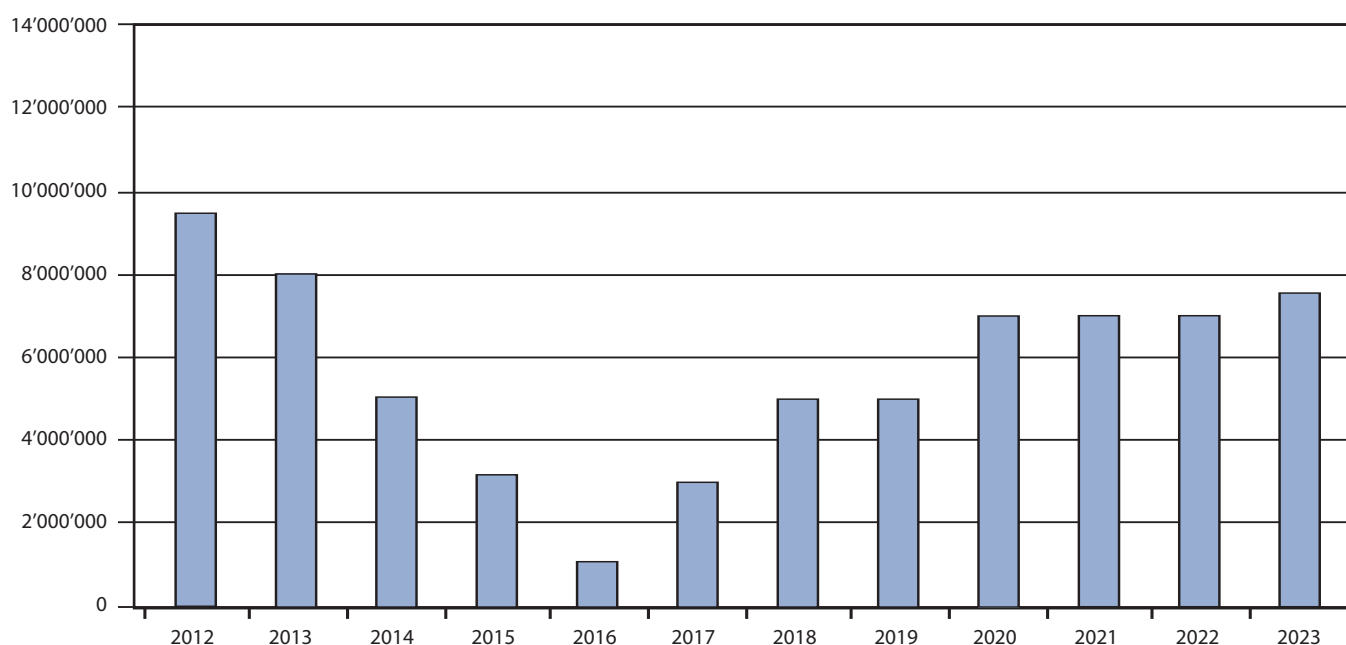

1. 28.21 % cuosts da personal	5. 1.28 % deposit en fondos e finanziaziuns specialas
2. 30.24 % cuosts da material e menaschi	6. 21.22 % cuosts da transfer
3. 2.77 % amortisaziun facultad administrativa	7. – contribuziuns transitorias
4. 1.52 % cuosts finanzia	8. 1.28 % expensas extraordinarias
	9. 13.47 % scuntradad internas

Media dallas entradas da taglia e tscheins d'aua dils davos 12 onns

Taglia sin entrada persunas naturalas	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2012–2023
Taglia sin entrada persunas naturalas	2'375'992	2'049'371	2'066'045	2'004'760	2'074'457	1'988'826	2'000'807	1'984'082	1'982'885	1'951'967	1'840'603	2'166'722	2'040'543
Taglia sin facultad persunas naturalas	299'106	303'151	383'642	401'326	416'249	416'124	402'704	411'476	423'798	448'150	475'843	520'738	408'526
Taglia alla fontauna	1'201'913	540'083	327'643	188'910	162'105	172'913	173'552	175'555	154'148	168'406	188'458	157'906	300'966
Taglia persunas giuridicas	573'983	496'494	702'538	692'414	1'105'346	500'885	378'160	347'190	357'587	358'299	359'691	475'132	528'977
Taglia da schischom	831'415	846'390	838'917	856'476	1'023'987	930'383	924'782	841'285	916'257	909'694	1'085'099	1'042'617	920'608
Taglia sin gudogn da schischom	87'351	127'433	91'965	117'425	191'533	132'263	165'641	137'470	159'991	138'667	672'861	534'684	213'107
Taglia sin scumiada da maun	306'976	463'584	329'613	312'491	164'120	351'372	278'912	372'486	347'930	649'570	547'528	445'691	380'856
Tscheins d'aua	1'544'049	1'627'055	1'432'434	1'724'414	1'326'622	1'132'816	1'351'081	1'541'181	1'464'379	1'546'336	661'644	1'096'903	1'370'743
Import total	7'220'786	6'453'561	6'172'797	6'298'216	6'464'419	5'625'582	5'675'639	5'810'726	5'806'974	6'171'089	5'831'727	6'440'392	6'164'326

Svilup dils deivets a liunga vesta 2012 – 2023

1. Principis da presentaziun dalla contabilitad, bilanzaziun e valetaziun

Principi da presentaziun dalla contabilitad

La presentaziun dalla contabilitad ei conforma allas leschas da finanzas dil cantun Grischun (FHG, BR 710.100) sco era all'ordinaziun da finanzas per vischnauncas (FHVg, BR 710.200). Ella muossa in maletg dallas finanzas che correspunda alla situaziun dalla facultad, alla situaziun finanziaria ed alla situaziun da rendita efectiva (true and fair view).

Principi da bilanzaziun e valetaziun

La facultad finanziaria cuntegn quellus valurs dalla facultad che san vegnir vendidas senza impedir l'ademplida dallas incumbensas publicas (art. 2, alinea 1 FHG). La valetaziun succeda il di da controlla dalla bilanza tenor ils principis commercialis. Excepiu ein parcelas e stabiliments che vegnan valetai silmeins mintga 10 onns (art. 26 FHG e art. 20 FHVg).

La facultad administrativa cuntegn las valurs dalla facultad che surveschan immediat ed a liunga vesta per ademplir las incumbensas publicas (art. 2, alinea 2 FHG). Valurs dalla facultad administrativa vegnan bilanzadas sch'ei sa vegnir fatg diever sur plirs onns dad ellas e sch'ellas surpassan il cunfin d'activaziun che vala per la vischnaunca (art. 12 FHVg). La facultad administrativa vegn bilanzada tenor ils cuosts d'acquist ni da producziun. Sch'ei ha dau negins cuosts, vegn bilanzau tenor la valur da marcau. La facultad administrativa che vegn reducida entras l'utilisaziun, vegn amortisada linearmein sin fundament dalla categoria d'investiziun ed il temps d'utilisaziun supponiu. Sch'ina reducziun permanenta che surpassa il diever ordinari per ina posiziun da facultad administrativa ei previsibla, vegn la valur contabilisada rectificada (art. 27, alinea 4 FHG). Emprests, participaziuns e parcelas vegnan buca amortisai aschiditg ch'ei dat negina reducziun dalla valur.

2. Cumprova dil capital agen

La cumprova digl agen capital muossa ils motivs per las midadas el capital agen.

conto	num	01-01-2023	31-12-2023	midada	motiv dalla midada
29001.01	FS Provediment d'aua	1'500'000	1'500'000	0	
29002.01	FS Purificaziun dall'aua	3'791'178	4'073'996	282'818	Deposit finanziaziun speciala e taxas da colligiaziun
29003.01	FS dall'economisaziun dil rumien	-8'780	-27'411	-18'631	Prelevaziun finanziaziun speciala
29100.01	Fond per il svilup economic	300'000	200'000	-100'000	Deposit e prelevaziun
29100.03	Legat Gertrud Zepf	7'461	7'461	0	
29100.04	Legat anonim	10'000	3'086	-6'914	per museum
29300.01	Prefinanziaziuns	4'200'000	4'200'000	0	Prefinanziaziun Bogn
29300.02	Prefinanziaziuns	675'000	675'000	0	Prefinanziaziun archiv cultural
29300.03	Prefinanziaziuns	0	200'000	200'000	Prefinanziaziun donnas malaura
29900.01	Resultat annual	0	1'704'366	1'704'366	Gudogn 2023
29990.01	Resultats cumulai dils onns precedents	13'184'657	13'184'657	0	
Total capital agen		23'659'516	25'721'155	2'061'639	

3. Survesta dallas retenziuns

Las retenziuns vegnan bilanzadas el capital jester. Ei vegn differenziau denter retenziuns a liunga ed a cuorta vesta. Las retenziuns e lur midadas ein da declarar ella survesta dallas retenziuns. La survesta dallas retenziuns cuntegn en special il stan dallas singulas retenziuns ed in commentari vitier (art. 14, alinea 3 FHVg).

Per la fin digl onn 2023 ha la vischnaunca da Tujetsch neginas retenziuns.

4. Survesta dallas participaziuns

La survesta dallas participaziuns cuntegn emprests e participaziuns che stattan en connex cun l'ademplida dallas incumbensas ed interessenzas communalas. Plinavon cuntegn ella fuormas dalla collaboraziun intercomunala e purtaders externs, als quals la vischnaunca separticipescha sco commembra ni purtadra (art. 25, alinea 1 FHVg).

Emprests dalla facultad administrativa che stattan en connex cun l'ademplida dallas incumbensas ed interessenzas communalas:

Per la fin digl onn 2023 ein negins emprests bilanzai ella facultad administrativa.

Perencunter ein ils suandonts emprests bilanzai ella facultad finanziaria:

	valeta 01-01-2023	deducziun	valeta 31-12-2023
– Emprést Pendicularas Mustér (2018 – 2038)	2'000'000	125'000	1'875'000
– Emprést La Conditoria Sedrun SA (2020-2030)	90'000	10'000	80'000
– Emprést Uniun NEATural (2021-2047)	72'000	3'000	69'000
– Emprést Campadi Rein SA (2021-2031)	45'000	5'000	40'000

Ils emprests vegnan pagai anavos e/ni ord tals seresultan ils tscheins. Per quei motiv ein ils emprests bilanzai ella facultad finanziaria.

Participaziuns dalla facultad administrativa che stattan en connex cun l’ademplida dallas incumbensas ed interessenzas communalas.

Num e fuorma giuridica	Activitad		Diember	Valur nominala	Participaziun %	Valeta 31-12-2023
Ovras Electricas Reinanteriur SA	Energia	aczias	280	5'000	1.75%	1'400'000
Andermatt- Sedrun Sport SA*	Turisse	aczias	237'151	25	2.67%	630'000
energia alpina	Energia	capital da dotaziun			100.00%	1'000'000
Grischelectra SA	Energia	aczias	1	200	< 1%	1
Viafier Matterhorn Gotthard SA	Traffic	aczias	108	75	< 1%	1
Viafier Retica SA	Traffic	aczias	10	500	< 1%	1
Dampfbahn Furka Bergstrecke SA	Traffic	aczias	5	200	< 1%	1
Plazza da golf Sedrun SA	Turisse	aczias	280	400	5.33%	1
Repower SA	Energia	aczias	240	1	< 1%	1
Sennaria Surselva SA	Victualias	aczias	36	650	< 1%	1
Campadi Rein SA	Turisse	aczias	30	500	6.60%	1
Residenza Dulezi SA	Habitaziuns p. seniors	aczias	95	1'000	95.00%	1
Sedrun-Mustér Turisse	Turisse	aczias	50	1'000	50.00%	0
Total						3'030'009

*Tenor la gliesta dall’administraziun da taglia corrispunda la valur dil cuors dallas aczias pils 31-12-2023 a frs. 1'256'900.30.

Fuormas dalla collaboraziun intercomunala e purtaders externs

Num dall’organisaziun	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Participaziun	Ulteriurs commembers
0 Administraziun generala				
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public			vischnauncas Surselva
1 Segirtad publica				
Uffeci funsil Cadi	Corporaziun			vischnauncas dalla Cadi
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Uffeci civil		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	APUC Surselva (KESB)		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Uffeci da stumadira e concuors		vischnauncas Surselva
Pumpiers Sursassiala	Corporaziun	Pumpiers		vischnauncas Medel/Lucmagn, Mustér
2 Scolaziun e formaziun				
Inspectorat dil district Surselva	Legislaziun cantunala	Inspectorat da scola		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Scola da musica		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Scola da talents		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Survetsch logopedic		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Gimnasi a Mustér		vischnauncas Surselva
3 Cultura e temps liber				
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Finanziaziun museums		vischnauncas Surselva
4 Sanadad				
Sana Surselva	Consozi	Prestaziuns da sanadad		vischnauncas Surselva
Spital regiunal Surselva SA	Societad acziunara	Prestaziuns da spital		vischnauncas Surselva
Spitex Cadi	Uniun	Prestaziuns ambulontas		vischnauncas dalla Cadi
Puntreis Center da sanadad SA	Societad acziunara	Prestaziuns da tgira		vischnauncas Medel/Lucmagn, Mustér
5 Ovras socialas				
Survetsch social dalla Regiun Surselva	Legislaziun cantunala	Cussegliaziun sociala		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Curatella professiunala		vischnauncas Surselva
6 Traffic				
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Traffic public regiunal		vischnauncas Surselva
7 Ambient e planisaziun				
Corporaziun Aua cristalla	Corporaziun	Provediment d’aua		
Provediment d’aua Milez				
Corporaziun d’aua s. Leci	Corporaziun	Provediment d’aua		
Corporaziun d’aua Bugnei	Corporaziun	Provediment d’aua		
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Recicladi Surselva		vischnauncas Surselva
Deposit da cadavers	Corporaziun	Dismessa da cadavers		vischnauncas Medel/Lucmagn, Mustér
Corporaziun per l’economisaziun da gliet dallas sereneras dalla Cadi	Corporaziun	Economisaziun da gliet		vischnauncas dalla Cadi
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Planisaziun directiva Surselva		vischnauncas Surselva
8 Economia publica				
Sedrun Disentis Tourismus SA	Societad acziunara	Promoziun dil turisse		vischnaunca Mustér
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Svilup regiunal Surselva		vischnauncas Surselva

5. Survesta dallas garanzias

Ella survesta dallas garanzias vegnan tut ils fatgs numnai ord ils quals in'obligaziun impurtonta sa seresultar el futur (art. 25, alinea 2 FHVG). Ella cuntegn en special:

- Obligaziuns eventualas tier las qualas la vischnaunca va en ina obligaziun en favur da tiarzas personas, en special garanzias, obligaziuns da garanzias e garanzias da deficit;
- Obligaziuns da leasing;
- Auters fatgs cun caracter eventual; pil cass che quels ein buca cudischai sco retenziuns, sco castitgs convenziunals e riclas.

Tier las obligaziuns eventualas setracta ei d'obligaziuns che la vischnaunca va en favur da tiarzas personas. Las obligaziuns ein dependentas che certas premissas seigien dadas. Ellas determinaziuns da finanzas munta la vigur d'ina obligaziun eventuala in'expensa. Perquei basegna ella ina lubientscha d'expensa entras l'istanza responsabla.

La Vischnaunca Tujetsch ha actualmein suandontas obligaziuns eventualas:

Num e sez dall'organisaziun	Caracter dalla garanzia	Decisiun	Prestaziuns segiradas	Pagaments onn da rapport	Declaraziuns tier las rescas specificas
Residenza Dulezi SA	garanzia	23-06-17 rc	9'000'000.00	nuot	Banca Raiffeisen
Residenza Dulezi SA	garanzia da deficit	09-04-21 rc		102'195.96	
Cassa da pensiun			Obligaziun da far in pagament supplementar	nuot	
Academia Vivian	garanzia da deficit	22-09-16 sp		7'790.00	Participaziun cun Mustér, Medel
CoWorkingSpace Tujetsch	garanzia	02-08-22 sp	12'000.00		Banca Raiffeisen
CoWorkingSpace Tujetsch	garanzia	10-07-23 sp	8'400.00		Banca Raiffeisen
Gremis cumpetents: radunonza communal (rc), supraponza communal (sp)					

6. Survesta dils retscheviders da gronds pagaments

En quei register ein pagaments a vischnauncas e tiarzas personas (divisiun da caracter 363) indicai ch'ei vegni prestai sin basa d'ina obligaziun. Quels pagaments han negina cunterprestaziun adequata e la vischnaunca separticipescha buca senza alla societad. Sco gronds pagaments valan tier vischnauncas tochen 5000 habitonts pagaments naven da frs. 500'000.00

Conto	Retschevider	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Pagau onn da gestiun
8400.3635.30	Sedrun Disentis Tourismus SA		Turissem	1'000'000

7. Survesta dalla facultad finanziaria

Per documentar ed informar davart la valetaziun dalla facultad sto la survesta dalla facultad vegnir elavurada. Ella survescha alla publicaziun tenor il principi da presentaziun dalla contabilitad, dil qual vegn fatg diever ella contabilitad da facultad. Las valurs ella survesta dalla facultad vegnan generadas ord la contabilitad da facultad e corrispundan alla contabilitad da finanzas (bilanza).

Investiziuns materialas	Valeta dils 01-01-2023	Entradas (+)	Transfer dalla FA (+)	Expensas (-)	Transfer ella FA (-)	Adattaziun valur commerciala (+/-)	Valeta dils 31-12-2023
Terren da baghegiar	797'800.00						797'800.00
Terren dretg da bagh.	2'069'141.25						2'069'141.25
Ulterior terren	871'420.00						871'420.00
Baghetgs	770'000.00						770'000.00
*Stabiliments en constr.		579'652.89					579'652.89
Total	4'508'361.25						5'088'014.14

*cuosts da spazzament digl edifeci vegl Tgèsa s. Vigeli ed adattaziuns vid igl edifeci existent.

8. Survesta dallas investiziuns bilanziadas ella facultad administrativa

	Valurs d'acquist					Amortisaziuns cumulas						Valur da cudischaziun
	stan dils 01-01-2023	Expensas (+) Entradas (-) QI	Sor- tidas (-)	Spustaments	stan dils 31-12-2023	stan dils 01-01-2023	Amorti- saziuns ordinarias	Amorti- saziuns extraordi- narias	Amorti- saziuns suppl.	Sortidas (-)	stan dils 31-12-2023	Valur da cudischaziun
Facultad administrativa												
Vias	3'480'960.24	-561'900.80		441'010.54	3'360'069.98	487'674.47	82'800.00				570'474.47	3'277'269.98
Construcziuns bassas - finanzas generalas	1'585'705.79	31'689.00		127'054.95	1'744'449.74	92'800.00	47'700.00				140'500.00	1'696'749.74
Construcziuns bassas - dismessa d'aua piarsa	404'841.29			210'005.71	614'847.00	37'100.00	17'500.00				54'600.00	597'347.00
Construcziuns bassas - economisa- ziun dil rumien	27'900.16			196'801.49	224'701.65	184'406.40	31'800.00				216'206.40	192'901.65
Construcziuns aultas - finanzas generalas	2'406'115.03			62'809.80	2'468'924.83	332'000.00	85'000.00				417'000.00	2'383'924.83
Construcziuns aultas - dismessa d'aua piarsa	55'612.93				55'612.93	8'000.00	2'000.00				10'000.00	53'612.93
Mobilias, indrez, vehichels	346'449.79	435'745.55			782'195.34	292'920.00	141'400.00				434'320.00	640'795.34
Ulder. investiziuns materialas - finanz. generalas	95'106.80				95'106.80	95'600.00	23'900.00				119'500.00	71'206.80
Ulder. investiziuns immaterialas - finanz. generalas	0.00				0.00	0.00	0.00				0.00	0.00
Stabiliments en construcziun	2'502'376.43	2'285'939.03		-1'037'682.49	3'750'632.97						0.00	3'750'632.97
Total	10'905'068.46	2'191'472.78	0.00	0.00	13'096'541.24	1'530'500.87	432'100.00	0.00	0.00	0.00	1'962'600.87	12'664'441.24
Participaziuns	3'030'009.00				3'030'009.00							3'030'009.00
Total facultad administrativa	13'935'077.46	2'191'472.78	0.00	0.00	16'126'550.24	1'530'500.87	432'100.00	0.00	0.00	0.00	1'962'600.87	15'694'450.24
Taxas da colligiaziun*		-322'531.46										
Investiziuns nettas		1'868'941.32										

* Las taxas da colligiaziun vegnan cudischadas directamein el conto d'obligaziun dalla finanziaziun speciala «Purificaziun dall'aua».

9. Ulteriuras indicaziuns

9.1 Fatschentas extraordinarias

Fatschentas extraordinarias ston vegnir declaradas ell'annexa. Cheutier s'audan expensas ed entradas sco era expensas ed entradas d'investiziun, sch'ellas eran buca previsiblas e sch'ellas seretrain all'influenza e controlla ni sch'ellas s'audan buca tier il sector operativ. Sco expensas extraordinarias valan era amortisaziuns supplementaras sin la facultad administrativa, finanziaziun preliminar (prefinanziaziun) ed igl import d'in deficit da bilanza (art. 12 FHG)

nr. conto	descripziun	summa	motiv
7410.3893.00	Prefinanziaziun donns da malaura	200'000	reservas per donns da malaura futurs
8200.4861.00	Donns da malaura forestalessen	-150'000	Contribuziun Alpinfra

7410: Sin fundament dil bien resultat dil rendaquen 2023 ei ina summa da frs. 200'000.00 vegnida contribuida al capital agen per la prefinanziaziun da donns da malaura futurs.

8200: Pagament final dall' Alpinfra per donns da malaura digl october 2020.

9.2 Contribuziuns garantidas dil stadi, cantun e tiarzs

In'identificaziun cun effect sil success al punct dalla garanzia da contribuziun dil stadi, cantun e tiarzs per expensas d'investiziuns dalla vischnaunca san ins (sut circumstanzas) mo administrar grev. Per quei motiv vegnan questas contribuziuns sulettamein presentadas ell'annexa (art. 27 FHVG).

Contribuziuns garantidas

Per la sanaziun e la purschida supplementara (ruschnera) dil Bogn Sedrun, ein las suandontas prestaziuns da promoziun vegnidas concedidas:

- Emprést NPR dalla Confederaziun dad 1.065 milliuns francs (pagau ora igl onn 2023 frs. 545'000.00) sut las suandontas cundiziuns:
 - durada: 15 onns
 - amortisaziun: enteifer 15 onns cun ratas d'amortisaziun constantas
 - tscheins: vegnan fixai annualmein dal Departement da finanzas e vischnauncas; per igl onn 2023 valan 0%.
- Ina contribuziun cantunala da frs. 800'000 sut il tetel «infrastructuras relevanta per il sistem» (pagau ora igl onn 2023 frs. 408'000.00)

9.3 Regulaziuns dalla branscha per amortisaziuns linearas tier ils secturs da provediment e dismesa che vegnan finanziaj cun taxas

Pils secturs da provediment e dismesa che vegnan finanziaj cun taxas san las tariffas dallas amortisaziuns linearas ord las regulaziuns dallas branschas corrispundentas vegnir applicadas. Quellas regulaziuns vegnan publicadas ella annexa.

Ei vegn applicau neginas regulaziuns da bransch per las amortisaziuns linearas. Las amortisaziuns succedan tenor il sistem da contabilitad HRM 2.

Il provediment d'aua vegn garantius ella Vischnaunca Tujetsch entras las differentas corporaziuns d'aua.

9.4 Valetaziun dils beins materials dalla facultad finanziaria – divergenzas dalla valor commerciala

Las parcelas ed ils stabiliments vegnan valetai silmeins mintga 10 onns tier la valor da fiera al di da controlla dalla bilanza (art. 26 alinea 2 FHG, art. 20 FHVG). Da principi vegn sereferiu alla valor commerciala tenor schazetg uffical. Divergenzas dalla valor commerciala ein da giustificar ell'annexa. La valetaziun dils beins materials ella facultad finanziaria corrispundan alla valor commerciala realistica.

9.5 Indicaziuns dalla facultad da gudiment buca bilanzada

La vischnaunca da Tujetsch ei proprietaria da 347 parcelas. Quei corrispunda ad ina surfatscha da rodund 83.5 milliuns m².

9.6 Controlla dils credits d'impegn

Ei sto vegnir fatg controllas dils credits surpigliai, dils credits pretendi, dils pagamenti succedi sco era la divisiun da credits generals sin ils projects singuls (art. 7 FHVG). Quella controlla da credits d'obligaziuns ei da publicar ell'annexa (art. 27 FHVG).

9.6 Controllo dils credits d'impegn

La vischnaunca ei obligada da menar ina gliesta da controlla davart ils credits d'impegn. Quella cumpeglia il stadi dils projects, ils pagamenti resultai sco era la spartida dils credits da rama tenor ils singuls intents. La controlla davart ils credits d'impegn vegn publicada ella annexa.

Credit				Quen d'investiziun		controlla dils credits					credit restont		credit project terminau
datum	organ	summa da credit	contri-buziuns	conto	object	stan 01-01-2023	Expensas QI 2023	stan 31-12-2023	stan 01-01-2023	Contribuziuns QI 2023	stan 31-12-2023	credit restont	
16-12-2021*	cv	59'000		3413.5040.03	Bogn Sedrun – planisaziun	62'810	0	62'810			0		-3'810
17-06-2022	rc	9'810'000		3413.5040.05	Sanaziun Bogn Sedrun	202'155	3'744'431	3'946'586		2'908'000	2'908'000	5'863'414	
16-12-2022*	sp	45'000		3420.5030.05	Plaz sper la Truatsch (Rueras)		31'689	31'689			0		13'311
17-12-2021	rc	1'061'000		6150.5010.01	Via Dentervitgs	529'806	142'576	672'382			0	388'618	
17-12-2021	rc	175'000		7201.5032.01	Via Dentervitgs - canalisaziun	131'255	3'770	135'025			0	39'975	
07-11-2018*	cv	120'000		6150.5010.09	Preproject Sanaziun dalla Via dalla Staziun	69'886		69'886			0		50'114
26-06-2020*	rc	2'122'767	570'000	6150.5010.09	Sanaziun Via dalla Staziun e Punt Tgamaura	1'972'519	13'411	1'985'930		466'562	466'562		136'837
26-06-2020*	rc	183'090		7201.5032.01	Via dalla Staziun - Canalisaziun	137'079		137'079					46'011
17-12-2021	rc	2'412'215		6150.5010.16	Sanaziun Via Cavoigia	384'119	685'760	1'069'879			0	1'342'336	
14-01-2024	u	2'674'000		6150.5010.19	Sanaziun Via Curtin Niregl	0	37'580	37'580			0	2'636'420	
14-01-2024	u	446'000		7201.5032.08	Canalisaziun – Via Curtin Niregl	0		0			0	446'000	
24-11-2021*	cv	103'000		6150.5030.07	Piazza sut Tgès'Alva	7'677	119'378	127'055			0		-24'055
17-06-2022	rc	900'000		6220.5040.05	Staziun Sedrun	0	35'594	35'594			0	864'406	
17-12-2021	rc	1'500'000		7201.5092.01	Sanaziun indrez d'electrotecnica serenera	27'600	202'793	230'393			0	1'269'607	
07-10-2020*	cv	215'000		7301.5033.02	Piazas da rumians communalas (molocs)	183'670	13'131	196'801			0		18'199
08-12-2017	rc	2'065'000	1'726'340	7410.5030.04	Project Scharinas	1'558'008	83'530	1'641'538	1'243'493	73'806	1'317'299	423'462	
06-04-2022	cv	202'130		8110.5030.01	Alp Val Giuv - puschinera e plaz	23'271	95'967	119'238			0	82'892	
14-12-2018*	rc	700'000	475'000	8200.5010.01	Via da maschina dil Tgom	727'571	545	728'116	492'889	28'616	521'505	-28'116	
10-08-2022*	cv	437'000		8290.5060.02	Transporter	0	435'746	435'746			0		1'254
01-07-2019	sp	47'400		8400.5010.00	Preproject senda «sur vitg»	44'237	0	44'237			0	3'163	
27-10-2021	cv	300'000		8400.5010.00	Senda «sur vitg»	105'665	11'545	117'210			0	182'790	
16-06-2021*	cv	343'000		8400.5010.03	Senda da bike	335'655		335'655			0		7'345
23-11-2022	cv	310'000		8400.5010.06	Via da bike – Cuolm da vi	0	11'012	11'012			0	298'988	
		23'247'602	2'931'340	Bilanza / FF		4'563'062	2'888'489	7'451'551	1'698'548	165'832	1'864'380	13'683'840	
Credit				Bilanza - facultad finanziaria (direct)		Expensas		Entradas		credit restont		project terminau	
06-02-2023	sp	795'000		10870.01	Stabiliments en constr- facultad finanz.	0	615'403	615'403		35'750	35'750	179'597	

Gremis cumpetents: urna (u), raduno nza communal (rc), cussegi da vischnaunca (cv), supprasto nza communal (sp)

*Credit ei serraus giu per ils 31-12-2023

buca retratg credit
credit surtratg
273'071
-55'981

Rapport e proposta dalla cumissiun da gestiun 2023

Las incumbensas e cumpetenzas dalla cumissiun da gestiun ein regladas els artichels 45–49 dalla nova constituziun communal ed en il model da quen e controlla dallas vischnauncas dil cantun Grischun. Plinavon sedrezza la cumissiun suenter il muossavia per l'eximinaziun dallas fatschentas e quens per vischnauncas (Geschäfts- und Rechnungsprüfung für Gemeinden) dil cantun Grischun.

Aschia ha la cumissiun da gestiun denter auter l'incumbensa da controllar e d'examinar las differentas spartas dall'administraziun communal ed il menaschi finanziel dalla vischnaunca Tujetsch sco era il menaschi finanziel dalla Corporaziun Pumpiers Sursassiala per igl onn da quen 2023.

Plinavon ha la cumissiun da gestiun fatg diever digl art. 49 ed incumbensau il biro fiduziari Confidar cun l'eximinaziun dil quen annual, il qual a dau giu in rapport detagliu sur dil quen 2023.

Responsabilidad dalla suprastanza communal

La suprastanza communal ei responsabla per la disposiziun dil quen annual en accordanza cun las disposiziuns legalas. Quella responsabilidad cumpeggia la disposiziun d'in quen annual il qual ei libers d'indicaziuns fallidas en consequenza da cuntravenziuns ni sbagls.

La controlla ha cumpigliau

- La revisiun dil quen annual (bilanza, quen da gudogn es sperdita e quen d'investiziuns) dalla vischnaunca da Tujetsch che cumpeggia la perioda dils 1 da schaner tochen ils 31 da december 2023.
- La revisiun dil quen annual 2023 dalla Corporaziun Pumpiers Sursassiala.

Constataziuns tier il quen annual

- La contabilitad ei menada conform agl uorden e tenor principis mercantils sco era tenor il model da quen HRM2 per las vischnauncas dil cantun Grischun.
- La bilanza per ils 31 da december 2023 ed il quen da gudogn e sperdita 2023 corrispundan alla contabilitad.
- La facultad ed ils deivets per ils 31 da december 2023 ein corrects e mussai ora cumpleinamein.
- Ils documents da fatschenta e da contabilitad ein avon maun. Damondas ein vegnidas rispundidas tenor giavisch e cumpetent.
- Il fatg communal vegn tgamunau cun quita e senn da responsabilidad.

Constataziuns tier il quen dalla Corporaziun Pumpiers Sursassiala

- Las cudischaziuns ein accumpignadas cun ils mussaments corrispundents.
- Ils saldis da banca corrispundan culs attests mussai ora.
- Tuttas vaglias ein avon maun.

Giudicament, Proposta

Tenor nies giudicament correspunda il quen communal che siarra per ils 31 da december 2023 allas perscripziuns dallas leschas vertentas. La cumissiun da gestiun propona alla radunanza da vischnaunca Tujetsch d'approbar il quen annual 2023 e da dar scarica alla suprastanza communal ed als ulteriurs organs communal responsabels ed alla administraziun communal.

La cumissiun da gestiun admetta alla suprastanza communal, allas ulteriuras autoritads communalas e cumissiuns sco era a tuttas colluvreras e tuts colluvrers dalla vischnaunca Tujetsch in sincer engraziament per lur engaschi e la buna lavur prestada egl onn da fatschenta 2023.

Sedrun, ils 22 d'avrel 2024

Cumissiun da gestiun dalla vischnaunca Tujetsch

Silvio Schmid, Sedrun, president

Maurin Cavegn, Camischolas, actuar

Reto Schmid, Sedrun, commember

Quen 2023

Residenza Dulezi SA

Rapport da gestiun Residenza Dulezi SA

Preziadas convischinas, preziai convischins

Igl onn 2023 ei stau il tierz onn da menaschi cumplein, aschia ch'igl ei pusseivel da cumparegliar meglier las cefras dil quen annual. Las habitaziuns dalla residenza ein stadas occupadas igl onn 2023 per 92,9% (onn 2022 96,3%) – pia ina mendra occupaziun ch'igl onn vargau.

Ina habitaziun da 2½ combras ei stada per 6 meins ed ils 2 studios (1-½ combras) ein stai per totalmein 10 meins nun-occuppai. Per saver affittar meglier ils studios egl avegnir, ein quels dus vegni mobiliai. Aschia san quels vegnir occupai era a cuorta vosta. Manteniment vid la casa ha ei basignau negin.

Ils 29 da december 2023 havein nus giu in grond donn d'aua. In tumbin da canalisaziun ei staus stuppau e l'aua ei ida surora en ina habitaziun, nua che l'affittadra era gest absenza per in pèr dis. Il donn da rodond frs. 47'000.00 ei vegnius surprius dalla segirada, aschia ch'il donn finanziel ei staus en rama.

Ils cuosts accessorics digl onn 2023 da frs. 60'107.60 ein carschi levamein visavi igl onn vargau cun frs. 58'704.58. Era sch'ins ha saviu reducir ils cuosts annuals tier entginas posiziuns dils cuosts accessorics, han ils cuosts d'energia cumpensau ils respargns.

Finanzas

Il quen annual 2023 siara giu cun in deficit da frs. 102'195.96. En cumparegliaziun cun il quen digl onn vargau, il qual ha mussau ora in deficit da frs. 81'567.91, ei quei in alzament da rodond frs. 20'000.00. Igl alzament ei d'attribuir als plicuosts dil manteniment sco era als cuosts per la nova administraziun externa.

Cunquei ch'il deficit vegn curclaus dalla Vischnaunca Tujetsch creschan ils mieds liquids onn per onn. Ils dabiens bancars muntan per igl onn 2023 a total frs. 869'024.99. Da quels mieds ein frs. 135'321.27 ligiai entras il fondo da renovaziun ordinari. Il cussegl d'administraziun vegn els proxims onns a definir la summa da renovaziuns dil futur ed aschigleiti sco ils dabiens bancars san curclar ils cuosts da sanaziun, sa la societad desister sin ina ulivaziun dil deficit. Entochen quei punct fa ei senn da far las remessas necessarias per buca adossar quellas greveziass allas generaziuns vegnentas.

Engraziament

In cordial engraziament admittel jeu a mes collegas dil cussegl d'administraziun, a Nicole Giossi ed a Desiree Willimann. Per l'administraziun tecnica in grond engraziament als pedels communal.

Sco davos lessel jeu engraziar da tut cor a nossas duas persunas dall'assistenza dils affittaders, ad Elvira Deplazes e Rosvita Loretz. Ellas miran di per di che tut seigi en uorden e che l'assistenza funcziuni per plena cuntentientscha dils cussadents e dallas cussadentas. Cun lur preschientscha, survetscheivladad e creativitat dattan ellas alla casa da seniors in bien spèrt beinvulent, aschia che tuts sesentan bein e protegi.

Per il cussegl d'administraziun

Martin Cavegn, president

ACTIVAS

CAPITAL EN CIRCULAZIUN

	31-12-2023	cumparegliaziun 31-12-2022
Mieds liquids	869'024.99	741'469.25
Pretensiuns ord furniziuns e prestaziuns		
Enviers tiarzs	0.00	898.61
Enviers acziunaris	105'275.16	85'491.95
Ulteriuras pretensiuns		
Enviers tiarzs	0.00	0.00
Enviers acziunaris	0.00	0.00
Reservas e prestaziuns buca facturadas	0.00	0.00
Limitaziun activa dil quen	3'183.35	0.00
Total capital en circulaziun	977'483.50	827'859.81

FACULTAD D'INVESTIZIUN

Vaglias

Scret da participaziun Banca Raiffeisen	200.00	200.00
	200.00	200.00

Investiziuns materialas moviblas

Mobillas ed indrezs	154'843.50	162'308.00
	154'843.50	162'308.00

Investiziuns materialas nunmoviblas

Immobilia	8'450'000.00	8'630'000.00
	8'450'000.00	8'630'000.00

TOTAL FACULTAD D'INVESTIZIUN

	8'605'043.50	8'792'508.00
--	---------------------	---------------------

TOTAL ACTIVAS

9'582'527.00 9'620'367.81

PASSIVAS

CAPITAL JESTER

Obligaziuns ord furniziuns e prestaziuns

Enviers tiarzs	18'173.05	10'455.18
----------------	-----------	-----------

Ulteriuras obligaziuns a cuort termin

Enviers tiarzs	15'460.05	0.00
Enviers acziunaris	0.00	0.00

Limitaziun passiva dil quen

Expensas aunc buca liquidadas	0.00	17'340.00
-------------------------------	------	-----------

TOTAL CAPITAL JESTER A CUORT TERMIN

33'633.10 27'795.18

Pretensiuns da tscheins a liung termin

Pretensiuns da banca	6'460'000.00	6'540'000.00
----------------------	--------------	--------------

Retenziuns

Fondo da renovaziun ordinari	135'321.27	99'000.00
Fondo d'accumpignament	7'460.60	7'460.60

TOTAL CAPITAL JESTER A LIUNG TERMIN

6'602'781.87 6'646'460.60

TOTAL CAPITAL JESTER

6'636'414.97 6'674'255.78

CAPITAL AGEN

Capital d'aczias	100'000.00	100'000.00
Agio ord transmissiun da facultad	2'900'000.00	2'900'000.00
Sperdita da bilanza	-53'887.97	-53'887.97

TOTAL CAPITAL AGEN

2'946'112.03 2'946'112.03

TOTAL PASSIVAS

9'582'527.00 9'620'367.81

Residenza Dulezi SA, 7188 Sedrun
QUEN DA GUDOGN E SPERDITA

	2023	cumparegliaziun 2022
Entradas da furniziun e prestaziun	263'815.00	269'170.00
Ulteriuras entradas	9'688.95	10'639.24
Gudogn brut	273'503.95	279'809.24
Expensas da persunal	-25'528.60	37'220.75
Manteniment, reparatura e remplazzament	-29'692.12	-20'526.52
Deposit el fondo da renovaziun	-36'000.00	-36'000.00
Cuosts d'administraziun	-19'240.70	-4'116.65
Ulteriuras expensas da menaschi	-4'260.43	-935.48
Assicuranza da caussas e taxas	-7'174.20	-7'205.25
Cuosts accessorics dils affitaders	-60'107.60	58'704.58
Contribuziuns cuosts accessorics dils affitaders	60'107.60	58'704.58
Ulteriuras expensas da menaschi	-96'367.45	68'783.90
Resultat da gestiun avon deducziuns, tscheins e taglias	151'607.90	173'804.59
Deducziuns	-206'000.00	-206'000.00
Resultat da gestiun avon tscheins e taglias	-54'392.10	-32'195.41
Expensas da finanzas	-39'390.92	-39'974.50
Entradas da finanzas	997.06	12.00
Resultat da gestiun avon taglias	-92'785.96	-72'157.91
Contribuziun da sperdita dalla vischnaunca	102'195.96	81'567.91
Ulteriuras expensas jastras	0.00	0.00
Ulteriuras entradas jastras	0.00	0.00
Entradas extraordinarias	0.00	0.00
Expensas extraordinarias	0.00	0.00
Gudogn digl onn avon taglias	9'410.00	9'410.00
Taglia da schischom	-9'410.00	-9'410.00
Gudogn digl onn	0.00	0.00

1. Indicaziuns davart ils principis applicai el quen annual

Il quen annual present ei vegnius realisau tenor las prescripziuns dalla lescha svizra, cunzun tenor ils artechels davart la contabilitad commerciala e la presentaziun dil quen tenor il dretg d'obligaziuns (art. 957 tochen 962).

La presentaziun dil quen pretenda dil cussegl d'administraziun valetaziuns e giudicats che san influenzer las valurs da facultad, las obligaziuns declaradas e las obligaziuns eventualas il mument dalla bilanzaziun sco era expensas ed entradas dalla perioda da rapport. Il cussegl d'administraziun decida mintgamai tenor agen beinmanegiar co duvra il spazi d'agir legal da valetar e bilanzar. El rom dil principi da precauziun san vegnir fatgas amortisaziuns, rectificaziuns dalla valur e reservas egl interess dalla fundaziun che surpassan la dimensiun necessaria tenor criteris dall'economia da menaschi.

	2023	cumparegliaziun 2022
2. Survesta dils mieds liquids		
Contos bancars:		
Contocurrent	402'067.82	429'386.32
Fondo da renovaziun ordinari	135'321.27	63'000.00
Fondo da renovaziun dalla garanzia dalla vischnaunca	331'635.90	249'082.93
	869'024.99	741'469.25
3. Sligiazion netta dallas reservas tgeuas		
Sligiazion netta dallas reservas tgeuas impurtontas	0.00	0.00
4. Obligaziuns da leasing buca bilanzadas		
Obligaziuns da leasing buca bilanzadas cun temps restont > 1 onn	0.00	0.00
5. Summa totala per la segirtad dallas obligaziuns atgnas dallas activas applicadas		
Valeta da bilanza dil schischom engreviau	8'450'000.00	8'630'000.00
Valeta nominala dalla hipoteca	0.00	0.00
Summa dil deivet hipotecar	6'460'000.00	6'540'000.00
Il deivet hipotecar ei segiraus cun ina garanzia solidarica dalla vischnaunca Tujetsch.		
6. Diember da conluvrers		
Diember da plazzas cumpleinas ella media digl onn	0.10	0.10

7. Eveniments essenzials suenter il di da bilanz

Ella posiziun «Ulteriuras obligaziuns a cuort termin» enviers tiazs dallas passivas ella bilanza da frs. 15'460.05 ei in dabien visavi in locatari ella summa das frs. 6'220.00 cuntenius, il qual vegn a stuer vegnir screts giu. Per quei motiv ei quella posiziun mussada ora per la summa da frs. 6'220.00 pli favoreivla.

Rapport d'igl organ da revisiun
sur dalla revisiun restrenschida
per mauns dalla radunonza generala
dalla **Residenza Dulezi SA**

Sco organ da revisiun havein nus controllau il quen annual (bilanza, quen da gudogn e sperdita ed annexa) dalla Residenza Dulezi SA pigl onn da gestiun ch'ei ius a fin cun ils 31 da december 2023.

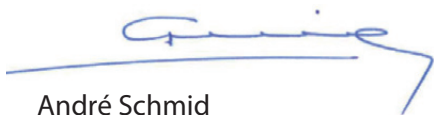
Il cussegl d'administrasiun ei responsabels per il quen annual, ferton che nus havein il pensum da controllar el. Nus confirmein d'ademplier las pretensiuns per l'admissiun da professiun e d'independenza conform alla lescha.

Nossa controlla ei succedida tenor ils standards svizzers per ina revisiun restrenschida. Tenor quels ha la controlla dad esser planisada ed exequida aschia, che sbagls essenzials el quen annual vegnan tschaffai cun ina certa segirtad. Ina revisiun restrenschida cumpeglia principalmein interrogaziuns e controllas analiticas sco era controllas da detagls adequatas allas circumstanzas dil menaschi che vegn controllaus sin fundament dils acts avon maun. Cuntercomi ein controllas dils process da menaschi e dil sistem intern da controllas sco era interrogaziuns ed autras controllas per scuvierer acziuns da delicts ni auters surpassaments da leschas buca part dalla revisiun.

Sin fundament da nossa revisiun essan nus buca dai sin fatgs, ord ils quals nus stuessen trer la consideraziun, ch'il quen annual corrispundes buca alla lescha ed als statuts.

Sedrun, ils 15 d'avrel 2024

conversa.gr fiduziaria sa

André Schmid
Revisur cun admissiun federala
Revisur responsabel

Beat Hosang
Revisur cun admissiun federala

Aschunta quen annual 2023

info@conversa.gr | www.conversa.gr

Sedrun
Via Cadruvi 2
CH-7188 Sedrun
Tel 081 920 47 47
Fax 081 920 47 48

Disentis/Mustér
Via Sursilvana 18
CH-7180 Disentis/Mustér
Tel 081 920 47 47
Fax 081 920 47 48

Bilanza

	31-12-2023	31-12-2022
ACTIVAS	740 342.84	636 896.72
Facultad en circulaziun	690 339.84	576 195.72
Mieds liquids	499 576.47	452 059.79
Pretensiuns ord furniziuns e prestaziuns	111 326.39	77 384.00
Autras pretensiuns	15 370.33	7.93
Provisiuns	5 900.00	11 235.00
Limitaziun activa dil quen	58 166.65	35 509.00
Facultad d'investiziun	50 003.00	60 701.00
Indrezs d'EED	3.00	10 701.00
Capital da basa	50 000.00	50 000.00

PASSIVAS

	31-12-2023	31-12-2022
Capital jester	564 684.20	486 766.63
Capital jester en cuort termin	217 231.20	291 533.63
Capital jester en liung termin	347 453.00	195 233.00
Agen capital	175 658.64	150 130.09
Capital d'aczias	100 000.00	100 000.00
Reservas legalas	2 400.00	2 000.00
Gudogn da bilanza	47 730.09	39 323.11
Resultat annual	25 528.55	8 806.98

Quen da gudogn e sperdita 1.1.2023 – 31.12.2023

	Quen 2023 frs.	Preventiv 2023 frs.	Differenza frs.	Quen 2022 frs.
TOTAL RECAVS	2 319 220.96	2 314 000.00	5 220.96	2 300 239.30
Total taxas da hosps <i>Sedrun</i>	1 479 572.38 721 844.03	1 500 000.00 750 000.00	–20 427.62 –28 155.97	1 407 235.50 711 420.85
<i>Disentis/Mustér</i>	757 728.35	750 000.00	7 728.35	695 814.65
Total taxas da turissem <i>Sedrun</i>	520 427.62 278 155.97	500 000.00 250 000.00	20 427.62 28 155.97	592 764.50 288 579.15
<i>Disentis/Mustér</i>	242 271.65	250 000.00	–7 728.35	304 185.35
Total cumissiuns sin reservaziuns Vendita carta da hosps	35 704.76 244 670.85	60 000.00 200 000.00	–24 295.24 44 670.85	56 599.35 190 270.00
Total diversas	38 845.35	54 000.00	–15 154.65	53 369.95
TOTAL CUOSTS	2 293 692.41	2 332 910.00	–39 217.59	2 291 432.32
Total cuosts da menaschi	577 873.03	713 210.00	–135 336.97	719 965.00
Cuosts da persunal	330 610.05	510 500.00	–179 889.95	469 970.17
Localitads e cuosts da biro	104 776.70	98 900.00	5 876.70	105 981.59
Indrezs d'EED	96 124.35	57 000.00	39 124.35	90 112.50
Diversas	44 913.28	45 800.00	–886.72	53 173.13
Tscheins da banca, spesas da PC e da banca	1 448.65	1 010.00	438.65	727.61
Amortisaziuns	10 698.00	4 700.00	5 998.00	4 700.00
Convegna da prestaziun Viafier retica	5 324.80	21 000.00	–15 675.20	21 863.20
Total marketing	582 819.90	550 000.00	32 819.90	603 174.87
Total carta da hosps	738 842.20	779 000.00	–40 157.80	639 609.25
Total management da product	378 134.48	265 000.00	113 134.48	400 980.35
Total gudogn extraordinari	0.00	0.00	0.00	–98 860.35
TOTAL RECAVS	2 319 220.96	2 314 000.00	5 220.96	2 300 239.30
TOTAL CUOSTS	2 293 692.41	2 332 910.00	–39 217.59	2 291 432.32
RESULTAT ANNUAL	25 528.55	–18 910.00	–33 996.63	8 806.98

Il quen detagliau ei publicaus sin www.disentis-sedrun.graubuenden.ch/de/aktuelles-service/berichte ni sa vegnir retratgs tier il biro da Sedrun Disentis Tourismus.

Anhang zur Jahresrechnung 2023

1. Angaben über die in der Jahresrechnung angewandten Grundsätze

Die vorliegende Jahresrechnung wurde gemäss den Vorschriften des Schweizer Gesetzes, insbesondere der Artikel über die kaufmännische Buchführung und Rechnungslegung des Obligationenrechts (Art. 957 bis 962) erstellt.

Die Rechnungslegung erfordert vom Verwaltungsrat Schätzungen und Beurteilungen, welche die Höhe der ausgewiesenen Vermögenswerte und Verbindlichkeiten sowie Eventualverbindlichkeiten im Zeitpunkt der Bilanzierung, aber auch Aufwendungen und Erträge der Berichtsperiode beeinflussen könnten. Der Verwaltungsrat entscheidet dabei jeweils im eigenen Ermessen über die Ausnutzung der bestehenden gesetzlichen Bewertungs- und Bilanzierungsspielräume. Zum Wohle der Gesellschaft können dabei im Rahmen des Vorsichtsprinzips Abschreibungen, Wertberichtigungen und Rückstellungen über das betriebswirtschaftlich benötigte Ausmass hinaus gebildet werden.

2. Angabe, Aufschlüsselungen und Erläuterungen zu Positionen der Bilanz und der Erfolgsrechnung

Durch die klare Betitelung der diversen Positionen sind diese selbsterklärend.

3. Erläuterungen zu ausserordentlichen, einmaligen oder periodenfremden Positionen

Es bestehen keine ausserordentliche, einmalige oder periodenfremde Positionen in der Jahresrechnung.

4. Gesetzlich vorgeschriebene und weitere Angaben

4.1 Beteiligungen

Keine wesentlichen Beteiligungen in der Jahresrechnung.

4.2 Forderungen und Verbindlichkeiten gegenüber nahestehenden Parteien

Keine Verbindlichkeiten gegenüber Aktionäre oder nahestehenden Personen

4.3 Anzahl Mitarbeiter

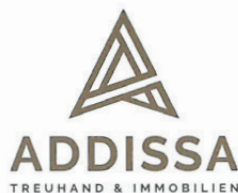
	31.12.2023	31.12.2022
Anzahl Vollzeitstellen im Jahresdurchschnitt	4.00	5.50

4.4 Sonstige Angaben

	31.12.2023	31.12.2022
Nicht bilanzierte Leasing Verbindlichkeiten (mit Restlaufzeit > Jahr)	9'078.00	20'634.00
Verbindlichkeiten gegenüber Vorsorgeeinrichtungen	0.00	4'645.70

5. Wesentliche Ereignisse nach dem Bilanzstichtag

Nach dem Bilanzstichtag und bis zur Verabschiedung der Jahresrechnung durch den Verwaltungsrat am 5. März 2024 sind keine wesentlichen Ereignisse eingetreten, welche die Aussagefähigkeit der Jahresrechnung 2023 beeinträchtigen könnten bzw. an dieser Stelle offengelegt werden müssten.

Bericht der Revisionsstelle zur eingeschränkten Revision
an die Generalversammlung der
Sedrun Disentis Tourismus SA, Disentis/Mustér

Als Revisionsstelle haben wir die Jahresrechnung (Bilanz, Erfolgsrechnung, Mittelflussrechnung und Anhang) der Sedrun Disentis Tourismus SA für das am 31. Dezember 2023 abgeschlossene Geschäftsjahr geprüft.

Für die Jahresrechnung ist der Verwaltungsrat verantwortlich, während unsere Aufgabe darin besteht, diese zu prüfen. Wir bestätigen, dass wir die gesetzlichen Anforderungen hinsichtlich Zulassung und Unabhängigkeit erfüllen.

Unsere Revision erfolgte nach dem Schweizer Standard zur Eingeschränkten Revision. Danach ist diese Revision so zu planen und durchzuführen, dass wesentliche Fehlaussagen in der Jahresrechnung erkannt werden. Eine Eingeschränkte Revision umfasst hauptsächlich Befragungen und analytische Prüfungshandlungen sowie den Umständen angemessene Detailprüfungen der beim geprüften Unternehmen vorhandenen Unterlagen. Dagegen sind Prüfungen der betrieblichen Abläufe und des internen Kontrollsystems sowie Befragungen und weitere Prüfungshandlungen zur Aufdeckung deliktischer Handlungen oder anderer Gesetzesverstösse nicht Bestandteil dieser Revision.

Bei unserer Revision sind wir nicht auf Sachverhalte gestossen, aus denen wir schliessen müssten, dass die Jahresrechnung sowie der Antrag über die Verwendung des Bilanzgewinns nicht dem schweizerischen Gesetz und den Statuten entsprechen.

Ilanz, 15. März 2024

ADDISSA AG

Marcus Cathomas
Revisionsexperte
Leitender Revisor

Ladina Capeder
Revisionsexpertin

Beilagen

- Jahresrechnung 2023 (Bilanz, Erfolgsrechnung, Mittelflussrechnung, Anhang sowie Antrag des Verwaltungsrates über die Verwendung des Bilanzgewinns)

Autoritads communalas

Suprastonza communal

Martin Cavegn (president communal)	<i>Departament administraziun e finanzas</i> administraziun communal e persunal, finanzas, uffeci funsil, stab da crisa, cussegl d'administraziun energia alpina, cussegl d'administraziun Residenza Dulezi SA.
Daniel Schmid (vicepresident communal)	<i>Departament affons, giuvenils e giuvenis carschi, educaziun, cultura e sport</i> scolaesser, cultura, museum La Truaisch, schurmetg civil, militar, Giuventetgna Cadi.
Guido Monn	<i>Departament baghegiar, forestalessers ed ambient</i> affars da baghegiar, vias, auas, canalisaziun e serenera, baghetgs communal, dismessa da neiv, mesiraziun e terminaziun, dismessa da rumians, explotaziuns, forestalessers, manteniment infrastruttura turistica, santeri e clutger.
Desiree Willimann (naven dils 01-07-2021)	<i>Departament d'economia e turissem</i> ustrias, Bogn Sedrun, representanza tier Sedrun Mustér Turissem SA, cussegl d'administraziun Residenza Dulezi SA.
Nicole Giossi	<i>Departament sanadad, segirtad ed agricultura</i> affars da sanadad, affars socials, affars d'agricultura, lavur cumina, dismessa da cada-vers, provediment e pumpiers, alps e pastiras, Uniun purila Tujetsch e cussegl d'administraziun Residenza Dulezi SA.

Cumissius permanentas (trienni 2023–2026)

Cumissiu da gestiun

Silvio Schmid, Sedrun
Reto Schmid, Sedrun

Cussegl da scola

Daniel Schmid, ex. off., Sedrun
Ronny Levy, Sedrun
Tania Loretz, Sedrun

Cumissiu da baghegiar

Guido Monn, president ed ex. off., Gionda
Bruno Caduff, Sedrun
Franz Decurtins, Bugnei
Ursin Schmid, Bugnei
Hubert Solèr, Zarcuns

Suppleants

Marcus Munsch, Sedrun
Maurin Cavegn, Rueras

Cumissiu museum

Daniel Schmid, ex. off., Sedrun
Tarcisi Hendry, president, Sedrun

Survetsch da segirtad

Adrian Deragisch, Bugnei
Silvio Decurtins, Sedrun
Bruno Honegger, Sedrun

Cumissiu da verificaziun

Guido Flepp, Sedrun
Rezia Giger, Selva
Flurina Deragisch, Bugnei

Cussegl d'administraziun energia alpina

Claudio Deplazes, president, Altdorf
Lucien Stern, Sagogn
Guido Friberg, Sedrun
Martin Cavegn, ex. off., Sedrun

Cussegl d'aministraziun Residenza Dulezi SA

Martin Cavegn, president, Sedrun
Désirée Willimann, Sedrun
Nicole Giossi, Rueras

Ufficials, funcziunaris e collaboraturs (stan dils 31-12-2023)

Direcziun communal

Martin Cavegn	president communal
Simona Giossi	menadra dall'administraziun
Adrian Deragisch	menader dil menaschi tecnic

Administraziun communal

Simona Giossi	menadra dall'administraziun
Larissa Berther	assistenta dalla direcziun
Simon Caduff	menader digl uffeci da baghegiar
Georg Bearth	substitut dil menader digl uffeci da baghegiar
Anja Pally	collaboratura tier igl uffeci da baghegiar
Sibylle Deflorin	collaboratura tier igl uffeci da baghegiar
Judith Decurtins	contabilista
Karin Bär	contabilista
Judith Cathomen	collaboratura tier la contabilitad
Annamaria Monn	menadra digl uffeci da taglia e dalla controlla da habitonts
Corina Flury	survetschs da telefon / spurtegl e lavurs da secretariat
Sarah Flury	survetschs da telefon / spurtegl e lavurs da secretariat
Vanessa Tuor	survetschs da telefon / spurtegl e lavurs da secretariat
Damian Flepp	emprendist
Tarcisi Hendry	archivar communal

Manteniment edifecis communals

Andreas Deflorin	cau dalla gruppa da pedels
Sibylle Deflorin	pedela dalla Scola Sedrun
David Flury	pedel dalla halla plurivalenta Dulezi e dalla residenza Dulezi
Mariana Isabel Gomes Azevedo	pedela dalla Tgèsa communal
Erwin Monn	pedel dalla Scola Sedrun

Menaschi tecnic

Adrian Deragisch	menader menaschis tecnicos e selvicultur communal
Silvan Cathomen	capo-bostger
Clau-Martin Bundi	bostger
Danilo Zocchi	bostger
Ben Deck	bostger
Andrin Petschen	bostger
Gabriel Monn	luvrer forestal e stradal
Gabriel Deflorin	mecanist e responsabels per l'infrastructura turistica
Rafael Loretz	miradur e luvrer stradal
Maurizio Degonda	miradur e luvrer stradal
Riccardo Monn	manteniment da l'infrastructura turistica
Gaudenz Flury	cau-serenera

Scolaresser

Sabrina Suppiger	meinascola e persuna d'instrucziun primara
Lea Berther	pedagoga curativa
Doris Friberg	persuna d'instrucziun primara
Naomi Deplazes	persuna d'instrucziun primara
Alissia Marino	persuna d'instrucziun primara
Aurelia Albin	persuna d'instrucziun primara
Nicole Solèr	persuna d'instrucziun primara e superiura
Nicoletta Marino	persuna d'instrucziun primara e superiura
Manfred Caviezel	persuna d'instrucziun superiura
Maurus Suppiger	persuna d'instrucziun superiura
Sabrina Suppiger	persuna d'instrucziun superiura
Nicolina Cathomen	persuna d'instrucziun superiura
Ramona Decurtins	persuna d'instrucziun superiura
Kayleigh Brugger	persuna d'instrucziun superiura

Ufficials, funcziunaris e collaboraturs (stan dils 31-12-2023)

Romana Deragisch
Flurina Manetsch
Rahel Bisquolm

mussadra da scoletta
mussadra da scoletta
assistenta da classa

Rosvita Loretz
Amanda Levy
Edina Caduff

persuna dallas structuras dil di
persuna dallas structuras dil di
persuna dallas structuras dil di

Bogn Sedrun

Gion Hosang
Arthur Caduff
Tarcisi Decurtins
Ana Rita Fernandes Carvalho
Madeleine Konrad
Irena Monn
Thomas Lucianetti
Marcus Munsch

menader dil Bogn Sedrun
collaboratur
collaboraturs
collaboratura
collaboratura
collaboratura
collaboratur
collaboratur

Museum

Conrad Berther
Benedetg Hendry
Ciril Monn
Tarcisi Hendry

survigilader
survigilader
survigilader
survigilader

Impurtontas persunas da contact

Dr. med. Kristina Schnabel
Dr. med. dent. Petra Tuor

miedia da scola
dentista da scola

Fluctuaziun dalla populaziun durant igl onn 2023

stan dalla populaziun ils 31 da december 2022	1261	persunas
dimorants durant l'jamna ils 31 da december 2022	65	persunas
stan dils habitonts ils 31 da december 2022	1196	persunas
vegniu neutier svizzers	37	persunas
vegniu neutier persunas digl exteriur	109	persunas
naschientschas	11	persunas
setratg naven svizzers	59	persunas
setratg naven persunas digl exteriur	105	persunas
mortoris	18	persunas
stan dils habitonts ils 31 da december 2023	1171	persunas
dimorants durant l'jamna ils 31 da december 2023	67	persunas
stan dalla populaziun ils 31 da december 2023	1238	persunas

Structura dalla populaziun

	persunas masculinas			persunas femininas			total persunas	%
	affons	carschi	total	affons	carschi	total		
habitonts	87	556	643	68	527	595	1238	100
svizzers	62	466	528	57	449	506	1034	83.52
- domiciliai	61	454	515	56	443	499	1014	81.91
- dimorants	1	12	13	1	6	7	20	1.62
jasters	25	90	115	11	78	89	204	16.48
- domiciliai	25	70	95	10	52	62	157	12.68
- dimorants	0	20	20	1	26	27	47	3.80

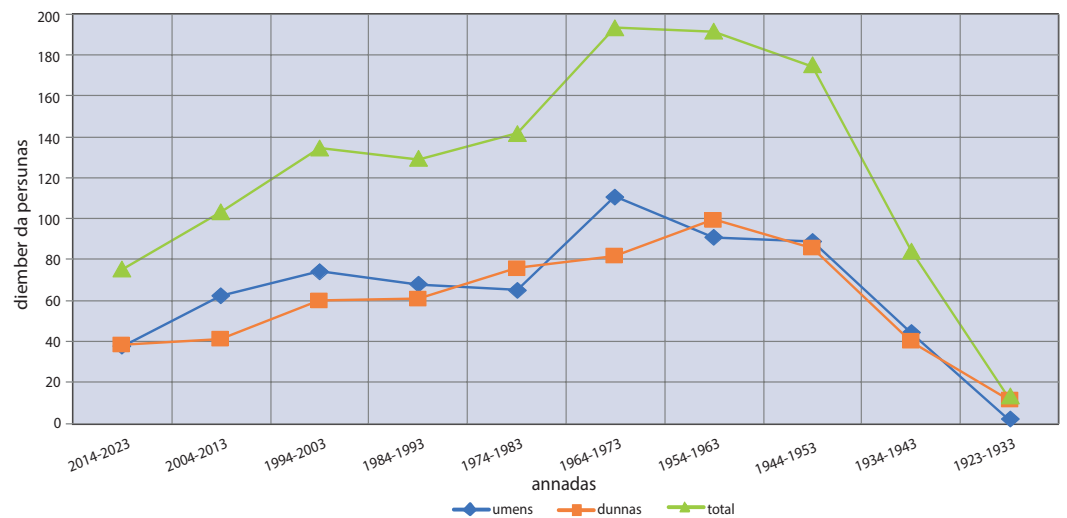
Habitonts tenor domicil

	persunas masculinas	persunas femininas	persunas total
<i>persunas svizras</i>			
- burgheis tuatschins	326	331	657
- domiciliai	189	168	357
- dimorants	7	4	11
- domicil accessori	6	3	9
<i>persunas digl exteriur</i>			
- lubientscha domicil C	36	17	53
- lubientscha annuala B	46	37	83
- lubientscha cuorta L	21	27	48
- lubientscha da cunfinari	2	2	4
- lubientscha registrai ad interim	4	1	5
- lubientscha cun basegn da protecziun	5	4	9
- dimorants	1	1	2

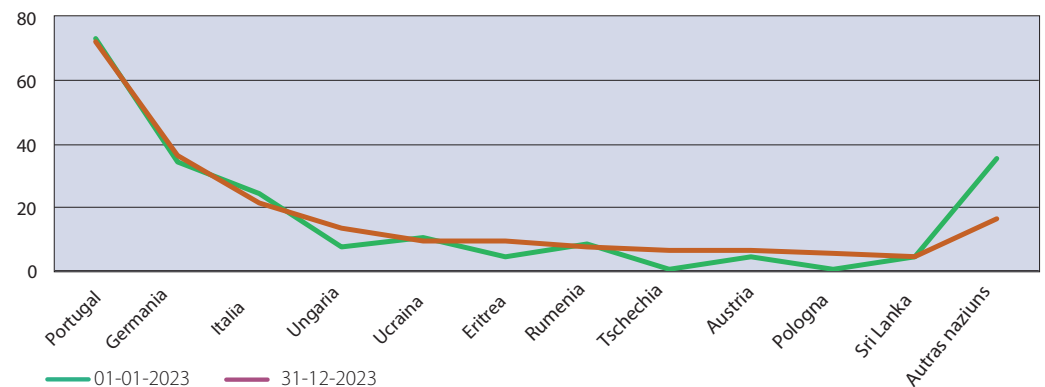
Structura da vegliadetgna dalla populaziun

Annada	umens	dunnas	total	%
2014–2023	37	38	75	6.06
2004–2013	62	41	103	8.32
1994–2003	74	60	134	10.82
1984–1993	68	61	129	10.42
1974–1983	65	76	141	11.39
1964–1973	111	82	193	15.59
1954–1963	91	100	191	15.43
1944–1953	89	86	175	14.14
1934–1943	44	40	84	6.79
1923–1933	2	11	13	1.05

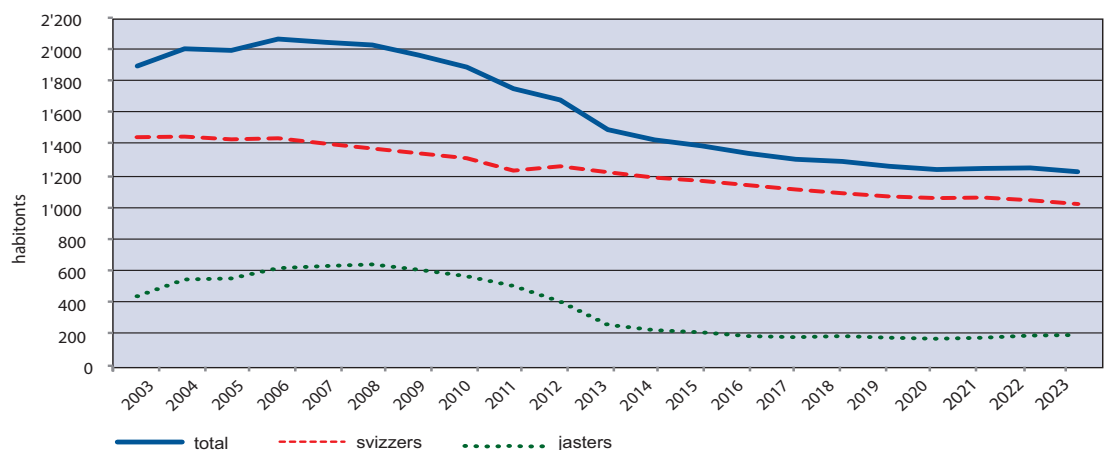
Structura vegliadetgna dalla populaziun

Populaziun jastira tenor naziunalitad

Svilup dil diember da habitonts

Nossas senioras e nos seniors (31-12-2023)

Cecilia Hendry-Schmid	31-08-1923	Rest Ambrosi Solèr	07-01-1940
Therese Bohnenblust-Soliva	30-09-1928	Josef Theiler	17-04-1940
Maria Schmid-Berther	05-07-1929	Erich Vuk	11-06-1940
Tresa Monn-Schmid	30-09-1930	Tonia Soliva	05-07-1940
Georgina Monn-Jacomet	30-12-1930	Bruno Cavegn	30-07-1940
Rita Decurtins	27-07-1931	Paul Berther	03-08-1940
Dora Curschellas-Monn	12-08-1931	Rest Paul Albrecht	03-08-1940
Tumaisch Deflorin	19-10-1931	Edwin Henger	17-08-1940
Maria Franzisca Cavegn-Curschellas	07-02-1932	Werner Gerisch	04-09-1940
Julius Arpagaus	31-03-1932	Fernando Jacomet	10-10-1940
Alexandra Curschellas-Maissen	07-11-1932	Ursulina Hendry-Levy	18-10-1940
Giuseppa Gisler-Monn	12-04-1933	Silvia Jacomet-Schwarz	06-12-1940
Bernadetta Demund-Berther	10-07-1933	Luzia Pally-Brugger	01-01-1941
Leci Deflorin	20-01-1934	Umberto Indipendenza	14-04-1941
Anna Berther-Caduff	10-04-1934	Roman Decurtins	07-02-1941
Alfons Demund	17-07-1934	Elisabeth Berther-Valier	06-05-1941
Stefania Cavegn	29-07-1934	Irma Wyss-Hendry	22-05-1941
Maria Giusepa Schmet-Pally	26-10-1934	Regula Feusi-Berther	05-08-1941
Benedetg Deflorin	14-03-1935	Ilse Henger-Mayer	14-08-1941
Ottilia Monn-Fink	11-08-1935	Meinrad Giossi	24-09-1941
Maria Deragisch-Giossi	09-09-1935	Conrad Berther	15-10-1941
Margretha Schmid-Hendry	20-10-1935	Eleonora Deflorin-Pally	30-10-1941
Franzisca Cavegn-Berther	09-03-1936	Nescha Cavegn	07-11-1941
Lydia Loretz-Schmid	09-05-1936	Marcela Giossi-Caduff	21-02-1942
Venanzi Cavegn	18-05-1936	Lucas Soliva	04-03-1942
Felici Cavegn	16-11-1936	Ingeborg Hitz	09-04-1942
Dumeni Maissen	20-01-1937	Luzia Cavegn-Hendry	13-05-1942
Dora Venzin-Schenker	07-02-1937	Hansruedi Feusi	12-08-1942
Nescha Cavegn-Giger	09-08-1937	Maria Cavegn-Deplaz	12-09-1942
Herbert Wälde	11-08-1937	Bruno Liborio	06-11-1942
Paulina Cathomas-Pally	24-01-1938	Irmina Levy-Schmid	19-11-1942
Roman Curschellas	26-02-1938	Peter Kettner	21-11-1942
Barla Monego-Venzin	24-05-1938	Salvatore Di Bella	02-01-1943
Emmanuel Berther	27-06-1938	Giusep Deflorin	30-01-1943
Katharina Hendry-Maissen	08-08-1938	Rinaldo Schmid	04-03-1943
Maria Sofia Arpagaus-Derungs	14-08-1938	Vigeli Giossi	13-03-1943
Ursulina Widera-Sgier	12-10-1938	Gion Giachen Monn	25-04-1943
Gion Giusep Riedi	04-11-1938	Hildegard Maissen-Berther	04-05-1943
Paul Giusep Caduff	11-12-1938	Margretha Deflorin-Venzin	13-05-1943
Albert Dettling	20-12-1938	Bruno Estermann	14-05-1943
Alexander Cavegn	25-12-1938	Meinrad Hendry	03-06-1943
Rita Cavegn-Tenner	01-01-1939	Paulin Deragisch	26-06-1943
Giusep Alig	10-01-1939	Brigitta Müller-Beer	27-09-1943
Rudolf Giossi	23-01-1939	Ursulina Berther-Berther	18-10-1943
Walter Frühwirth	02-04-1939	Leci Brugger	01-12-1943
Gion Bearth	21-05-1939	Ursulina Dettling-Berther	31-12-1943
Anna Maria Künzle-Steger	14-08-1939	Hanny Riedi-Regli	06-03-1944
Silvia Monn-Berther	25-08-1939	Lucrezia Solèr-Hendry	25-03-1944
Carli Cavegn	05-09-1939	Giusep Giger	30-03-1944
Elisabeth Schmid-Deflorin	18-10-1939	Ervina Estermann-Schmid	21-04-1944
Kristine Deflorin-Berther	24-11-1939	Willi Hendry	24-04-1944

Edgar Hitz	18-05-1944	Peter Hüssy	23-01-1947
Gerold Cavegn	26-05-1944	Alfred Schmid	17-02-1947
Richard Cavegn	07-06-1944	Guerino Cavegn	25-02-1947
Norbert Vinzens	21-07-1944	Rico Dermon	13-03-1947
Emil Schmid	24-07-1944	Martin Berther	17-03-1947
Mathilda Schmid-Dermon	14-09-1944	Marcell Giusep Schmid	25-03-1947
Regina Berther-Giossi	01-10-1944	Reinhard Wilhelm	18-04-1947
Dosi Venzin	17-01-1945	Luzia Giossi-Caduff	25-04-1947
Beat Müller	21-02-1945	Urs Graber	27-04-1947
Rosa Gamboni-Soliva	14-03-1945	Maria Barla Vinzens-Hitz	26-06-1947
Veronika Frey-Ochsner	19-03-1945	Rita Berther-Berther	28-06-1947
Rosa Indipendenza-Hitz	20-03-1945	Vigeli Gamboni	07-07-1947
Giusep Valier	29-03-1945	Benedetg Hendry	25-07-1947
Rosa Albrecht-Valier	29-03-1945	Maria Dora Giossi-Maissen	01-08-1947
Guido Mathiuet	29-05-1945	Dori Loretz	03-08-1947
WalterENZler	15-07-1945	Claudia Berther-Maissen	05-08-1947
Anna Maria Alig-Venzin	16-07-1945	Toni Schmid	03-09-1947
Adelina Schmid-Bass	20-07-1945	Giusep Lorenz Berther	27-10-1947
Adelina Hüssy-Berther	27-07-1945	Luzia Cavegn-Berther	21-11-1947
Werner Graf	27-08-1945	Giusep Andriu Monn	07-12-1947
Magdalena Berther-Flury	16-10-1945	Anna Catharina Hitz	29-12-1947
Rita Deragisch	07-11-1945	Anna Berther-Degner	25-01-1948
Maria Küttel-Berther	18-11-1945	Marianne Monn-Jacomet	06-02-1948
Silvia Gerisch-Cavegn	18-12-1945	Barbara Hendry-Landolt	22-02-1948
Paulin Berther	21-02-1946	Susanne Deflorin-Sacker	08-03-1948
Giwana Beer-Brugger	03-04-1946	Jolanda Schmid-Beer	14-03-1948
Otilia Giger-Hitz	01-05-1946	Piotr Halon	27-04-1948
Baseli Hitz	14-05-1946	Maria Cavegn-Berther	30-05-1948
Veronica Giossi-Maissen	05-06-1946	Mudest Venzin	14-06-1948
Eveline Cavegn-Groth	18-06-1946	Hans Jacomet	16-06-1948
Joseph Wyss	19-06-1946	Marianne Daglio-Reber	20-06-1948
Giachen Martin Caduff	04-07-1946	Reginalda Degonda-Monn	21-06-1948
Eleonora Monn-Gasparini	13-07-1946	Gemma Berther-Deflorin	27-06-1948
Erica Cavegn-Cavigelli	17-08-1946	Monica Maria Venzin-Deflorin	10-07-1948
Pierre Joset	08-09-1946	Michel Loretz	13-07-1948
Vigeli Schmid	20-09-1946	Calist Giossi	26-07-1948
Lezi Cathomen	25-11-1946	Carli Berther	07-10-1948
Natalia Monn-Beer	26-12-1946	Ulrich Stümpfig	08-11-1948
Lucrezia Giger-Albin	03-01-1947	Gerhard Caminada	04-12-1948
Vendalin Giossi	19-01-1947	Maria Ursula Deplazes-Monn	21-12-1948

Naschientschas 2023

affon	geniturs	liug
<i>Georgina</i>	Sibylle e Thomas Curschellas	Sedrun
<i>Noé</i>	Ladina e Bruno Caduff	Sedrun
<i>Alondra</i>	Désirée Willimann ed Alejandro Cortés Fuentes	Sedrun
<i>Lourenço</i>	Vera da Silva Moreira e Jose Marques Vieira	Sedrun
<i>Noah</i>	Narcisa-Gabriela Szócs e Darius-Teodor Spaneiu	Rueras
<i>Lili</i>	Barbara Donnarumma e Timo Oliveri	Sedrun
<i>Bana</i>	Tiebe Kidane ed Amanuel Luul	Sedrun
<i>Jano</i>	Anja e Rafael Pally	Sedrun
<i>Elioth</i>	Jana Volkova e Steffen Löser	Dieni
<i>Nino</i>	Silvana e Pirmin Monn	Sedrun
<i>Tara</i>	Nora Honegger e Mauro Loretz	Sedrun

Maridaglias 2023

Remo Deflorin cun Melanie Stadler	secasai a Sedrun
Mauro Loretz cun Nora Honegger	secasai a Sedrun

Persunas che vegnan maiorennas 2024

Jan Decurtins	Bugnei
Valerio Konrad	Sedrun
Flurin Gerber	Sedrun
Matia Friberg	Sedrun
Noah Alessandro Deck	Sedrun
Annica Curschellas	Sedrun
Anna-Lea Deragisch	Bugnei
Rafael Santos Alves	Camischolas
Samuel Santos Alves	Camischolas
Lorenzo Nolfo	Surrein
Samuel Duff	Zarcuns
Henrique Micael Neves Soares Correia Teixeira	Camischolas
Anna-Tina Solèr	Cavorgia

Nos defuncts en Tujetsch 2023

	di da naschientscha	di da mort
Hans Josef Koch	31-05-1944	31-01-2023
Verena Deflorin-Regli	18-05-1937	06-02-2023
Maria Ursula Schmid-Caminada	28-10-1928	01-03-2023
Rita Monn	02-03-1948	08-03-2023
Paula Maria Monn-Wyss	10-11-1928	26-04-2023
Giusepa Monn-Gamboni	11-10-1935	06-05-2023
Maria Luisia Jägler-Jacomet	08-08-1937	14-05-2023
Maria Giusepa Giossi-Berther	06-10-1932	17-05-2023
Gertrud Monn-Breitwieser	14-02-1938	22-06-2023
Hermann Cavegn	20-05-1943	30-06-2023
Castgina Berther-Cavegn	09-06-1938	09-07-2023
Daniele Degiorgi	07-01-1957	10-07-2023
Barbla Cresenzia Berther-Giossi	30-05-1927	03-08-2023
Giusep Monn	15-11-1935	10-08-2023
Richard Schmid	14-06-1947	01-10-2023
Marcela Cavegn	23-01-1944	14-11-2023
Egon Bindschus	22-08-1938	16-11-2023
Rico Stiefenhofer	14-05-1941	11-12-2023

Religiun

	persunas masculinas	persunas femininas	persunas total
catolic roman	479	441	920
reformai	32	43	75
autras e senza religiun	132	111	243

Informaziuns

Contacts

Administraziun communal e-mail	telefon info@tujetsch.ch	081 920 47 80
Uffeci da baghegiar e-mail	telefon baghegiar@tujetsch.ch	081 920 47 93
President communal e-mail	telefon martin.cavegn@tujetsch.ch	081 920 47 84
Uffeci forestal e-mail	telefon uffeci.forestal@tujetsch.ch	081 936 54 15
Serenara e-mail	telefon ara@tujetsch.ch	081 949 18 65
Meinascola e-mail	telefon meinascola@scolasedrun.ch	081 949 22 52
Bogn Sedrun e-mail	telefon info@bognsedrun.ch	081 949 14 32
Museum La Truaisch e-mail	telefon museum@tujetsch.ch	081 949 13 43
Pagina d'internet Facebook INSTAGRAM	www.tujetsch.ch https://www.facebook.com/VischnauncaTujetsch/ https://www.instagram.com/vischnauncatujetsch/	

Plan da vacanzas dalla scola da Tujetsch

Vacanzas	Onn da scola 2024/2025	Firaus e dis da punt	Onn da scola 2024/2025
Entschatta digl onn da scola	12-08-2024	Nossadunna d'uost	gievgia, ils 15-08-2024
Vacanzas d'atun	05-10-2024 – 20-10-2024	Numnasontga	venderdis, ils 01-11-2024
Vacanzas da Nadal	21-12-2024 – 05-01-2025	Tscheiver	gievgia, ils 27-02-2025
Vacanzas da sport	22-02-2025 – 02-03-2025	Sogn Giusep	mesjamna, ils 19-03-2025
Vacanzas da primavera	18-04-2025 – 04-05-2025	Venderdis Sogn	venderdis, ils 18-04-2025
Fin digl onn da scola	27-06-2025	Gliendisdis Pastgas	gliendisdis, ils 21-04-2025
		Anceinza	gievgia, ils 29-05-2025
		Di da punt	venderdis, ils 30-05-2025
		Tschuncheismas	gliendisdis, ils 09-06-2025
		Sontgilcrest	gievgia, ils 19-06-2025

Dismessa da rumien

Deponia da rumians, Prau cumin

Ei vegn dau la caschun da deponer il suandont material da privats:

Rumians compostabels (dismessa ei gratuita)

rumians organics/pastg (senza lavadiras da cuschina)

Rumians blocconts (dismessa cuosta tenor peisa)

mobillas, letgeras, madrazzas, teppis, material d'emballadi etc.
rumians da baghegiar assorti buca barscheivels, ferramenta, rumians metallics
veider, capslas da caffè, batterias (denton buca da vehichels), cartun e pupi

Cartun (dismessa ei gratuita)

Tuts san dar giu gratuitamein il cartun ella deponia Prau Cumin.

Plastic (dismessa ei gratuita)

Ils sacs clarblaus dalla Regiun Surselva ch'ei destinai per la rimnada da plastic vegnan medemamein pri encunter gratuita-mein ella deponia Prau Cumin.

Temps d'avertura:

Urari da stad, matg – october

venderdis

sonda

Entschatta zercladur entochen fin uost:

mesjamna sera

Urari d'unviern, november - avrel

gievgia suentermiezd

venderdis suentermiezd

sonda avonmiezd

13.30 – 16.00 uras (rumians blocconts e rumians organics/pastg)

09.30 – 11.30 uras (rumians blocconts e rumians organics/pastg)

18.30 – 19.30 uras (rumians blocconts e rumians organics/pastg)

16.00 – 17.30 uras (rumians blocconts)

13.30 – 16.00 uras (rumians blocconts)

10.00 – 12.00 uras (rumians blocconts)

